

TINERI ȘI BĂTRÂNI

—Sandu MOIANU—

În România, categoriile cele mai năpăstuite economic și mai apăsate social, lovite, batjocorite și umilite se găsesc la capetele vârstei omeniești; adică cel mai rău o duc tinerii și bătrânii. Este numai firesc să ne întrebăm și să căutăm să aflăm ce determină această egală distribuție a mizeriei materiale și persecuției morale la cei doi poli ai existenței biologice. Desigur, sunt destui cei care vin cu fel de fel de explicații "cuminți" și alte schioape demonstrații socio-economice. Dar, la o analiză cât de cât atentă și obiectivă, aceste demonstrații se prăvălesc. Căci în situația foarte tulburătoare din România sunt destui tineri care o duc bine și, la fel, există o "anumită" categorie de bătrâni care huzuresc în bunurile luate prin rapt în vremea bolșevismului clasic. În aceste împrejurări, concluzia care se desprinde este că majoritatea tinerilor și bătrânilor din România sunt ținuiți în mizerie economică și sunt marginalizați și

chinuiți moral în mod deliberat. Este un proces pus la punct, purtat prin diferite organisme aflate într-o reală, monstruoasă, nefirească alăturare și care proces, în esență, înseamnă pedepsire. Oare pentru ce "vină" sunt pedepsiți tinerii și bătrânii din România?

Să ne aducem aminte că în zilele de avânt și creștinăscă nădejde ale revoltei naționale anti-comuniste din Decembrie 1989, străzile României au fost stăpânite mai cu seamă de cei tineri. Copilandrii inocenți și viteji care într-o clipă au reconstruit demnitatea națională acoperindu-se în mod glorios cu vorbele: "Există Dumnezeu!" și "Vom muri și vom fi liberi!". Iar în jurul lor, sprijinind și acoperind splendoarea vârstei la care toate sunt cu puțință, au stat bătrânii, supraviețuitori ai infernului concentraționist comunist, bătrâni care nu au făcut compromisuri și au crezut fără șovoială în diferența dintre bine și rău. În

această uniune de o clipă s'a putut vedea triumful unui Duh care lucrează și care finalmente va fi biruitor. Un Duh care pentru o fracțiune de clipă ne-a arătat că, măcar din când în când, și la Români, "biruit-au gândul".

Copilandrii din Decembrie 1989 sunt tinerii care azi se zbat în mizerie economică, cei care au fost zdrobiți în bătaie de "mineri" lui Ion Iliescu și pe care "elita" intelectuală îi consideră capete fierbinți și "nepregătiți" pentru viața politică. (Adică faptul că refuză să facă jalnice și în fond fără folos compromisuri morale ar fi după acești "elitiști" de mahala un impediment și nu o calitate.)

În egală măsură sunt persecutați și marginalizați bătrânii care s'au opus tot timpul bolșevismului, cu gândul, cu vorba, cu exemplul.

Ar fi cu totul naiv și simplist dacă am crede că răul ce îl suferă azi tinerii și

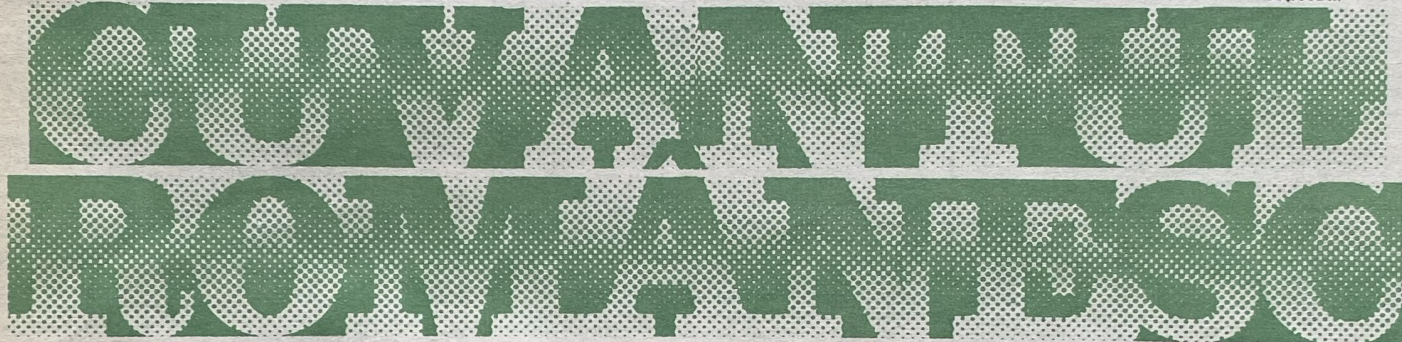
bătrânii României s'ar datora exclusiv administrației vremelnice. Alături de ei și la fel de vinovați sunt cei ce mult prea repede au căzut în politicianism steril și "elitiști" de mahala, proveniți din "nomenclatura" intelectuală creată sub bolșevism și sub semnul unei superbii fără rost.

Pedepsirea, persecutarea sălbatică a tinerilor și bătrânilor din România are un scop. Trebuie oferit un exemplu că în România nu vor fi tolerate nici idealismul generos, nici alăturarea la valorile tradiționale, naționale și creștine ale Neamului, și nici curățenia sufletească. Adevărații profesioniști ai răului știu bine că rostul lor este să ucidă intimitatea și să obțină, prin cumpărare sau crimă, alăturarea, complicitatea în acte și procese josnice. Din felul în care sunt tratați tinerii și bătrânii din România, trebuie să înțelegem câteva lucruri.

Continuare în pag. 4

ISSN
0705-8365

Prețul unui abonament anual
305/50DM

—THE ROMANIAN VOICE—

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 21 Nr. 231 - OCTOMBRIE 1995

PUBlicație LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDĂ

SINDROMUL CRIPTO-COMUNIST

Eugen BÂRSAN

Reprezentanții puterii cripto-comuniste au fost calificați de deputatul liberal Raymond Luca, ca "o adunătură de tâmpiți, escroci, corupți, borfași". Și pe cât e de dur limbajul D-lui deputat, pe atât e de dură și realitatea exprimată de el. Căci, din păcate, într-un regim de cadru vechi p.c.r. nimic nu poate fi onest. Democrația "originală", născută, condusă și controlată de oameni de cadre comuniste, nu are nimic cu luciditatea și onestitatea.

Prin Revoluția din Decembrie '89 s'a sperat într-o Românie mântuită de păcatele conducătorilor săi. Dar n'a fost să fie așa. Căci cea mai mare escrocherie a secolului - comunismul -, continuă. Prin cripto-comuniștii care au transformat credința în comunism în o credință în putere. Iar credința în putere a devenit un exercițiu pătimaș al "escrocheriei" și "corupției".

Cripto-comuniștii modelează o societate cu un mic procent de oameni foarte bogați (escroci și corupți) și un mare procent de oameni săraci, între care cu deosebire pensionarii. Și amintind de această tagmă nenorocită, e cazul să vedem că în realitate există două feluri de pensionari. Unul - cei de rând care-și duc zilele de azi pe mâine, cerșind pe la colțul străzii. Celălalt e cel din cartierul Primăverii, ori al foștilor în cepex sau boxa acuzațiilor, care au pensii și vile asigurătoare de răsfăț în de toate. În timp ce cei cu pensii care nu valorează mai mult decât o pereche de pantofi, sunt condamnați unei sorți de lipsuri și umilințe în care nu mai are loc nici măcar speranța, căci nu mai e timp propice pentru ea. De aceea soarta pensionarilor e cel mai tragic capitol social.

Un alt aspect al sindromului cripto-comunist stă în faptul că după două victorii ale Președintelui Iliescu, tinerii români, bine pregătiți, nu vor s'o aștepte și pe a treia, ne mai fiind dispuși să rămână în țară. Pentru că cripto-comunismul a distrus identitatea națională românească pe care a înlocuit-o cu identitatea comunistă. În sensul că dacă ești comunist ești cineva, iar dacă nu ești comunist ești nimeni. O situație care împinge tineretul să se ducă undeva, pentru a fi recunoscut că e cineva. În alte cuvinte, dezgustul îl alungă din țară.

După cinci ani, nu putem decât să admitem că răul este mult mai rău decât ne-am fi putut aștepta. Adică nu ne-am fi putut închipui în Decembrie '89 că se vor găsi Români care să mai urmeze dictatura ceaușistă.

Continuare în pag.3

ILAȘCU ȘI DIPLOMAȚIA

—Cecilia MIHĂILESCU—

Undeva, într-o închisoare rusească, zace conștiința românească. Iar noi ne vedem de treburile noastre. Pentru noi, cei de rând, pe primul plan e supra-viețuirea. Ne plângem tot timpul că o ducem rău, dar nu ne gândim aici o clipă cum o ducă Ilașcu. Românul răstignit care nu se plânge. Probabil că pentru "clasa politică" din România și de aiurea, acest om este foarte incomod. Jenează. Fiindcă ridiculizează toată diplomația din lume cu exemplul lui de suferință demnă, pentru un popor care, la rândul lui, se face că l-a uitat, încercând în acest fel nătâng, să-și acopere rușinea că, nici până în ziua de azi, nu l-a eliberat. Și toată diplomația din lume n'a fost în stare să o facă. Fiindcă nici nu i-a interesat pe domnii politicieni și diplomați. Au preferat să-și păstreze bunele relații cu Rusia, decât să acționeze.

Cazul Tiraspol e o rușine nu doar pentru noi, ci pentru omenire. Toate democrațiile din lume ar fi trebuit să se solidarizeze și să-l elibereze pe Ilie Ilașcu. Democrații din Occident sunt însă intratât de preocupate de problema minorităților, încât nu văd - sau se fac - că nu văd - unde poate duce această politică de discriminare pozitivă, atunci când o minoritate etnică devine, în numele drepturilor ei comunitare, agresoare. Democrațiile n'au protestat, decât cel

mult cu o jumătate de gură - ridicol de eficient - în momentul în care două minorități, rusofonă și găgăuză în războaie interne sângeroase dușe împotriva majorității românești din Moldova de Est - sau Republica Moldova - s'au constituit, împotriva dreptului internațional, în "republici" separatiste. Având, în plus, ca însemne statale, simboluri criminale la adresa umanității, seceră și ciocanul. Ne întrebăm, retorici, firește, dacă Occidentul ar mai fi tolerat acest fenomen secesionist, în cazul în care, în loc de seceră și ciocan rusofonii și găgăuzii ar fi arborat zvastica.

Este, însă, adevărat că prima reacție fermă ar fi trebuit să vină dela București și Chișinău. Nu putem cere Occidentului să acționeze în vederea unor obiective pe care noi ne ferim să le formulăm. Iar Negur și guvernul dela Chișinău nu încetează să facă atâtea concesii câte le cere Moscova pentru a se menține la putere. Încă de acum doi ani, prin integrarea în structura, zice-se, economică a C.S.I., Negur a semnat un acord prin care garanta autonomia republicilor separatiste. Și, în acest fel, l-a cedat pe Ilașcu - adversar incomod pentru trădătorii de țară - "auto-trădătorilor" autoconstituite la Tiraspol. Președintele dela Chișinău i-a amnistiat, de curând, pe criminalii secesionisti, fără ca măcar să

ceară, în schimb eliberarea grupului Ilașcu, cel care a luptat în legitimă apărare. În ceea ce-i privește, Președintele Iliescu și guvernul dela București, păstrează "bunele relații" cu Chișinăul și "nu se amestecă în problemele interne ale Republicii Moldova", numită "celălalt stat românesc". Și nu cutează să strice relațiile de "vecinătate apropiată" cu Rusia, pentru un oarecare Ilașcu, Românul căruia nici unul dintre noi n'ar avea dreptul nici să-i spele picioarele.

Ilașcu orbește în închisoare, dar noi suntem cei orbi. Dacă ar fi vrut, sau ar fi fost în stare, diplomații din România n'ar fi trebuit să rateze nici o ocazie de a semnala comunității internaționale faptul scandalos: **ILIE ILAȘCU ESTE SINGURUL PARLAMENTAR DIN LUME ÎN ÎNCHISOARE!** Un parlamentar deținut politic! Dar "diplomații" noștri nu știu decât să facă propagandă în lume regimului dela București.

Continuare în pag.3

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR articole semnate de următorii colaboratori din România:

Cecilia MIHĂILESCU	pagina 1
Av. George VASU	pagina 5
Prof. Teodor BRĂILEANU	pagina 5
Prof. T. B. ȘUȚEANU	pagina 5
Adrian GRIGOROPOL	pagina 6
Gh. Ionescu OLBOJAN	pagina 6
Tiberiu HENȚEA	pagina 7
Prof. Radu BADIU	pagina 8
Prof. Ionel RĂDULESCU	pagina 8
Ion CRISTOFOR	pagina 9
Prof. Mihai Stere DERDENĂ	pagina 10
G. N. VIFOREANU	pagina 11
Pr. Nicolae STEINHARDT	pagina 13
Prof. Nicolae CIACHIR	pagina 15
Prof. Gh. IONESCU	pagina 16

EDITORIAL

PUNCTE DE REPER IDEOLOGICE

-partea întâia-

Toate dictaturile comuniste de după fosta Cortină de Fier au funcționat pe temeiul principiilor ideologiei marxiste, unele din ele mai radicale decât altele, în atașamentul lor față de doctrina marxistă. Ideologia marxistă fiind dominantă în societățile din țările guvernate de dictatorii comuniști, au schimbat vechile structuri ale acestor societăți, cele vechi, dinaintea instaurării comuniste.

În interiorul acestor societăți, nu a mai fost posibilă existența vreunei alte ideologii, decât cea marxistă. Toate formele de ideologie, care au existat până la instaurarea dictaturilor comuniste, de tip marxist, au dispărut, au fost lichidate prin decretul comitetelor centrale ale partidelor comuniste, care au instituit dictatura proletariatului, pentru dominarea mondială a lumii, instalând o singură ideologie, pe care o socoteau oficială și definitiv valabilă: ideologia marxistă.

Odată cu dispariția dictaturilor comuniste (în România în Decembrie 1989), ideologia marxistă s'a veștejit complet; și-a pierdut vigoarea și dinamismul. A rămas numai în halucinațiile periculoase ale nomenclaturilor, care n'au ieșit de sub imperiul utopiilor.

Azi, problema urgentă, chiar dacă o privim și numai sub aspectul teoretic, este aceea a succesiunii. Ce urmează după ideologia marxistă? Cu ce poate fi înlocuit marxismul, cu ce ideologie sau ideologii? Și, ca o întrebare adiacentă, cum se nasc ideologiile atât de necesare în societățile de după Cortina de Fier? Căci nu se poate concepe o viață socială și o organizare statală, fără existența unei ideologii, adică a unui grup unitar, bine articulată și organic de principii pe care să se bazeze ordinea socială, forma de guvernământ și idealurile morale și naționale ale societății.

Un răspuns firesc apare dintr-o privire globală a societății despre care este vorba, căci societatea anterioară dictaturii comuniste a avut o structură, o ordine interioară pe temeiul unor tradiții care i-au încheiat viața socială, națională și istorică. În cazul acesta este normal să ne întrebăm, care au fost formele de viață în care au trăit aceste societăți, care au fost legile fundamentale ale existenței sale istorice și naționale, și care au fost principiile morale, călăuzitoare? În România exista o expresie specifică, cu o semnificație deosebită, care includea toate aceste elemente: legea de viață a neamului. Această lege de viață neamul și-a croit-o de-a lungul veacurilor de conviețuire laolaltă a celor ce au avut aceeași limbă, același trecut istoric, deci origină, aceleași datini, obiceiuri, credințe și idealuri, aceleași conștiință istorică, națională și același Dumnezeu.

Lucrurile cel mai natural este, în contextul de azi, ca acei care își asumă răspunderea refacerii naționale să se întoarcă la legea neamului, la izvoarele istorice și la viața pe care și-a făcut-o poporul român despre viață, despre conviețuire în societate și despre misiunea lui în lume. Să se desprindă de ideologia marxistă care este în contradicție cu percepția pe care o avea poporul român despre lume și viață, căci această ideologie nu a fost decât o transplantare de principii care nu aveau nimic de-a face cu trecutul românesc, era venită din alte lumi, străine de sufletul și de tot ceea ce există pe pământul locuit de poporul român. Nu este nevoie să se apeleze la ideologii străine, nu este nevoie să se importe ideologii din alte părți ale lumii, să se facă greșeala capitală, care s'a făcut cu importul ideologiei marxiste. Tezaurele naționale cuprind toate elementele constitutive ale unei ideologii naționale, care se găsește în deplină consonanță cu alcătuirea sufletească a Românilor, cu sentimentele lor, cu experiența lor de veacuri, cu propria lor conștiință națională. Și mai ales, cu ordinea logică a lumii și cu rostul existenței sale naționale, unde se găsește chiar și conceptele cele mai fundamentale ale gândirii.

Legea de viață a poporului român a avut totdeauna un caracter de unificare a provinciilor românești, diferențele care existau nu erau substanțiale; ele reprezentau culoarea locală, care înfrumusețea totul, întregul național, nu creau nici un fel de dezordine.

În cursul veacurilor sale istorice, poporul român și-a găsit rânduiala lui de trăire în societate: Românii între ei, și Românii în relație cu alte popoare învecinate. În felul acesta și-a găsit cea mai deplină înțelegere a noțiunii de neam, de diferențiere națională și și-a înțeles mai bine rostul său istoric în lumea aceasta.

Deci, să ne întoarcem acasă, la ordinea gândită și întocmită de mîntea și sufletul românesc. Aici se va găsi adevărata ideologie care să satisfacă nevoile românești, ale întregii societăți de azi.

George BĂLAȘU

LINGĂI - DISIDENȚI - COMUNIȘTI REFORMAȚI

Radu DUNĂREANU

Discutam odată despre capitularea în fața terorii comuniste a unor intelectuali de valoare, o adevărată prăbușire a idolilor. Căutând explicația, cineva ar putea răspunde cu teoria bergsoniană a fricii. În fața armelor, puțini au rezistat demni. După mulți ani nu cred că asta ar fi cea mai completă explicație. Ca dovadă este faptul că unii s'au păstrat decenți în limitele demnității umane, cum au făcut Blaga, Bacovia, Botta (atât poetul cât și actorul) și lista s'ar putea continua. La unii capitularea a început încă înainte de invazie, ceea ce e și mai tragic, iar în plus unii au acceptat să instruiască noua generație de intelectuali, de așa manieră încât să fie gata cu creierele spalate, aptă pentru "realismul socialist".

În frunte s'a situat o anumită "minoritate națională asuprită" înainte de război de către "fascism". Nu mai citez nume ca să nu fiu catalogat anti-nuștiu-cum sau fascist. Când corabia socialistă a început să se scufunde, ca și șobolanii au început să plece să se auto-proclame disidenți peste hotare. Din străinătate au continuat să scrie, dar nu contra comunismului cum ar fi firesc, ci de data aceasta contra Românilor, ca fiind un popor de fasciști care a produs masacre și pogromuri. Vîrînd să arate că - dragă Doamne - sunt democrați, unii condeieri din libertate, născuți în România, au căzut în capcana aceasta a "antifascismului" și au comis literatură sau publicistică în care spiritul poporului nostru era prezentat total deformat.

Aș vrea să-mi imaginez, dar e greu, ce evoluție ar fi avut acel faimos versificator de conspecte marxiste, N. Labiș și dacă, trăind, rădăcinile lui de fiu de învățători de țară l-ar fi ajutat să se trezească și să scrie în folosul poporului său oprimat. Din generația lui mai toți au dispărut literar, singurul mai prominent rămânând Andrei Țoia, fiu de țăran ardelean care și-a vîndut conștiința pentru arginții fondului literar și care a făcut imnuri de laudă celor ce au vîndut țara.

Sunt convins că și el și-a ticluit o biografie de disident, acum ieșit la pensie. Însă cazul cel mai trist și mai tipic rămîne Dan Deșliu.

De foarte tîrziu, aproape imatur, a fost preluat de fițiile peceureului și declarat supralental. Actor de valoare submediocră, care nu a jucat niciodată, ratat încă din Institutul de Teatru pe care l-a absolvit din grija paternă a partidului, a fost o continuă fabrică de versificații la comanda socială a peceureului.

Ani de zile maculatura lui a otrăvit mințile a generații de tineri. Rămân de pomina și în antologia patologică minciunii, două clasice exemple de stupidenzie: poemele "eroice" numite "Lazăr dela Rusca" și "Minerii din Maramureș".

În primul se laudă eroismul unui lăutar de țară care, zice Deșliu, ar fi fost ucis, în torturi de către bandiții contrarevoluționari (partizani fasciști) din munții Ruscăi. Culema ridicolului este că mai tîrziu s'a dovedit că "eroul" a murit pentru că a căzut beat în prăpastie și mai mult chiar, i-a cam ajutat pe partizanii "fasciști" cu informații despre mișcările trupelor de Securitate din zonă.

"Minerii" întrec în ineptie chiar și "opera" lui Eugen Frunză, "neam!" cu nume ajustat, devenit ulterior "disident" prin Canaan. În acest poem Deșliu, "cîntă" eroismul unor mineri care urcă pe vîrfuri (!!!) unui munte un... compresor (în loc să-l demonteze în bucăți) și unde un miner își sacrifică un picior ca să împiedice compresorul să alunece la vale!!!

Ulterior, după îngroparea lui în ridicol chiar de către confrății lui comuniști, s'a reprofilat pe televiziune unde și acolo a continuat să lingă mîna ocupantului comunist.

Sunt curios dacă Românul Dan Deșliu și-a amintit măcar odată, printre aburii de alcool în care a trăit, de tragedia colectivizării care a generat pe mulți din fugarii din munți bajocorii de el în "Lazăr dela Rusca", sau de adevăratele tragedii ale minerilor?

mai tipic rămîne Dan Deșliu.

De foarte tîrziu, aproape imatur, a fost preluat de fițiile peceureului și declarat supralental. Actor de valoare submediocră, care nu a jucat niciodată, ratat încă din Institutul de Teatru pe care l-a absolvit din grija paternă a partidului, a fost o continuă fabrică de versificații la comanda socială a peceureului.

Ani de zile maculatura lui a otrăvit mințile a generații de tineri. Rămân de pomina și în antologia patologică minciunii, două clasice exemple de stupidenzie: poemele "eroice" numite "Lazăr dela Rusca" și "Minerii din Maramureș".

În primul se laudă eroismul unui lăutar de țară care, zice Deșliu, ar fi fost ucis, în torturi de către bandiții contrarevoluționari (partizani fasciști) din munții Ruscăi. Culema ridicolului este că mai tîrziu s'a dovedit că "eroul" a murit pentru că a căzut beat în prăpastie și mai mult chiar, i-a cam ajutat pe partizanii "fasciști" cu informații despre mișcările trupelor de Securitate din zonă.

"Minerii" întrec în ineptie chiar și "opera" lui Eugen Frunză, "neam!" cu nume ajustat, devenit ulterior "disident" prin Canaan. În acest poem Deșliu, "cîntă" eroismul unor mineri care urcă pe vîrfuri (!!!) unui munte un... compresor (în loc să-l demonteze în bucăți) și unde un miner își sacrifică un picior ca să împiedice compresorul să alunece la vale!!!

Ulterior, după îngroparea lui în ridicol chiar de către confrății lui comuniști, s'a reprofilat pe televiziune unde și acolo a continuat să lingă mîna ocupantului comunist.

Sunt curios dacă Românul Dan Deșliu și-a amintit măcar odată, printre aburii de alcool în care a trăit, de tragedia colectivizării care a generat pe mulți din fugarii din munți bajocorii de el în "Lazăr dela Rusca", sau de adevăratele tragedii ale minerilor?

Însă în cercuri "intime" care știm cu toții că erau impregnate de băieții veseli dela Securitate, în plină campanie ceaușistă de distrugere a intelectualilor, Deșliu se lauda că are

versuri neconformiste pe care noi cititorii nu le-am văzut niciodată.

Ce fel de disident mascat o fi devenit un alt fiu al Țării Moșilor, unul Tiberiu Utan care, în afară de banii partidului și scaunele de șef cultural, nu a văzut nimic din tragedia neamului său?

În ce fel de ape neocomuniste s'o fi scăldînd acum un alt condeier, e adevărat cu talent, Ion Lăncrăjan? El este unul din cei ce a încercat să explice fenomenul, nu crima colhozului și apoi a spurcat cu balele lui literare până și tragedia incommensurabilă a Piteștiului sau a celor ce au suferit în închisori pentru că nu au "înțeles mersul istoriei", ca să folosesc expresia unui trădător de tristă amintire, Ivasiuc.

În ziua de azi, pe linia lăturilor literare rămase dela Eugen Barbu, rămîne consecvent neocomunist acel Patrian Lătrărescu care semnează Adrian Păunescu, nume de frunte într'un viitor panoptic al rușinii, mai ales după penibila lui lamentație că "de ce l-ați ucis pe al bătrîn?"

Oare mai scrie Titus Popovici? Ajunsesse aproape să fie un fel de "clasic în viață" după ce falsificase în mod literar aproape tot ce avea poporul de preț și bineînțeles că nu a uitat să scrie cu penibila vehemență împotriva Legionarilor pe care i-a denigrat și cinematografic, în concubinaj cu alt disident și comunist reformist, Sergiu Nicolaescu.

Dintre culturnicii partinici care credeau că injurîndu-ne pe noi cei refugiați în Vest vor avea mai mult succes la lingerea ciubotelor "fului iubit!", astăzi unii se dau drept intelectuali de rasă ca I.D. Bălan sau D. Zamfirescu. Acesta din urmă, pe vremuri, se plîngea că Eugen Ionescu nu are o atitudine politică "sănătosă", deoarece nu îi plăcea pe noul cizmar, vîtaf uns de Ruși. Același titrat Zamfirescu îl citează acum pe Noica, același Noica pe care el în repudiase ca urmare a procesului "Iotului Academiei" Noica-Pilat-Sadova.

Din nefericire, nu numai condeierii au cam uitat cum s'au ploconit în fața blidului de linte. În aceeași situație sunt și unii dintre artiștii plastici care se întreceau care mai de care să se prostitueze în fața perechii retardate. Unde

sunt azi (poate în Parlament sau Senat?) acei artiști plastici ca Z. Dumitrescu cu "Omăgiu", Wanda Mihuleac cu "Triptic", Eugen Popa cu alt "Omăgiu", Traian Brădeanu cu portretul cizmarului pe fundal de baraj, Geta Marinescu cu "Marșul Păcii", în care Ceaușescu e pictat nici mai mult nici mai puțin decât ca Sfântul Spirit pe o boltă de catedrală, N. Groza cu "În mijlocul Minerilor", Eugen Palade cu "Primăvara", Cornelia Ionescu cu o "Tapiferie" unde genialul era arătat mai tîrziu și mai proaspăt decât atunci când l-a sedus Dej în închisoare. Toți cei de mai sus cred că sunt bine și fericii și poate acum se străduiesc să arate că au fost cumva disidenți și sunt în total proces de reciclare ca să devină patrioți neocomuniști.

Una din paietele neocomuniste, peste noapte devenit patriot și ultranaționalist, gata să-i mănânce tripli pe toți Ungurii "și alte naționalități" și care paietă este senator, pe nume C. Vadim Tudor, în timpul retardatului genial era mare poet de curte în mare concurență cu alt nou "politician", Patrian Lătrărescu.

Nu mă pot abține să nu închei aceste rânduri cu un citat din una din poeziile partinice ale lui C.V.Tudor care îl consideră pe cizmar ca "el este fondatorul doctrinei militare" și culminează cu următoarele (la le zic versuri) ce ar trebui afișate pe ușa biroului său de senator:

"...Acesta-i Ceaușescu, Erou pe timp de Pace / izvor al demnității și meșter făurar" / ... / ii datorăm atâtea: Canalul și Metroul / și Transfăgărășanul, și case ca'n povești / platforme, irigații și încă foarte noul / proiect de centru civic în vechii București..."

Oare a atins poporul român culmea imaturității politice încât a putut să aleagă în Sfatul Țării caricaturi morale ca Vadim Tudor sau Păunescu?

Dacă la viitoarele alegeri parlamentare Românii vor uita trecutul dovedit al acestor neocomuniști foști lingăi partinici, înclin să cred că ne cam merităm soarta.

Dar nu pot să fiu pesimist: grajdul politic românesc va fi curățat.

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada și U.S.A., se pot face "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal".
Din Europa și alte continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC

P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133
REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACȚIONALE

• Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța impunerii, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

VIZITA LUI ION ILIESCU ÎN STATELE UNITE

—Mihaela MOISIN—

"La pisălogeală, nu rezistă nimeni!" - spune o zicală românească. Și uite așa, Ion Iliescu a ajuns la Casa Albă. Atât de mult și-a dorit să fie oaspetele Președintelui Bill Clinton, încât a renunțat la a fi primit în "vizită oficială" (imposibil de realizat) și a acceptat "vizita de lucru" (realizabilă), numai să poată întinde mâna spre pomană. Mai ales acum, când, în plină campanie electorală (a început numărarea inversă), o reînnoire a "Clauzei" i-ar mai putea droga odată pe alegători.

Încă înainte de a ajunge pe pământul Americii, "păcătoșii de Români din exil" i-au pregătit o primire demnă numai de el și de Ceaușescu, cu scrisori ale organizațiilor foștilor deținuți politici, proteste ale asociațiilor ziariștilor, adresele Președintelui Bill Clinton,

sau congresmenilor americani. În plus, pe vreme bună sau rea, zi de lucru sau Duminică, aceiași temeri exilați au organizat demonstrații de protest, cu pan-carte, lozinci, slogane.

Vizita visată s'a transformat repede însă, într-o crudă realitate: așteptat la aeroport de iluștri necunoscuți din guvernul american, în loc de flori din partea Românilor locuind în America, doar vorbe de ocară, ca în final să nu fie nici măcar invitat la un dineu de către președinte.

A venit cu inima plină de speranțe și a plecat cu buzunarele goale. Pentru că nici David Funderburk, nici Christopher Smith (congresmenii ce iubesc poporul român) n'au murit încă și nici nu intenționează s'o facă înainte de a-și veni de hac lui Iliescu. Chiar înainte de sosirea lui Iliescu în

America, aceștia au făcut celorlalți congresmeni americani recomandarea ca României să i se reînnoiască Clauza, doar cu anumite condiții:

1. Libertatea presei. Tocmai acum, când Parlamentul României de-abia a modificat Codul Penal, adăugând pedepse cu închisoare "pentru calomnie, insultă sau ofensă la adresa funcționarilor publici, magistraților și poliștilor"; pedepsele se majorează când e vorba de "rudele apropiate" ale demnitarilor și funcționarilor publici.

2. Libertatea cuvântului și a intrunirilor publice. Acum, când Securitatea, aceeași ca și cu 6 ani în urmă, controlează și mai bine (doar are aparatul modern, multumită "bandiților de capitaliști") convorbirile telefonice și corespondența, fără jenă, căci astfel cum ar ști care sunt "dușmanii borboliului"?

3. Dreptul la proprietate privată. Aici e aici. Cum s'o mai rezolve și pe asta? Dacă le restituie la unii, se supără ceilalți. Dacă le restituie pe toate, cu ce mai rămân ei, nomenclaturistii? Încearcă el, guvernul (nu Iliescu, că dacă nu iese bine, să aibă un acar Păun), să prostească mulțimea cu vinderea de acțiuni la întreprinderile falimentare, dar cât timp poate să mintă?

4. Asigurarea de alegeri libere. Dacă asigură alegeri libere, cum să mai fie Iliescu președinte, și cum să se mai bucure nomenclatura de privilegiile de azi?

5. Drepturile omului, încetarea incitărilor interetnice și apărarea Românilor persecutați în Republica Moldova. Drepturile omului? - și așa omul are prea multe drepturi, căci uite unde s'a ajuns - iar dacă vor înceta incitățile interetnice, populația va avea prea mult timp să se gândească la adevărații dușmani - comuniști. Cât despre Români din așa-zisa Republică Moldova, dacă-i apără, înseamnă că-i supără aliații în ideologie și altele, dela Răsărit și se știe ce-au pățit Ceaușeștii...

Cam greu de realizat aceste deziderate pentru Iliescu și guvernul său.

Așa că a plecat până la Los Angeles, cu speranța că acolo va fi mai bine primit, măcar de Români "din diasporă", căci are și el prieteni, pe ici, pe colo. Ultima speranță i s'a spulberat, când a văzut că nici la hotel nu poate să aibă liniște și să se bucure de frumusețile vieții în California: peste 150 de "exilați" l-au așteptat cu pancarte și i-au strigat lozinci, timp de trei ore.

După toate aceste deziluzii, i-a rămas o singură speranță: are și el presa lui personală, cu vadimi și păunești, care vor ști să "informeze" populația despre "succesele și rezultatele pozitive" ale vizitei lui Ion Iliescu în America, tot așa ca despre vizita familiei Ceaușescu în Canada prin anul '80: fotografii, în singura presă autorizată de comuniști, arătându-i pe Ceaușești, plin de flori, la aeroport, când de fapt el își anulase în grabă vizita și nici nu ajunsese în Canada...

"MINȚIȚI COMUNIȘTI, NUMAI MINȚIȚI!"

"Curierul Românesc" inițiat de Ion Heliade Rădulescu, ("Scrieți băieți, numai scrieți!") și-a făcut apariția în 8 Aprilie 1829 și-a fost suprimat în 13 Decembrie 1859.

Gloriosul titlu a fost reluat de serviciul de propagandă al Cotrocenilor care l-a dedicat "Românilor de pretutindeni" și apare sub paravanul "Fundăției Culturale Române". Revista se trimite gratuit cum se trimiteau și fostele publicații tovarășești: "Tribuna României" și "Glasul Patriei".

Actualul "Curierul Românesc", împreună cu neregetatele publicații și-au servit stăpânii încercând să ne convingă căt de drepti, deștepti și patrioți au fost comuniștii împuși de Moscova după 1948 și căt de drepti, deștepti și patrioți sunt aceiași comuniști ce s'au reinstalat în Decembrie 1989.

Recunoaștem că misiunea lor e foarte dificilă: cum poți face sită de mătase din cozile de secară și cioacan care au participat la acțiunile criminale ce ne-au distrus elita intelectuală, politica și-au măcelărit o generație tânără în care Neamul își puse nădejdea?

Ca un exemplu de "Românești" cu care ne împoacă "Curierul" cităm din articolul "Toată lumea e în... opoziție" (Nr.6 din Iunie 1995, pag.4):

"Înainte de 1989, unui cunoscut scriitor, membru al Comitetului Central al PCR i se atribue pe drept sau pe nedrept următoarea vorbă de duh: România este unica țară din lume unde cei dela putere sunt în opoziție. Cugetare menită să evidențieze cu umorul specific românesc farsa atroce pe care toți privilegiații regimului o jucau în fața celor apropiați, dar mai cu seamă în fața propriei lor con-

științe, exprimă fără îndoială o paradoxală realitate. De care, de altfel, aceiași privilegiați ai regimului comunist nu s'au sfiit să se PREVALEZE DUPĂ '89. CU DESTUL SUCCES (Sublinierile noastre). Din perspectiva acestei realități, cei care au servit interesele dictatorilor nu au făcut-o cu convingere, ci cu superioară ironie, sau chiar cu scârbă. Și-au bătut joc de ceea ce fac, ba mai mult, au resimțit o profundă repulsie, s'au aflat permanet în opoziția propriei lor puteri. Altfel spus, au avut o părere, dar n'au fost de acord cu ea."

Autorul a uitat să mai sublinieze caracterul, morala, cinstea sufletească și curajul răspunderii a celor care au servit "interesele partidului", subliniindu-le inocența de fecioară că ce-au aprobat și executat "nu au făcut-o cu convingere".

Cei uciși prin temnițe, minele de carbuni, canale, beciurile Securității pot să-și petreacă fericiti restul somnului de veci! Ei au fost uciși, nu din convingere, ci doar din gluma celor cu "umorul specific românesc".

Articolul se încheie: "Multe s'au schimbat în România în ultimii cinci ani (...) în bună parte, mecanismul vieții politice actuale îl confirmă strălucit".

Întru păstrarea necioplită a realității, sugerăm ca "Fundăția Culturală Română" să creeze un Muzeu Național unde statuia d-lui președinte, ce s'a "prevălat" după revoluție, să fie înconjurată de cei care "au superioară ironie". Sau chiar cu scârbă. Și-au bătut joc de ceea ce fac."

Sugerăm chiar și titlul acestei monumentale realizări: "MUZEUL SCÂRBE-LOR".

Stroe MOLDOVANU

SINDROMUL CRIPTO-COMUNIST

Urmare din pagina 1

Și iată că s'au găsit. Ei sunt potențiați comuniști care în zilele revoluției erau dispersați ca li se prăbușește lumea. S'au regăsit însă repede și au început s'o reconstruiască. Au pus mâna pe toată politica și economia țării și au devenit regim crypto-comunism. Un regim caracterizat de faptul că el poate ajunge la orice lege dorită și poate respinge orice lege care nu-i convine.

O asemenea situație duce la paradoxalul: instituția statală care ar trebui să stopeze anvergura escrocorupției, este în realitate instituția care dă escrocilor și corupților certificate de bună purtare. Și nu-i nimic de făcut într-o asemenea privință atâta timp cât procuratura și așa-zisa putere judecătorească se complac în a face voia puterii politice, care sfidează orice inițiativă legislativă (luată de Opoziție) destinată îngădirii discreționarului exercitat de putere. Raportul de forțe din Parlament este: crypto-comunismul întovărașit în patruleter - 54 procente, iar Opoziția - 46 procente.

În vârful fărâdelelor din sindrom e modul în care se face transferul de proprietate din patrimoniul public în patrimoniul privat. În timp ce peste tot se vorbește de privatizare ca de singura șansă de ieșire din marșul economic și s'au creat și institutii pentru realizarea ei, toate acestea sunt abandonate. Și așa privatizarea nu se mai face pe cale instituționalizată ci prin cea a învârtelii coruptive, aplicându-se tehnica: întreprinderi cu capital de stat creditează întreprinderile care devin private în folosul crypto-comuniștilor. Iar acest transfer de proprietate dela stat la crypto-comunist are loc în fiecare zi.

"Adunătura de tâmpiți, escroci, corupți și borfași" sunt ciocoiți noi ai țării care urmează creaturi "omul nou" ceaușist, care a fost creatura cea mai reprezentativă a societății românești. O creatură care, de pildă, a fost sălătată la post de profesor universitar, fără să fi trecut prin liceu. Dar ce-i drept, e drept: l-a făcut după aceea la fără frecvență. Cam tot la fel, crypto-comunistul e sălătat milionar fără să fi investit personal nici un banuț.

Nici când ierarhia comunistă nu și-a dovedit ticăloșia mai bine ca acum. Și, din paroxismul acesteia, are își bate joc de popor și de țară mai crâncen decât au făcut-o vreodată năvălitorii străini. Căci ea răstoarnă valorile morale și dezagreghează nația. Ea mai este și cea mai formidabilă ilustrare a celor ce conduc cea mai tristă țară europeană, care are în frunte pe cel mai vesel președinte. În fapt ea este un clan care a monopolizat puterea și practică politica tragerii de timp, politica ipocriziei care a degenerat într'un grotesc înspăimântător.

Crypto-comuniștii sunt rebuturile recuperate și recondiționate ale vechiului regim, care au făcut din țară raiul escrocilor și șarlatanilor. Dacă celebrului capitalist Rockefeller i-au trebuit 15 ani să facă milion, în România această performanță a fost atinsă într'un an sau doi. Pentru că îmbogățirii din ierarhie bucură de sprijinul larg al aparatului de stat și în plus ei au un fel de virtute a lor. Între ei există fidelitate și solidaritate. Un lucru care, din nefericire, nu se vede la oamenii de bine, care se sfășie între ei cu diferite partizanisme.

Cu toate că prezentul e sumbru, viitorul nu poate aparține decât forțelor naționale creatoare care zac undeva în potențialul nației și care vor găsi mijloacele de scoatere a țării din precaritățile create de crypto-comunism.

Eugen BÂRSAN

COMISIA PENTRU SECURITATE ȘI COOPERARE ÎN EUROPA

237 FORD HOUSE OFFICE BUILDING
WASHINGTON, DC, 20515
(202) 225-20515

AUGUST 3, 1995

Domnului Ilie Ilășcu
Membru al Parlamentului
Chișinău, MOLDOVA

Dragă d-le Ilășcu:

În calitate de membri ai Comisiei pentru Securitate și Cooperare în Europa, organul guvernamental american însărcinat de Congres să supravegheze și să încurajeze respectarea prevederilor Acordului Final dela Helsinki și al documentelor ulterioare emise de CSCE, vă invităm să vizitați Comisia noastră și Congresul Statelor Unite.

Am urmărit cazul Dvs. cu îngrijorare și am aprecia prilejul de a vă întâlni atât cu

noi cât și cu alți membri ai Comisiei pentru a ne împărtăși experiențele Dvs. din Moldova și cunoștințele pe care le aveți despre situația din Transnistria.

Cele mai bune urări.
Cu sinceritate,

Christopher Smith,
Congressman, Președintele Comisiei CSCE

David Funderburk,
Congressman, Membru al Comisiei

Frank Wolf,
Congressman, Membru al Comisiei

ILAȘCU ȘI DIPLOMAȚIA

Urmare din pagina 1

Nu-i interesează să declanșeze un curent de solidaritate al parlamentarilor democrați din lume, cu deputatul Ilășcu. În fața unei acțiuni concertate la nivel internațional, Moscova ar fi obligată să cedeze. Dar Bucureștii nu vrea să supere Moscova, iar Occidentul o menajează. Oricâte motive de îngrijorare ar oferi Kremlinul, inclusiv recenta tentativă

de a reface C.A.E.R. Nicio dată forurile politice internaționale sau organizațiile umanitare n'au protestat față de vreo crimă generată de Moscova, așa cum fac, de exemplu, astăzi, cu exces de zel, față de experiențele nucleare franceze. Occidentul pare că și-a pierdut simțul de conservare - în ciuda precedentului Cominform - și îl condamnă pe Președintele Jacques Chirac, ignorându-i aver-

tismul cu privire la pericolul potențial pe care îl reprezintă Rusia. Decât să facă atâta risipă de energie în jurul atolului Mururoa, mai bine protestarii în cauză s'ar deplasa la închisoarea în care zace Ilășcu. Și ar cere eliberarea deținutului politic Ilie Ilășcu. Dacă n'au auzit de el, nu-i totuși numai vina noastră.

Cecilia MIHĂILESCU

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că Redacția acestui ziar nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENȚI

Rugăm pe toți corespondenții noștri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacția ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

DESPRE CRIMELE FĂCUTE CU VORBA

Alex.NEMOIANU

Perioada pe care azi o străbat România este din mai multe motive crucială. După ieșirea din noaptea comunistă, sau oricum în ajunul terminării acelei cumplite nopți, Poporul Român se află în fața unui prag, al unui nou început. Ceea ce stă în fața Românilor ar putea fi o vreme de împlinire și regăsire, dar în același timp există pericolul de a intra într-o vreme fără rost și care ar putea duce la pierderea identității românești și chiar a rostului de a fi al Românilor.

Cred că motivele de optimism sunt mai multe și oricum mai rele decât motivele de pesimism.

Poporul Român nu are avea de ce să se teamă de viitor căci el are alese calități, o generație de tineri curați la suflet și generoși, nu a făcut rău nimănui și stăpânește un pământ frumos și binecuvântat cu toate cele de lipsă unui trai cuviincios. Se poate spune că pericolele ce stau la pândă nu sunt de natură "obiectivă", ci de natură "subiectivă" și circumstanțială. Dar aceste împrejurări nu le fac mai puțin primejdioase. După cinci decenii de minciună și prigoană continuă, mulți dintre Români sunt izolați și pe drept cuvânt descurajați. În mod paradoxal, nu lipsurile materiale sunt cele ce pun în pericol viitorul, căci ele vor fi impuse la o parte de calitatea pământului românesc. Cu adevărat grave sunt criza de conștiință, de identitate și de ideal.

Nu este de mirare că așa stau lucrurile căci vreme de cinci decenii, perioadă de timp ce acoperă viața activă a unei generații și jumătate, Românii au fost bombar-

dați cu istorii false și otrăvitoare în care binele devenea rău, adevărul devenea minciună și mai ales Poporul Român, prin tot ce avea mai reprezentativ, era prezentat ca împotriva "progresului". Acele "istorii" au fost scrise prin câțiva istorici decăzuți iar apoi ele au fost preluate și îngroșate până la caricaturizare de amatori care nu aveau nici discernământ, nici cunoștințe și nu aveau rușine și care erau necinstiți sufletește.

Răul făcut cu "vorba" în anii comunismului abia azi îl putem măsura în toată grozăvia lui când suntem confrunțați cu indivizi, unii dintre ei cu școli serioase, care sunt gata să spună tot răul și să mărturisească strâmb contra neamului lor aflat la ceasul nevoii.

Nu trebuie să ne uităm doar la gazetarii de duzină și de șanț care mint la vedere și înțelegerea tuturor, ci trebuie să ne temem de cei care folosesc prestigiul lor intelectual și catedrele unde se află, pentru a arunca vorbe ce otrăvesc și întinează cinstea și bunul nume românesc.

Vehemența cu care o parte din elita intelectuală se întrece în a vorbi de rău generațiile naționaliste creștine este un simptom grav și neliniștitor, la fel cum de neînțeles rămâne agresivitatea secularistă și "internaționalistă" a aceleiași categorii.

Este trist și umilitor să asistăm la felul în care lucrarea comunistă este continuată în România prin "vorba" aruncată fără noimă și fără socoteală și în această privință trebuie să adăugăm câteva lucruri.

Istoria este o disciplină

care are anume reguli și în scrierea ei trebuie observate stricte norme de conduită morală. Documentele trebuie citite cu grijă și trebuie înțelese, iar concluziile trebuie scrise "sine ira et studio", fără mânie și fără prejudecată. Pentru orice istoric cinstit, a spune adevărul nu este o opțiune, ci o obligație.

Nu este deloc întâmplător că în anii comunismului și acum, în vremea tulbură a neo-comunismului, cele mai șocante, mai aberante și mai novice "istorii" s'au scris prin oameni de "literă" și oricum nu prin istorici de profesie. Acești amatori de rea credință au înclinația înăscută de a folosi propria imaginație ca material documentar, vorba avântată și fără acoperire ca argument și câștigarea faimei ca ultimă și supremă motivație. Atunci când cei care au scris la comanda unui patron, care sub diferite nume au avut mereu ca esență ura față de tot ce este românesc, atunci un atare act a avut semnificația unui act încheiat cu puterile întunericului. Acei autori care își imaginează că "intinerul" își va ține partea lui din contract se înșală amarnic. Mai devreme sau mai târziu, micile avantaje ce le-au fost create vor dispărea și se vor trezi singuri, arătați cu degetul de cei din jur și mai ales acuzați de propria lor conștiință.

Cei care au scris lucruri neadeverate și au făcut crime cu "vorba" sunt uniți între ei prin participarea și complicitatea la rău. O unitate silnică dar puternică și din care nu se pot elibera decât spunând adevărul. Așa cum spuneam, răul ce s'a făcut în România cu "vorba", prin minciuni, perverse jumătăți de adevăr și puse în afara contextului, deci tot acest rău este mare și urmările lui sunt tragice. Dar toate acestea nu trebuie să ne descurajeze sau să ne facă să acceptăm starea clipei.

Minciuna, ca și răul, nu are stare în sine ci este o categorie parazită și relativă. Minciuna nu poate dăinui prea mult, căci ea se vedește doar în lipsa adevărului. Istoria ne arată limpede că doctrinele false și învățăturile rele au fost mereu relative și au trecut, iar adevărul a triumfat de fiecare dată într-o manieră care a uluit și umilit pe nevrednicii stăpânitori care în nebunia lor au crezut pentru o clipă că lumea este a lor.

Starea de confuzie din România este datorată în cea mai mare parte faptului că adevărul nu este încă bine cunoscut. Această incertitudine îl împiedică pe Român să facă opțiuni clare și categorice. Dar ce este datorat de speranță este realitatea că adevărul începe să fie cunoscut. Cei care au comis crime cu "vorba" sunt în panică și ei devin tot mai vehemenți, mai nerușinați și mai îndărătnici. Dar acest lucru nu ar trebui să impresioneze pe nimeni căci agitația furibundă a mercenarilor anti-românismului începe să se asemene tot mai mult cu chițăitul unor șobolani incolțiți.

ADEVĂRUL: "Turnătorii de ieri sunt astăzi la guvernare"

Comentând volumul 5 din "Cartea albă a Securității", editată de SRI, Nicolae Manolescu a declarat că: "Imaginea lumii artistice românești prezentată în carte corespunde în mare măsură cu lumea în care am trăit". Referindu-se la lupta dintre "albi și roșii", vorbitorul a construit o paralelă între activitatea "roșilor" înainte și după 1989. Atunci îi reclamau pe "albi" la partid ca "vânduți Europei Libere, agenți străini etc." Acum nu s'au lepădat de nărav, doar că de data aceasta sunt în guvern. Nominalizându-i în acest sens pe Nicolae Dan Frunteletă, secretar de stat la Departamentul Informațiilor și pe Mihai Ungheanu, secretar de stat la Ministerul Culturii, Nicolae Manolescu a afirmat: "Ministru la Cultură este Mihai Ungheanu. Să nu-mi spună cineva că de doi ani încoace ministri la Cultură au fost Sorescu sau Mărgineanu. Ceașescu cu secul nebul, dar nu prost. L-a ținut 20 de ani pe Mihai Ungheanu redactor-șef adjunct la "Lucafașul", dar nu l-a pus ministru la Cultură."

ROMÂNIA LIBERĂ: "Libertatea presei devine o lăz"ă

Așa cum era de așteptat, deputații coaliției guvernamentale au înăspriț pedepsele în cazul insultei sau calomniei săvârșite prin presă. Conform noilor texte: "Atingerea adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, gesturi sau prin alte mijloace ori prin expunerea la batjocură, se pedepsește cu închisoarea de la o lună la un an sau prin amendă. Dacă faptele se săvârșesc prin presă scrisă, prin mijloace audio-vizuale sau prin alte mijloace de difuzare ori în adunări publice, pedeapsa este de la 3 luni la 2 ani sau amendă (în cazul forme simple). În cazul calomniei, pedepsele se măresc de la 6 luni la 3 ani sau amendă pentru forma agravată, adică atunci când fapta este săvârșită prin presă. Toate încercările Opoziției de a elimina forma agravată s'au izbit de opacitatea majorității, ce s'a declarat "indignată de abuzurile pe care o anumită parte a presei le săvârșeste de circa cinci ani, fără a fi trasă la răspundere."

ZIUA: Acord unic în Europa de Est

"ZIUA" ne informează, că a aflat din surse confidentiale, că Acordul privind

restituirea proprietăților evreiești a fost semnat, în mare secret, în biroul lui Viorel Hrebenciuc, secretarul general al Guvernului. Acordul a fost semnat de Naftali Levy, vicepreședintele Organizației Mondiale Evreiești de Recuperare a Proprietăților, Moshe Nativ, directorul general al Agenției Sochnut, Nicolae Cajal, președintele Federației Comunităților Evreiești din România și Viorel Hrebenciuc. Sub titlul "Președintele Republicii, între două valize burdușite pentru America, a scos castanele din foc cu mâna lui Viorel Hrebenciuc", "ZIUA" ne amintește în continuare că "la o zi după semnarea acordului... purtătorul de cuvânt al guvernului, Ioan Roșca, minșea din nou opinia publică, afirmând că în prezent se lucrează la lista bunurilor care fac obiectul cererilor de restituire, urmând ca ulterior Executivul să se convingă asupra posibilităților de restituire."

Mai aflăm că, Miercuri 6 Septembrie, generalul israelian Moshe Nativ, director general al Agenției Sochnut și ambasador Naftali Lavi, vicepreședinte la "World Jewish Restitution Organization" i-au înmănat președintelui României, la Palatul Cotroceni, medalia jubiliară "Ierusalim 3000". "În ziua în care purtătorul de cuvânt al Executivului anunța că încă se lucrează la lista bunurilor evreiești revendicate, comentează Oana Stănculescu, autoarea articolului din cotidianul menționat. Agenția de presă israeliană ITIM comunică primele detalii despre încheierea acestui acord. În afară de cele 544 temple, sinagogi și case de rugăciuni care existau în România în anul 1938, au acceptat ca referință prin Acord, Guvernul României se obligă să restituie și alte proprietăți: câmine de copii, de bătrâni, de orfani, școli confesionale, cimitire, centre culturale. În total, aproape 5.000 de clădiri. În orașul Sighet, de exemplu, s'a acceptat restituirea a două temple, 10 sinagogi și 13 case de rugăciune. Președintele României, Ion Iliescu și președintele PDSR, Oliviu Gherman, au promis că vor cere Parlamentului să urgenceze ratificarea Acordului. Semnarea acestui Acord a constituit bomba intrinsecă CEFTA de la Brno, din 11 Septembrie, unde, în prezența premierului Văcăroiu, Organizația Mondială de Recuperare a Proprietăților Evreiești a declarat că intenționează acum să folosească "modelul românesc" și în

celelalte țări. Sunt vizate Polonia și Ungaria. Un asemenea Acord este unic în Europa de Est."

CRONICA ROMÂNĂ: "Sărbătoare legionară"

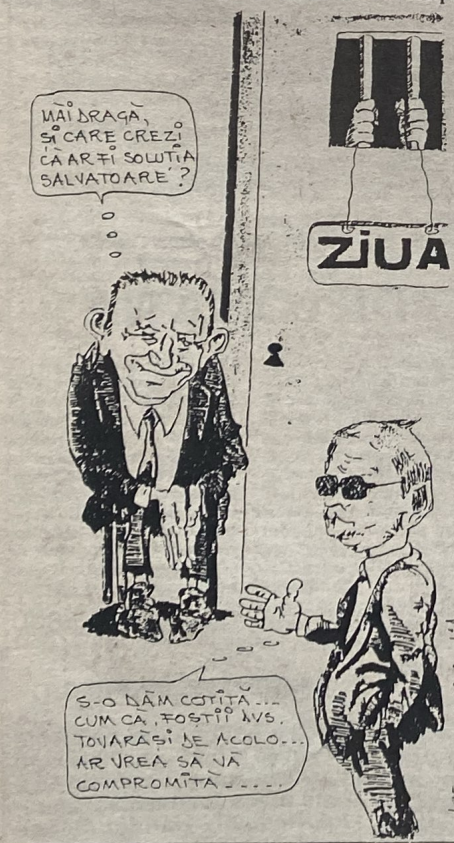
Foști membri ai Mișcării Legionare au sărbătorit, Joi, 14 Septembrie, la biserică "Cei 40 de mucenici" din Iași, ziua Sfântului Corneliu, ziua Capitanului și împlinirea a 55 de ani dela înființarea Statului Național Român. Un alt grup de legionari au celebrat evenimentul la capela bisericii ieșene "Sfântul Spiridon" și biserica Gorganii din Capitală.

EVENIMENTUL ZILEI: "Ministru Sănătății propune Guvernului 4 măsuri de oprire a epidemiei de holeră"

Jeri, 20, Septembrie, în România numărul persoanelor bolnave de holeră a ajuns la 83. "Organizația Mondială a Sănătății" a afirmat că "nici o țară nu poate fi ocrotită de holeră, însă este datoria noastră să luăm măsuri necesare pentru ca aceasta să nu se extindă", a precizat directorul Direcției de Poliție Sanitară și Medicină Preventivă din Ministerul Sănătății. De asemenea, pentru evitarea oricăror epidemii, Ministerul Sănătății recomandă guvernului dotarea populației din Delta Dunării cu instalații de epurare a apei, dotarea Inspectoratelor de Poliție Sanitară și Medicină Preventivă din județele Tulcea, Galați și Brăila cu mijloace de transport rapide pe apă și cu un sistem de comunicare rapidă, fonduri bănești pentru județele aflate pe cursul terminal al Dunării pentru materiale de dezinfectare, de tratament și transport terestru.

LIBERTATEA: "Noul ambasador la Washington"

Surse din cadrul Parlamentului, citate de ziarul "Libertatea", au precizat că, Domnul Traian Chebeleu, purtător de cuvânt al Președinției României, va pleca ambasador la Washington. După moartea lui Mihai Botez, reprezentantul României în Statele Unite ale Americii, postul a fost preluat provizoriu de Ioan Goriță. Aceleași surse au declarat că Mircea Geoană, în acest moment purtător de cuvânt la Ministerul Afacerilor Externe, va prelua postul de purtător de cuvânt la președinție... Până în acest moment, Traian Chebeleu nu și-a exercitat funcția în cadrul unei misiuni diplomatice în străinătate.

Desen de L. M. Drăghici

TINERI ȘI BĂTRÂNI

Urmare din pag. 1

În momentul de față trebuie efectuate modificări pe lista priorităților. Până în Decembrie 1989, esențială era acțiunea împotriva sistemului bolșevic și a ideologiei lui anti-umane. În momentul de față, în mod energic, trebuie acționat spre a limita efectele devastatoare pe care comunismul le-a avut asupra fibrei morale a Neamului și pentru a stăvilă acțiunile nefaste ce le provoacă secularismul agresiv și relativismul moral. Prin diferite organizații și prin indivizi amoralii sunt influențate obiectivul și sunt atacate valori. Impunerea relativismului moral în viața obștească înseamnă, în ultimă analiză, ștergerea diferenței dintre bine și rău, oricum, încercarea de a șterge această dife-

rență. Iar în lipsa tradiționalismului naționalist autentic societatea poate fi manevrată ușor către un materialism degradant, corupție și putreziciune morală. "Eliștiții" din România, cei care vociferează împotriva "nostalgiei", nici nu își dau seama că se rău fac. Dar această situație negativă produce în mod paradoxal și un bine.

În România trupul obștei începe să se separe între profitorii clipei și cei care cred că România va putea ieși din necaz prin trudă și prin credință neclintită în valorile ce au definit Neamul Românesc. Faptul că în majoritate promotorii viitorului sunt tinerii și bătrânii României arată că arcul unității naționale începe să se încordeze sub semnul îndărătniciei statornicii românești.

Sandu MOIANU

INJUSTIȚIA RIDICATĂ LA RANG DE LEGE ÎN ROMÂNIA ANULUI 1995

— Av. George VASU —

Este suficient să citez art. 24 al.2 din LEGEA CASelor NAȚIONALIZATE, ca să demonstrez că justiția a fost ridicată la rang de lege în țara noastră. Astfel art.24 al.2 din recenta Lege votată de Parlamentul României, privind casele naționalizate, care prevede "Hotărârile judecătorești cu privire la imobilele prevăzute de art.1 din prezenta lege (a caselor naționalizate) rămase definitive și irevocabile, vor putea fi atacate cu recurs în anulare întemeiat pe art.330 conform procedurii civile." Așa a hotărât Parlamentul României.

Dar ce spune art.330 cod procedurii civile? Acesta este un text restrictiv și care prevede: Procurorul general din oficiu sau la cererea Ministrului de Justiție, poate ataca cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție hotărârile judecătorești irevocabile pentru următoarele motive:

1. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;

2. când s'a săvârșit o infracțiune de către judecătorii în legătură cu hotărârea pronunțată.

Recursul în anulare se poate declara oricând.

Consider că Parlamentul României a ignorat art.3 din codul civil care spune "Judecătorul care refuză să judece sub cuvânt că legea nu o prevede sau că este întinsecată sau neîndeplinită, va putea fi urmărit

ca fiind culpabil de denegare de dreptate."

După Revoluția din 1989 în cursul celor cinci ani ce au urmat, victimele comunismului, supraviețuitorii sau urmașii lor, au început să revendice casele naționalizate prin Decretul 92/1990, D. 233/1974 și alte forme de rapt din partea statului comunist. Desigur că s'au făcut procese civile foarte costisitoare (taxele de timbru și onorariile de avocat). Instanțele judecătorești erau obligate în baza art.3 cod civil, așa cum am arătat mai sus, să se investească și să judece cauzele civile de revendicare a caselor naționalizate, sub sancțiunea de "denegare de dreptate". Cu alte cuvinte în legislația română este exclusă posibilitatea instanțelor judecătorești să se sustragă dela judecarea proceselor civile, sub sancțiunea penală pentru judecatorie.

Problema recursului în anulare s'a pus în fața CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE, în Secțiuni Unite și s'a admis cu 25 voturi pentru și 20 împotriva. Desigur că motivele politice au determinat această soluție "ajuridică" de care se vor rușina urmașii noștri, deoarece mulți din slujbașii țării care au "educație comunistă" fac orice ca să nu se supere cei "marți". (Problema nesocotirii hotărârilor judecătorești pronunțate în cursul celor cinci ani privind casele naționalizate a fost ridicată de Președintele Iliescu la Satu-

Mare, susținând că nu trebuie executate, motiv pentru care Opoziția parlamentară a ridicat problema suspendării din funcție conform art.95 din Constituție, majoritatea parlamentară însă decidând respingerea.)

Acum majoritatea parlamentară a putut să facă o lege (art.24 al.2) care formează obiectul acestei discuții, astfel încât să "răstoarne" principiile codului civil, care este în vigoare de peste un secol în România și aceasta numai din motive electorale, deoarece chirișii care lăucesc în casele naționalizate sunt cu mult mai mulți decât foștii proprietari cărora li s'au naționalizat casele și au făcut proces de revendicare în ultimii cinci ani.

Am văzut că în baza art. 330 cod procedurii civile prevede numai două cazuri de recurs în anulare: când instanțele judecătorești au depășit atribuțiile puterii judecătorești și când s'a săvârșit o infracțiune de către judecătorii în legătură cu hotărârea pronunțată.

Nu este de mirare că se ajunge la asemenea soluții și în Parlamentul României și la Curtea de Justiție în interpretarea legilor, deoarece cei care conduc astăzi sunt foștii "solimi ai patriei", pionierii, UTC-iștii și membrii de partid din ultimii 50 de ani de comunism, care au "educația" lor specifică regimului în care au crescut și au trăit de o jumătate de secol.

Scrisori esențiale

REÎNNOIREA PACTULUI CU DIAVOLUL

— Teodor BRAILEANU —

Praefericite părinte Teocist,

Ca fost elev, în primele clase, al unui seminar teologic mă mir și acum de apelativul *praefericit*. Ziceam în școală *preacuvioase*, profesorilor noștri preoți, proveniți din călugări, și *preacernice*, celor ca noi, trecuți prin seminar și facultate de teologie.

Din câte știu nu a fost, nu este și nu trebuie să fie nici un slujitor al lui Dumnezeu, urmaș și apostol al lui Iisus Cristos "*praefericit*", deoarece Mântuitorul n'a cunoscut o clipă de fericire. Totul a fost suferință și jertfă pentru credință și întru slujirea oamenilor.

Dacă Biserica Catolică nu a ingenucheat nici o clipă în fața comuniștilor ateți, Biserica Ortodoxă - în special cea rusă, bulgară dar mai ales cea din România de sub Gheorghiu-Dej și Ceaușescu - a fost în cele mai bune relații cu conducerea statului comunist și se află acum în relații de colaborare fătășă, cordială cu actuala conducere formată din agnostici. (Ei care știau totul perfect: că religia e opiumul popoarelor și Dumnezeu o creație a stăpânilor moșieri și burghezi pentru a putea ca prin ea să stăpânească masele, acum... nu mai știu, nu cunosc, nu se pronunță, sunt *agnostici*.)

Faptul că nici după cinci ani, dela așa zisa revoluție anticomunistă, Biserica Ortodoxă română nu s'a pronunțat față de fărâdelegile din comunism, când zeci de preoți au murit în închisori, când o serie de

culte au fost hărțuite, altele chiar interzise, că Biserica a fost lovită însăși în inima ei de actualul președinte care, pe când era secretarul general al utecului, a inițiat "*educația ateistă a tinerei generații*", nu zice nimic, denotă că acel pact cu diavolul, ce s'a făcut încă din timpul lui Gheorghiu-Dej - (ca biserica să ajute statul și partidul în opera de construire a socialismului) - s'a reînnoit și că minciuna, ipocrizia și jocul meschin și material de interese a pătruns adânc în pătura conducătoare a Bisericii la ceasul de față.

Cele două exemple zguduitoare demonstrează existența și tăria menținerii pactului cu diavolul:

Unu: în parlamentul României de azi există un singur preot și acesta membru al PDSR, cum se numește acum aripa de bază, miezul fostului partid comunist. Rușine acestui făfarnic numit Simeon Tatul!

Doi: faptul că și Mitropolitul de Oltenia este membru al acestui partid nedă de înțeles și că domnia voastră veți fi fiind tot în această tagmă a confiscărilor de revoluție. O spune obrazul ce demască traiul material extraordinar, de unde vine și noul apelativ *duhovnicesc* acela de "*praefericit*". Dumneata da, părinte, dar credincioșii? Dar țara? Dar credința clătinată de concepția materialist dialectică ce-a prins chiar și la țărani?

Cine v'a auzit luând o poziție față de agnosticism? De ce admiteți blasfemia și

batjocora dela Biserica Sfântul Spiridon din Craiova, când actualii comuniști dela putere au trimis peste o sută de polițiști și jandarmi să închidă sfântul locaș și să-l scoată pe tânărul preot Mladin din casa parohială? Și de ce s'a făcut acest gest ce nu s'a consemnat în nici un sat nici măcar în timpul comunismului? Cum de mențineți în fruntea Bisericii un slujitor al lui Dumnezeu care face politică neocomunistă și, folosindu-se de sistemul de relații, vine personal, ca mitropolit, și închide o biserică, scoate dintre credincioși păstorul lor iubit și-l aruncă pe drumuri, numai pentru că l-a rugat să nu facă politică pentru a nu compromite Biserica?

De ce vă necăjiți, părinte, când tineretul inteligent din România strigă în mijlocul capitalei: Teocist-Securist?

Nu sunt acestea semne care să-l îndreptățescă la o asemenea categorie?

Doamne, ziceam cu mâna pe inimă, cum de-i rabzi pe cei care, ieșind din peșteri și chilii au ajuns în locașuri aurite, în odăjdii cu fir de aur, se hrănesc ca nababii și fac pacte până și cu cei mai înverșunați dușmani ai credinței și Bisericii, numai lor să le fie bine?!

Așa ceva Credincioșii, Istoria și Dumnezeu nu pot să lase nevăzut și nepe-dusit.

Rușine pentru cei care și-au trădat neamul și credința și-au intrat în jocul perfid al politicii învrăbitoare.

UN SEMNAL DE ALARMĂ

— T.B.ȘUȚEANU —

În vederea viitoarelor alegeri, dăm un semnal de alarmă ca României de pretutindeni să se constituie într'un Consiliu de unitate a Românilor, care să aibă ca scop principal diminuarea, până la scoaterea din viața politică, a marilor comuniști ce au avut funcții în perioada comunistă. Pentru aceasta să nu se facă nici un fel de rabat și să se arate cu date zguduitoare ce au făcut actualii conducători atât în timpul lui Gh. Dej, Ceaușescu, cât și astăzi sub Iliescu.

Acest Consiliu al Românilor trebuie să aibă o conducere unică din personalități din Țară și mai ales din marii oameni de valoare, Români din exil, preoți, profesori, scriitori, savanți, oameni de cultură și artă, mari oameni de afaceri, specialiști, industriași și fermieri. Acest consiliu central să unească Opoziția cu Exilul și să aibă comitete locale la București, Cluj, Iași, Timișoara, Constanța, Craiova, Arad, Sibiu, Târgu Mureș, Galați și Satu Mare, dar și la Detroit, Los Angeles, New York, Toronto și Montreal, Frankfurt și Paris, Sydney și Chișinău, Cernăuți și Berna, și alte orașe unde sunt Români.

Românii din Exil să vină masiv în țară să investească și să ajute sectorul particular cu fonduri și idei și să

ajute fără jenă cele cinci mari grupuri politice care să ajungă a crea clasa politică de mâine din liberali, țăraniști, legionari, alianța civică și social democrații adevărați.

Intrucât cea mai bună apărare este atacul (cu care comuniștii au câștigat de două ori alegerile) să se arate că cei din PDSR, PUNR, PRM și PSM sunt cei care au trimis 2.000.000 de Români în pușcării și au ucis peste 300.000 dintre ei pentru motivul că au îndrăznit să se opună distrugerii țării lor.

În străinătate să se militeze pentru a-i scoate pe Români din nepăsare, să-i adune în jurul ideii unității naționale și religiei și al necesității de a participa la lupta împotriva comuniștilor, adică la scoaterea lor din viața publică.

În țară să se formeze grupuri din tineri elevi, studenți, muncitori, comercianți și țărani care să meargă Duminica la sate, să dea spectacole și să aducă tehnica apuseană prin care să spună oamenilor adevărul, arătând ce trebuie făcut ca orașele să fie scoase din gunoi și satele din noroi.

Să fie încurajată presa independentă și mai ales posturile de radio și televiziune să pătrundă în toate colțurile țării, pentru a anihila monopolul radio-

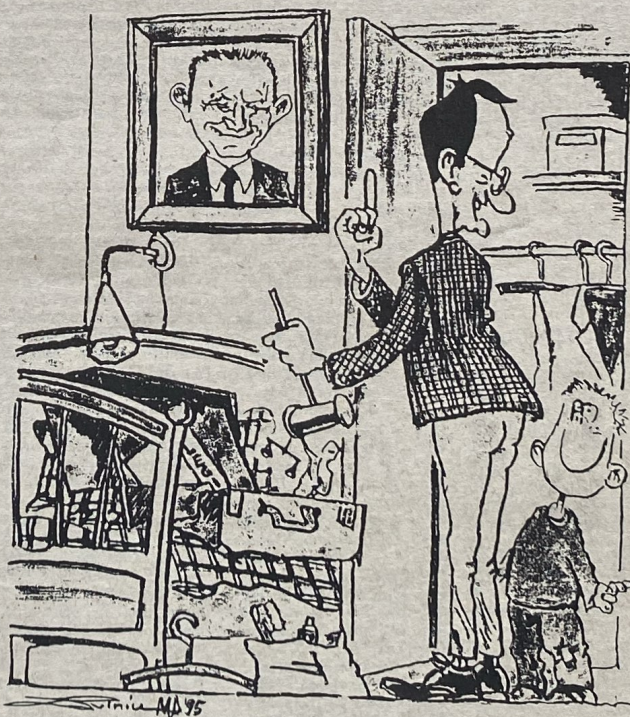
televiziunii de stat rămase evident în mâna comuniștilor.

În campania electorală viitoare să se aducă materiale de propagandă vizuală și aparatul de adresare (microfoane, difuzare, portavoce etc.) dintre cele mai moderne pentru mărirea puterii de adresare și de sugestie.

Toată partea conștientă a națiunii, cât și naționalitățile conlocuitoare, să fie trezită și chemată la ultima confruntare cu comuniștii. Profesorii, învățătorii și preoții să lase imparțialitatea și să se implice, să devină glasul strămoșilor prin care să spună limpede adevărul.

Opoziția, Clerul și Exilul - unite în Consiliul de Unitate al Românilor de Pretutindeni - pot elimina impostura și readuce țara la ceea ce a fost ea înainte de nefastul 1947.

Românii, nu uitați atât de ușor răul pe care ni l-au făcut comuniștii furându-ne viața la o întreagă generație pe pielea căreia s'a făcut experimentul societății socialiste distrugătoare de bunuri și valori și mai ales de suflete. Frigul, foamea, teama, păra și minciuna vor reveni dacă nu facem nimic și nu avem curajul unirii în jurul marilor noastre personalități de pretutindeni.

— TĂTICULE, NU MAI ESTI JUDECĂTOR ?
— AM DAT NUMAI RECUSURI ÎN ANULARE
ȘI... M'A NUMIT AMBASADOR !
— MAI BINE TE NUMEA... PROCUROR !

Desen de L. M. Drăghici

ULTIMATUM DEMOCRAȚIEI

Adrian GRIGOROPOL

Departe de a-mi asuma paternitatea titlului, l-am reținut la 17 August 1995 dintr-o fracțiune de secundă ca manșeta ziarului italian *La Repubblica*. Ca atare, n'am nici o cunoștință de articolul respectiv.

Deoarece stările de lucruri pe plan mondial și în mod special în fosta Iugoslavie a cărei microstructură reflectă dela micro la macro viziunea universală, puterea sugestivă a titlului m'a îndemnat la un număr de reflexiuni de concordanță ca și de neconcordanță. Limitele unui articol nu permit discuții conjuncturale despre ce se petrece în prezent în lumea întreagă.

Bunăoară, raporturile dintre individualitate, libertate și societate, universalitate, naționalitate, etnicitate, totalitarism, genocid, omnicid și... democrație, infestată și ea de mult ori, iar în mod special de terorism.

În sumarul acestei configurații circumscrise în cadrul pragului mileniului trei, se practică *nedefinibilă "politica"*, care ar îngloba la general funcțiunea existenței omeniești, dacă ar fi posibil pe plan universal

ori cel puțin pe plan particular.

Ab initio, se resimt fie expansiunea, fie numai dimensiuni socio-istorice dezamante.

Pe de altă parte, lumea nu poate trăi în continuare anarhică, fără a se autodistruge. De aici necesitatea unei "ordini", a unor forme de conducere cărora li s'a acceptat termenul de "guvernări". În succesiunea acestor forme, omenirea s'a găsit și se află pe baricade de-a lungul istoriei și chiar succesele nu au fost depline, ca în ultimele trei secole, un sistem, care nu este nici teorie, nici ideologie, care fără a-și propune să realizeze "unul de-săvârșit" pentru care alte forme a înecat omenirea în sânge, a reușit pe unde și cât a putut, să ofere și să realizeze principii și structuri de care omul să beneficieze mai bine decât în trecut. Acesta este sistemul democratic. Democrația.

A trebuit să treacă milenii pentru ca omul să ia cunoștință în mod temeinic de faptul că se naște cu set de drepturi netransgresibile de care i-au vorbit și i-a convins o pleiadă de minți

luminate. Ele sunt, socotesc, reflectate cel mai bine în Constituția Statelor Unite din 1787.

Dacă dreptul fundamental la viață, dreptul la libertate individuală decerne omului facultatea de a se dezvolta diferențiat în mediul său potrivit înclinațiilor, preferințelor, inteligenței, îndemânărilor și ideilor sale. Acest sens profund al libertății a turmentat pe cei dinainte și va turmenta și pe cei din viitor.

Considerat ca un absolut "liber arbitru", obstacolele pe care le ridică afectează morală, diferențierea între "bine și rău", ce este admisibil și ce este pedepsibil.

Cum omul nu poate trăi izolat și cum resimte necesitatea de asociere la un nivel mai ridicat decât regnul animal, volens-nolens ajunge încadrat în forma de viață a "sociabilității". Raportul dreptului natural la libertate cu limitele restrictive impuse de societate trebuie adus la un echilibru și istoria a demonstrat și demonstrează că atât individul cât și societatea trebuie să atingă un anumit grad de maturitate.

Fără a realiza perfecțiunea, stadiul acesta îl constituie veritabila democrație.

În necesitatea acestui raport de echilibru a germinat "politica" dovedită istoricește ca un laborator de experiențe care mai de care mai nefaste ca să ajungă parțial în ultima vreme la compromisul "democrație". Puterea de guvernare să aparțină poporului, principiul care dacă este proclamat ori exercitat cu falsitate, duce negreșit la despotism ori tiranie.

Fără un fundament profund moral ca element al existenței umane, actul de guvernare macerează omenirea de natura celor ce sunt vizibile în prezent.

Sistemele totalitare, și cu deosebire cel comunist, s'au autodistrus din interior prin opresiune și exterior prin expansiune. Distrugerile sistemelor totalitare nu înseamnă și extirparea ideologică. Cu deosebire ideologia comunistă viază și pânzăse prin toleranță ireponsabilă a celor care pretind că au câștigat războiul rece.

Pe de altă parte democrația s'a văzut roasă pe dinăuntru de opțiunea dintre guvernarea directă a poporului ori aceea prin reprezentare. Guvernarea directă a poporului s'a văzut redusă la un drept minor de inițiativă legislativă și eventuale referendumuri. Guvernarea reprezentativă intrată în capcana mecanismului electoral de decernare prin vot a unor mandanți, la a căror opțiune votantul nu ajunge să cunoască suficient ori chiar deloc cui îi încredințează mandatul, după cum întregul proces al alegerilor poate fi manipulat tocmai de cei care se află prealabil

aleși la putere sau care, fără scrupule, pot falsifica rezultatele.

Corectivele constituționale operează mai satisfăcător în țările cu democrații mai avansate, iar dreptul de cenzură al poporului la repetări de alegeri continuă să sufere de neajunsurile menționate.

Amețe de triumfuri din ultimele războaie mondiale câștigate, puterile victorioase au întrevăzut viziunea unei "păci universale". Chiar la crearea în 1945 a Organizației Națiunilor Unite, protagoniștii se găseau în contradicții interne, dacă luăm în considerare numai cele cinci puteri cu drept de veto.

Acum, în 1995, se va comemora semicentenarul ONU când "universalitatea" se află în mai mare dificultate decât oricând, mai ales sub aspectul "securității colective" - coloana vertebrală a organizației - dacă luăm în considerare cele petrecute și se petrec recent în Iugoslavia, Ruanda, Burundi, Somalia, Zair, Cecenia, Kurdistan și alte nenumărate locuri de pe glob.

Universalitatea a fost dela început un concept dubios. Acum s'a agravat prin creșterea etnicității, disprețul pentru drepturile omului, dreptul de proprietate, conflictele religioase și impotența unor organizații comunitare de a-și rezolva disputele interne de interese ne mai vorbind de dezacordurile în rezolvarea pe calea securității colective a disputelor care însăngerează grav omenirea.

S'au auzit voci, pe bună dreptate, critice la adresa dreptului de veto al celor cinci țări ca sistem clar de

paralizarea acțiunilor, de poziția încă periferică a unor state devenite între timp mari puteri sub multe aspecte ca Germania, Japonia și aria Sud-Estului asiatic.

Democrația, care prin valori călăuzitoare nu dezvoltă elasticitate, spontaneitate, dinamism, care nu respinge în aceeași măsură anarhismul ca și "apatia politică", este susceptibilă unui despotism recurent ori unei tiranii necruțătoare. Democrația trebuie să fie creativă și activă. Între excentricități de paradă, voiajori diplomatici care-și strâng cu efuziune mâinile și iradiază zămbete peste cadavre și suferințe absente din imagini, precum și apatia consecință acestor funeste mascarade, stă deschisă o prăpastie catastrofală.

Fără votul liber al unui electorat a cărui cunoștință de cauză să nu fi fost obstrucționată, fie de cei dela putere, de indiferență pentru propria sa soartă, și a urmașilor săi; înseamnă că deși există o societate, aceasta este "fără glas".

Ca un post scriptum sum-mar, fără a mai analiza cum de România a ajuns la periferia omenirii, a mai rămas puțin timp până la noi alegeri locale, legislative și prezidențiale; totuși mai este o șansă totmai datorată acestor condiții, ca fiecare cetățean, în pofida tuturor mașinațiilor puterii și incapacității organizatorilor a Opoziției, să înțeleagă că nu se afla în arena unor alegeri de rutină, ci de definiția drumului existenței într-o Românie Nouă, democratică, de justiție și prosperitate.

Ca este "Un ultimatum pentru democrație!"

MARCÓ BELA SAU 16 DIN CĂRȚILE DE JOC

Gh. Ionescu OLBOJAN

Începând cu organizarea și desfășurarea "marii adunări" dela Debrețin, UDMR-ul pierde teren, și pierde bine. Este de necontestat faptul că această uniune de așa-zise partide și formațiuni maghiare din România are priză în masa etnicilor pe care zice că îi reprezintă pe scena politică a României. Cu alte cuvinte, UDMR a intrat în faza falimentului, și asta numai datorită politicii pe care conducerea sa înțelege să o ducă în vederea realizării dezideratelor pe care uniunea și le-a propus la înființare. Să vedem, în continuare, despre ce este vorba? Vom parcurge, cu voia domniilor-voastre, paginile cărora ziare și reviste din țară care să ne susțină concluzia de mai sus.

Referitor la mitingul dela Debrețin, din 27 Iulie 1995, care urma să zguduie mapamondul, revista *TIM-PUL* nr.30 din 6 August remarcă, în editorialul său, printre altele: "Întâmplător sau nu, cei mai virulenți purtători de vorbe în mitingul dela Debrețin au fost reprezentanții Ungurilor din România: episcopul Tôkes Laszlo, Markó Bela, președintele UDMR, scriitorul Sûto Andras și alții. Și a fost într'adevăr un spectacol de zile mari să vezi niște înși plesnind de prosperitate dându-se drept victime ale unui genocid. (...) Una peste alta, scandalul proiectat să se întâmple la Debrețin, a eșuat. Nici guvernul maghiar nu pare să se fi implicat cu o trageră de inimă prea mare în această afacere falimentară... Cert este că, după Debrețin, fie Tôkes Laszlo, fie Markó Bela, fie Sûto Andras rămân aceiași indivizi pentru care viața este

un miting protestatar continuu, indiferent de decor. Cu sau fără Debrețin, ei așează aceeași placă de patefon. Intrucât pe luciditatea lor nu se poate conta, rămâne să contăm pe luciditatea guvernului dela Budapesta, să ajungem la o înțelegere și să încheiem această babilonie fără sfârșit."

Revista mai cuprinde încă două articole referitoare la maghiarimea din România, unul sub titlul "Lecția de TOLERANȚĂ", iar - celălalt - "M.A.E. ungar față cu istoria" - ambele scrise cu nerv și bine documentate, două puneri la punct pentru guvernul dela Budapesta și politica sa antiromânească.

Eșecul mitingului dela Debrețin nu i-a dezarmat pe Markó Bela și ai lui din conducerea UDMR. Într'un interviu acordat ziarului *ZIUA* din 6 Septembrie a.c., el afirmă câteva idei cu caracter de lamentație politică, și anume: "Nu ne facem iluzii că vom fi sprijiniți de Opoziție pentru a modifica legea învățământului; apropierea alegerilor împinge și Opoziția spre naționalism; Naționalismul Opoziției legitimează extremismul Puterii; greva japoneză a elevilor este posibilă; suntem milioane. E normal să influențăm Tratatul cu Ungaria; Convenția Democratică nu mai e cea de altădată" etc.

Mergând pe linia eșecurilor politicii UDMR, să vedem ce spune *JURNALUL NAȚIONAL* din 10 August, sub titlul "În legătură cu preanunțul miting dela Odoheul Secuiesc - UDMR face un pas înapoi...". "Ceea ce era previzibil, s'a întâmplat. Nefiind prea sigur de sprijinul popular, Consiliul de criză al UDMR a re-

nunțat la organizarea mult trâmbițatului mare miting al maghiarimii dela Odoheul Secuiesc, preanunțat să asigure protestul unanim al etnicilor maghiari împotriva Legii învățământului. Iată că în locul acestui miting s'a hotărât organizarea - la 2 Septembrie a.c., a unui forum cetățenesc cu participarea unor delegații ale pedagogilor, profesorilor și părinților copiilor maghiari din toate județele Transilvaniei... Renunțarea la mitingul dela Odoheul Secuiesc este rezultatul firesc al insuccesului reuniunii dela Debrețin - afirmă surse din conducerea UDMR."

Și forumul cetățenesc a decis. Ce a decis, ne spune *ROMÂNIA LIBERĂ* din 11 Septembrie, în articolul său "UDMR renunță la acțiunea de boicotare a școlii". "Vineri seara (8 Septembrie - n.n.), la Catedrala "Sfântul Mihail" din Cluj a avut loc o slujbă religioasă închinată luptei etnicilor maghiari pentru învățământul în limba maternă. Au fost prezenți circa 800 de enoriași ai bisericilor tradiționale maghiare din Transilvania (...) De asemenea, a fost prezent întregul staf al UDMR, numeroși lideri adresându-se, după slujbă, celor prezenți, afirmând că din nou Legea Învățământului, școala, cultura și tradițiile, chiar limba maternă le sunt amenințate. Unii dintre ei au condamnât și Tratatul dela Trianon. La ieșirea din catedrală, atât Markó Bela, președintele UDMR, cât și Prof. Eva Gyimesi, vicepreședinta cu problemele de învățământ a Uniunii, au afirmat că s'a renunțat, ca formă de protest, la boicotarea învățământului la 7

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

LEGATURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREȘTI
MONTRÉAL - BUCUREȘTI
VANCOUVER - BUCUREȘTI
CALGARY - BUCUREȘTI

Toronto - București (via Paris) - \$939 (Can.)
(via Roma) - \$819 (Can.)
Montreal - București - \$885 (Can.)

TORONTO-FRANKFURT
TORONTO-LONDRA
TORONTO-AMSTERDAM
TORONTO-LOS ANGELES
TORONTO-NEW YORK

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ȘI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREȘTI

* CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
* TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREȘTI ȘI ÎN ORICARE ORAȘ DIN PROVINCIE

VACANȚE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921
VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600

EXCLUSIV PRIN TEC

Cele mai bune preturi pentru călătorii către orice destinație și servicii sunt GARANTATE

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.

25lb-\$59.33
peste 25lb \$2.99Kg.

• Livrare la domiciliu în București și marile orașe

Instantanee

La târg

—Radu BADIU—

În fiecare Duminică, din zori, năvală de căruțe, camioane, furgonete și autoturisme curg, din toate părțile zonei, spre Budești. Când se luminează spațiul de lângă calea ferată, șoseaua Vasilați-Oltenești și strada ce vine din centrul orașului până la gară sunt înșesate de mijloace de transport care au adus și care iau mărfuri. Plăci de azbociment (pentru acoperiș), scanduri, lanți, cusaci, căzi, butoaie, uși, ferestre, paturi și canapele "populare", cai, căruțe, porci, purceli, ciment, colaci de sarmă, plasă de sarmă, apoi tot felul de încălzitoare, îmbrăcăminte, cuie, grâu, porumb și, în zona "pieții", zarzavet de la ardei, roșii, vinete, varză, cartofi, până la pepeni și flori. În sat, pe strada "comercială", mai multe cărciumi de stil nou, republican, servesc dela vodcă până la bere în jurul unor grătare improvizate "deservite", în principal, de țigani. Este zona cu cei mai mulți țigani

din țară, (în județul cu cei mai mulți analfabeți, din cauza acestei etnii certată cu cartea, de unde provine actualul președinte, pe care și-l revendică, motiv pentru care sunt atât de îndrăzneți în comerț, și nu numai). La prima cărciumă face vânt cu un carton jarului de sub mici un țigan "patron" de vreo 30 de ani, înalt, masiv, cam la 120 de kilograme, exemplar îmbrăcat occidental care simbolizează "tipic și veridic" cum le merge țiganilor azi în România în regulimul libertății fără margini a foștilor și a secăturilor. Bietul Român rămas încă fricos - vine din zori, într-o zarvă și-o dărdură amețitoare. Caută repede ce are de cumpărat, cumpără ca în filmările cu repezitorul, suie în căruța și pleacă. La fel și vinde. În jurul orei zece, când soarele se urcă ușor, e deja acasă. Către ora 12 târgul - până atunci o viermuială de oameni, animale și vehicule - dintr-o dată devine subțire, iar la ora 13 este deja liniște

ca după furtună.

Această eliberare comercială - ținută puternic sub observație nevăzută de regim - menține Rumânul bănuitor și suspicios. Este ca un luat de undeva unde s'a luat paza momentan, pază care este mai la distanță gata să intervină în toată forța dacă dela Cotroceni se cere asta. De aceea la întrebarea ce părere au despre proprietatea țării răspund: "Eu știu?... Ce o zice statul?... Ce-o zice Domnu' Iliescu".

Cât va dura acest târg? întreb pe nea Lixandru, vecinul meu de 76 de ani adus să vadă prețul porcelorilor.

- Io știu... Că va socoti statul că e necesar.

Și cât va socoti oare acest stat duplicitar că va fi necesară această eliberare de care s'a și speriat că "scapă omul de sub mână" gândind înlocuiri mai mari decât aceea a accelerării privatizării care nici n'a început.

Cine va lua păcla de pe ochii neamului meu?

MARCÓ BELA SAU 16 DIN CĂRȚILE DE JOC

Urmare din pag.6

acest început de an școlar.

Prezentând reacțiile unor personalități politice vizavi de pretențiile UDMR de schimbare a Legii învățământului (eliminarea paragrafului prin care elevii minorităților naționale sunt obligați să învețe Istoria României și Geografia României în limba română), cotidianul JURNALUL NAȚIONAL invită la discuții pe Dl. Victor Surdu - președintele PDAR, și pe Dl. Ion Doru Volovan - prefectul județului Harghita. Primul opinează că "mărirea pragului de a accede în Parlament al uniunilor politice, dela 8%, în prezent, la 10%, în viitor, va face ca UDMR să aibă un singur parlamentar. Vor avea astfel și Ungurii un singur parlamentar numit de etnia lor, așa cum au și celelalte etnii, care trăiesc și muncesc într-o singură patrie, mamă bună pentru toți fiii ei."

Pe aceeași linie, prefectul de Harghita arată: "Nu știu dacă ați observat, în ultimul timp politica UDMR s'a transformat radical. Până la semnarea Convenției cadru privind minoritățile naționale, activitatea UDMR a constat în lupta pentru obținerea și garantarea cât mai multor drepturi, drepturi stipulate și garantate atât de Constituția României, cât și de Convențiile la care România este parte semnatară. Din acest moment, liderii UDMR și-au transformat vizibil tactica, acționând cu totul altfel, exprimând opinia că ei nu reprezintă, de fapt, o minoritate, ci un popor, această idee fiind bineînțeles subordonată obiectivului pe care și l-au propus, de a acționa pe orice cale și prin toate mijloacele împotriva caracterului de stat unitar al României, așa cum este el prevăzut în Constituție."

Mai pragmatic, Gheorghe Funar, președintele PUNR și primarul Clujului, a luat taurul de coarne și a adoptat măsuri pe potrivă: mutarea statuii lui Matei Corvin (cu cal cu tot) la Hunedoara (asta ca idee de meditație pentru Maghiarii clujeni care văd în acest monument istoric simbolul supremației maghiare asupra Românilor); unirea județelor Harghita și Covasna într-unul singur, care să poarte numele de județul Avram-Iancu. Pe lângă aceste idei, la 7 Septembrie a semnat un comunicat prin care "Cetățenii români de etnie maghiară angajați la instituțiile de învățământ românesc, care nu sunt de acord cu Legea învățământului din România sunt invitați ca în semn de protest să-și dea demisia din posturile și funcțiile pe care le dețin (...). Vor fi sancționați, de asemenea, profesorii și elevii care vor pleca din Cluj spre Strasbourg, în ziua de 8 Septembrie, pentru a protesta împotriva Legii învățământului în România."

În replică, președintele UDMR Cluj, a precizat presei că statuii lui Matei Corvin poate fi mutată doar cu întreaga maghiarime ardeleană, la Hunedoara. El a mai declarat că nu este impresionat de ultimele declarații belicoase ale lui Gh. Funar față de minoritățile maghiare. A se vedea nuanța expresiei minoritățile maghiare - expresie recent apărută în limbajul conducerii UDMR. Unde bate ea? Mai drastic în replici, senatorul Viorel Sălăgean, coleg de partid cu Funar, spune în FLACĂRA nr.38/Septembrie a.c.: "Eu am cerut la Conferința Națională din Iunie ca Dl. Funar să-și considere misiunea încheiată, ținând cont că intrăm într-o Europă care are alte exigențe și alte principii. Atitudinea lui e

în afara timpului, e tipică pentru sfârșitul secolului trecut și începutul acestuia. De ce nu-l schimbăm? Din păcate, nu poate fi schimbat datorită susținerii sale extraordinare din partea UDMR! De câte ori ei dau declarații antiromânești, mai nou și Marcó Bela, care joacă o carte ce i s'a pus în mână, altfel e un om subțire - PUNR are de câștigat. La anul - iată că îi face o campanie electorală lui Funar, eu, care am fost, sunt și voi fi împotriva gesturilor lui stupide! Vom avea nevoie de Funar, pentru că se pregătesc mari evenimente: 1100 de ani dela sosirea primelor triburi hunice în Câmpia Panonică, Congresul Mondial al Ungurilor și Congresul Ungurilor din Ardeal!"

Pe fondul unor asemenea dispute verbale, presa din săptămâna 11-16 Septembrie titra pe primele pagini că primii miniștri ai României și Ungariei au convenit ca partea maghiară să trimită în țara noastră o delegație de experți care să supravegheze aplicarea legii învățământului, că la Budapesta Max van der Stoep - comisar O.S.C.E. pentru minorități a discutat cu ministrul de externe maghiar și probleme legate de Legea învățământului din România, lege care nu este pe placul părții maghiare în încheierea tratatului de bază bilateral dintre România și Ungaria.

Cum toate aceste dispute își pun amprenta asupra viitoarelor convorbiri dela Casa Albă, dintre Bill Clinton și Ion Iliescu, diplomația română este foarte atentă la gesturile Budapestei, motiv pentru care Palatul Cotroceni cere o reconciliere istorică "între poporul român și maghiar". Despre aceasta, în numărul următor al revistei noastre.

Gh. Ionescu OLBOJAN

OLTENISME

—Ionel RĂDULESCU—

• **BIRURI GRELE...** Majorate recent cu 40% dintr-o Ordonanță a Văcăroiei, taxele notariale sunt o importantă sursă de venituri pentru democrația originală, atingând cifre astronomice. Iată unul din atâtea cazuri întâlnite în Oltenia, când la 1,75 ha. teren arabil (evaluat la suma de 4.105.000 lei) cetățeanului, fiind moștenitor testamentar, i s'a aplicat o majorare de 50%, ajungând să suporte taxa de succesiune în valoare de... 918.956 lei!! fixată de Notariatul Județean Dolj. Dar fiscalitatea demențială e doar una din "mărețele realizări" ale epocii Iliescu.

• **TELEFONIA FĂRĂ FIR...** La Craiova, rebotezatul ROMTELECOM și-a propus să introducă până la sfârșitul acestui an telefonul mobil comercial, care oferă avantajul de a vorbi direct (fără operator) cu orice post telefonic din țară și din străinătate, sau de a primi apeluri. Proiect îndrăzneț și modern, dar deocamdată telefonii craioveană e la pământ, lucrările de trecere pe ALCATEL, făcute de oameni nepricepuți, fiind sub orice critică. Mii de abonați nemulțumiți de faptul că achită telefonul de luni de zile, fără a-l putea folosi, în timp ce ROMTELECOMUL își plătește gras salariile prin umflarea fără jenă a chitanțelor de plată. Încercarea de a forma un număr de telefon în și din Craiova în țară este o aventură fără sorți de izbândă.

• **PATISERIE BĂNIEL...** Sunt departe de ceea ce ar trebui să fie, au număr redus de produse și sortimente de prăjituri, la prețuri exagerate și de calitate modestă. În timp ce cofetăriile de cartier sunt aproape inexistente, săracăcioase, cu mobilier deteriorat, în centrul Craiovei tronează vechile cofetării Minerva, Mercur, Amândina și Femina care au laborator propriu, la care se adaugă Pizzeria "Clasic". Clienții obișnuți - elevii și studenții - fac consumație minimă, cafele și cola 600-700 lei, prăjiturile fiind scumpe, vechi și cu gust indolent 800-1.500 lei, pizza 2.000-4.000 lei! Mai frecventate decât restaurantele, cofetăriile Craiovei reclamă însă lucrări urgente de zugrăvit, reamenajări, reconducții mobilier, înlocuirea veselei, schimbarea decorului și diversificarea produselor, adaptarea prețurilor la punga consumatorilor și nu în ultimul rând, curățenia și serviciile ireproșabile.

• **PARCUL BIBESCU...** A fost cândva mândria Cetății Banilor Olteniei, unul dintre cele mai mari parcuri naturale din Europa, leagănul și oază de verdeață și liniște a multor generații de craioveni... Acum oferă vizitatorilor un spectacol jalnic, în care gazonul e călcat în picioare sau transformat în toaletă publică, terasa "Debarcaderului" e luată cu asalt de țigani petrecători și devastatori, iar negustorii ambulanți suplinesc aprovizionarea prin vânzarea a tot soiul de mărunturi dubioase. Până și'n bieteile animale supraviețuitoare ale așa-zisei grădini zoologice a parcului se aruncă bucați de pâine, pufulți și resturi alimentare. Pe aleele îngrijite, pline de gunoaie și vizitatori needucați, nu întâlnești picior de gardian sau alt om al ordinii publice. Părăsești Parcul Bibescu cu un gust amar și cu senzația că "e ordin să se aleagă praful!"

• **BOALA ALBASTRĂ...** Sistemul de irigații Sadova-Corabia din Sudul Olteniei a înfostat cu nitrati, nitrati și pesticide toată falia pânzei freatice a comunei Călărași-Dolj. Gama îngreșemintelor sintetice folosite la explozia vegetală a agriculturii socialiste din vremea împușcatului amenință grav sănătatea localnicilor, care acuză dereglări în orientarea în spațiu, inapetență la consumul legumelor, cefalee pronunțată - așa numita "boală albastră". Unica soluție e săparea unor puțuri de mare adâncime sub stratul de marnă al străvechii albie a Dunării. Consiliul Județean Dolj a prevăzut trei asemenea "fântâni" la peste 8 m. adâncime în incinta școlilor din comună, unde învață circa 800 de elevi, dar problema banilor rămâne un mare semn de întrebare în neputința actualiei "tranzii".

• **"PUȘCULIȚĂ" LOCALĂ...** Deficitul bugetar de circa 1.900 miliarde lei la nivelul țării se rasfrângă, implicit, și asupra Doljului, ceea ce nu-i împiedică însă pe Iliescu și Văcăroiei lui să cunoască lumea! Cele 70 miliarde lei alocate Doljului în '95 au însemnat: 12 miliarde la comune, 6 la

orașe, 32 Craiovei și 20 Consiliului Județean Dolj. Limitele minime sunt ca ntotdeauna în sănătate, învățământ-cultură și asistență socială. Cu oameni neinstruiți și bolnavi e greu să mergem înainte și să trăim mai bine! Craiova e numai gropi, gunoaie și noroi, fără ca viceprimarul ceaușist al urbei să miste un deget. În schimb, la Consiliul Județean Dolj, cheltuielile protocolare ale mafiei locale sunt exagerate, comuniștii se respectă...

• **INIȚIATIVĂ PRIVATĂ...** La Craiova, ponderea privatizării o dețin firmele comerciale, mii de întreprinzători ageamii alegând calea cea mai accesibilă obținerii profitului rapid și sigur. Vadurile comerciale prezintă însă un paradox: în vreme ce puzderia de "comersanți pe picior" expune direct în stradă sau în dușghe improvizate ad-hoc, vastele spații comerciale ale magazinelor de stat stau goale sau săracăcioase dotate, iar tovarășele vânzătoare ale comerțului ceaușist cască blazate, cu un aer respingător și arrogant. În comerțul cu legume - fructe, au apărut țiganii precupeți care-l atacă frontal pe țaran, cumpărând tot și revândând apoi la preț de speculă, sub privirile vinovate, complice, ale bătrânului milițian-politist mai marele pieții...

La Fondul mutual al oamenilor de afaceri, valoarea certificatului de investitor a urcat la 138.000 lei. Ajutoarele financiare ale Fundației CRIMM, în cadrul Programului PHARE însumează 2,4 mil. ECU pentru România și sunt nerambursabile, având ca obiectiv dezvoltarea de activități cu caracter productiv. Sunt agraate planuri serioase de afaceri în activitățile din industria alimentară, textile, confecțiuni, încălzitoare, electronică, metalurgie, construcții.

• **TĂIETORII DE CADAVRE...** Laboratorul Exterior de Medicină Legală Craiova are mult de furcă după Decembrie '89 când fenomenul infracțional a crescut îngrijorător: omucideri, sinucideri, violuri în grup, accidente cu autori necunoscuți etc. Laboratoriul îi sunt arondate județele Olt, Gorj și Mehedinți pentru efectuarea de noi expertize și avizare. Zilnic, cele 40-50 de consultații se fac într-un imobil deteriorat, cu pereți crăpați și plini de igrasie. Trusele de autopsy sunt incomplete, lipsesc reactivii, lamele, parafina, formolul, iar aparatura din dotare este depășită fizic și moral. Morga are un aspect dezolant, fără apă curentă și fără lumină, cu geamurile sparte. Deși munca medicului legist are implicații hotărâtoare în viața socială la rezolvarea cauzisticii Poliției și Parchetului, condițiile au rămas la nivelul anilor '70, iar medicina legală un fel de cenușăreasă a ministerului păstorit de același alimentară rațional ceaușist Mincul!

• **"LEAGĂNE" DE LUX...** La hotarul județelor Dolj și Gorj se află Ocolul Silvic Amaradia, unde 160 de salariați fac minuni în atelierul de împletituri din răchită, având la îndemână propria răchitărie întinsă pe 10 ha., dar și cantități însemnate aduse din țară. Ei confecționează "leagăne" sau coșuri, seturi simple sau capitonate pentru cămii de apartament, produse lux pe care le exportă în Canada, Franța, Italia și Germania. Numai dela începutul acestui an au împletit 250 t. de răchită, realizând peste zece vagoane de seturi, în valoare de 200.000 de dolari americani. Așadar, "leagănele" de lux ale câinilor din Occident, împletite cu măiestrie la Amaradia Doljului sunt durabile, confortabile, dar și profitabile pentru silvicultorii oltenii!

• **BANCHERII...** La Craiova s'a constituit Bursa de Mărfuri Oltenia, instituție specifică pieței libere, care va funcționa ca societate comercială cu capital de stat, mixt și privat. Au subscris 49 agenți economici fondatori pentru 970 acțiuni, cu o valoare totală de 486 milioane lei. Adunarea generală a ales structura de conducere a Bursei. Consiliul de Administrație are 15 membri reprezentând acționarii și specialiștii celor patru instituții inițiatori: Camera de comerț și industrie, Patronatul agricol, Fondul proprietății de stat și Fondul proprietății private. Cei 49 agenți economici doljeni sunt oameni care au avut funcții grase și bani grei în vremea Ceaușesților și au devenit peste noapte bancheri ai democrației originale, învățându-i tranziției neocomuniste.

A MURIT STELIAN STĂNICEL

Valerian un om inezestrat cu alese calități care fac din el personalitatea de frunte a exilului. Un simbol al unei țări românești legată sus de Dumnezeu, iar jos de marea libertate de a fi ea însăși pe temei de bună rânduală, de demnitate și de cinste.

Stelian Stănicel a fost pentru Valerian primul om ne-oficial la dispoziție și ultimul om la ajutor. A dovedit acest lucru cu deosebire în 1984. În acele zile, când regimul comunist din țară găsea calea de a-i veni de hac arhiepiscopului român anticomunist din America, operând la sigur

caz. Valerian a murit de bătaie de inimă într-o suburbă a orașului Lisabona, iar Stelian Stănicel a fost confortul vederii unicului și ultimului Român mai înainte de a muri.

Văduvit de moartea lui Valerian, și după o perioadă de experimentare a vieții de exil prin Spania și Franța, unde plănuiase să se așeze la un nepot, Stănicel, în chip cu totul nesocotit, în 1987 se întoarce de unde a plecat, adică în America, trăgând direct la mine, în Chicago, de unde mai apoi s'a mutat în Florida, din motive de sănătate.

Care au fost preocupările de bază ale lui Stelian Stănicel după moartea lui Valerian? Prima a fost, o concentrare a lui la o operă de a menține cât mai mult în viață memoria "Căpitanului". În această privință - legat și de faptul împlinirii unei jumătăți de veac dela asasinarea lui -, el s'a îngrijit în timpul în care a fost prin Spania de culegerea și publicarea într'un frumos volum intitulat "Corneliu Zelea Codreanu" a celor mai expresive texte referitoare la Dumnezeu, Neam și Legiune, exprimate de Căpitan. Volum apărut la Madrid în 1988. A doua preocupare a lui a fost, de asemenea, o menținere cât mai vie în memorie a Arhiepiscopului Valerian, între altele și printr'un sprijin generos dat instituției care îi

poartă numele. E vorba de Centrul de Cercetări și Documentare Româno-American "Valerian D. Trifa" de pe pământul "Vetrei Românești".

Exilul nu-i lucru ușor. Intensitatea cu care se trăiește în el, se înscrie cumva în fiecare zi a existenței lui. Se înscrie pe viu. Așa s'a înscris și exilul lui Stelian Stănicel, care a absorbit în ființa lui felul de a vedea viața și lumea prin principiile, concepțiile și exemplele de trăire ale lui Corneliu Codreanu și Valerian Trifa. Împărtaşind liniile acestora, a fost mereu de nestămutat în crezul său spiritual-național. Și poate că de abia acum, când el nu mai este printre noi, vom fi în stare să vedem mai clar cine a fost el, și astfel să-i putem aprecia mai bine calitățile.

Stelian Stănicel s'a stins în trăirea unor idealuri care i-au călăuzit viața. A plecat pe drumul fără de sfârșit și fără de întoarcere al morții, lăsând în urmă doar a-mintirea tinutei lui și ceea ce el a făcut pozitiv. Iar în finalul finalului se proiectează durerea despărțirii noastre de el, durerea din care îi dăm ultimul salut cu dragoste, cu prietenie, cu camaraderie și cu o prețuire de neuitat.

Să-i fie țărâna ușoară și Dumnezeu să-l aibă în marea lui grijă!

Eugen BĂRSAN

Sunt oameni despre care e normal să crezi că n'au voie să moară. Motivul: ființele lor sunt încărcate spiritual de idealuri care își așteaptă o scadență visătoare în incertitudinea unui timp de condiții vitrege. Și, totuși, ei mor. Dintre aceștia face parte și Stelian Stănicel, omul care s'a stins din viața pământească în ziua de Duminică 24 Septembrie, la ora 8 seara, într'un spital din Miami-Miramar, Florida. O stingere care cumva a însemnat și o eliberare din o povară de suferințe de lungă durată, provocate de Zona Zoster care i-a afectat un ochi și fruntea și de care nu l-au putut cura nici cele mai celebre clinici. Dar, în pofida acestui lucru, Zona Zoster nu l-a stins. A venit să-l stingă o congestie cardiacă, cu urmarea ei, complicații la plămâni. Luni de zile, cât și-a purtat suferința în locuință, trebuia să aibă lângă el o butelie de oxigen.

Dela Miami-Miramar, trupul neînsuflețit a fost transportat la locul odihnei de veci Cimitirul dela "Vatra Românească" (care e reședință a Episcopiei Române din America, Grass Lake, Michigan), unde Miercuri 27 Septembrie, slujba înmormântării a fost oficiată de Episcopul Nathaniel, Arhimandritul D. Felix și preoții Dumitru Sasu, Constantin Tofan, Richard Grabowski și Laurence Lazar.

Au luat parte: Traian și Olga Lascu, Alexandru și Larissa Nemoianu, Gas Vincent și Mihai Tipa reprezentând Centrul de Documentare Român-American "Valerian D. Trifa"; Peter Mureșan, Louis și Jeane Martin, D-na Petrescu, D-ra Ileana Tâmpoianu, Silvia Chețan, Grigore și Margarita Butoi, Hilde Fritsch, Dr. Mircea Ronnett, George Donev, Nicolae Pora, Tudor Murgoci, Eugen Bărsan, George și Lina Bălașu reprezentând prietenia, camaraderia și "Cuvântul Românesc". Au mai luat parte și alții, care într'un fel sau altul s'au simțit legați de cel trecut în lumea dreptilor.

Stelian Stănicel s'a născut în 4 Noiembrie 1913 în Slobozia-Dâmbovița, din mamă originară din Azuga și tată din Râșnovul-Brașovului, fiind cel mai tânăr între cei șase copii ai familiei. După absolvirea Școlii primare din Râșnov, urmează liceul "Principele Nicolae" din Sighișoara, iar mai departe doi ani de conservator și simultan Facultatea de Drept din București. Primul lui vis a fost să devină artist. Un vis legat de realitatea că în liceu, la serbările școlare culturale-naționale, el a fost recitatorul numărul unu. Dar statura lui mică și firavă i-a blocat visul. Și așa, s'a ținut de Drept.

L-am cunoscut dela vârsta de 13 ani, când am ajuns a fi colegi în a treia liceală, eu fiind mutat de părinți, din motive de o mai mare apropiere de casă, dela Liceul "Radu Negru" din Făgăraș la cel din Sighișoara. Și din acele zile de vârstă de 13 ani, destinul ne-a ținut legați în cea mai strânsă prietenie și camaraderie timp de 69 de ani.

Fără nici o convenire sau plănuire, după anii exilului din Germania care a început în 1941 cu Lagărul de muncă dela Rostock și a continuat cu internarea noastră în vestitul Lagăr de concentrare "Buchenwald", ne-am reîntâlnit în exilul din America, unde el a ajuns în 1949 iar eu în 1952, la ideea lui, dar prin grija binecunoscutului sibian Nicolae Petra.

Nu este ușor să scrii despre un prieten mort, când sunt atâtea care ne-au legat. Pus într'o asemenea situație, dintre toate câte ar fi de spus, gândurile mi se opresc mai întâi de toate la cele esențiale. La substanța om, substanța românism și substanța spirituală. Adică la trăsăturile care alcătuiesc fondul portretului celui trecut în neființă. Trăsături care, atunci când sunt pozitive, capătă pe margine de mormânt proaspăt mai multă culoare și mai multă intensitate.

Văzut ca om, Stelian Stănicel se exprima mai mult prin tăcere decât prin cuvinte. Rareori își manifesta fături gândurile, rămânând la intuiția de trăire realizatoare în calm și în tăcut. N'a cerut niciodată nimănui nimic pentru el, iar pentru ce el a făcut în cele ce i-au stat la inimă, n'a ținut ca să se știe. Dar mai mult decât acestea, ceea ce îl califică în primul rând ca om, rămâne o mare și dedicată generozitate, cu o predilecție strâns legată de românism și Biserica.

Văzut ca Român și ca național, Stelian Stănicel a rămas sub copleșitorul ghid al botelului lui în legionarism din timpul clasei a șasea liceală. Spun copleșitor, pentru că atunci când el a absolvit Facultatea de Drept și s'a înscris în Baroul Avocaților din Capitală, a fost în chip preponderent preocupat mai mult de altceva decât de săliile instanțelor de justiție. Cu toate că îi era bine clar că orice activitate, orice serviciu prestat în cadrul Mișcării Legionare nu e legat de salarizări ci de o exclusivă autodăruire, de un exclusiv voluntarism, el a ținut să fie un voluntar de toate zilele și așa s'a pus la dispoziția Biroului de Secretariat al Mișcării Legionare, pentru a lucra în un mediu apropiat de toate zilele al "Căpitanului" Corneliu Zelea Codreanu, al lui Ion Belgea, Nicolae Horodniceanu și al altor fruntași legionari. Când acest Secretariat a fost desființat de marea prigoană carlistă antilegionară din 1938, Stănicel fuge în Polonia și de acolo ajunge în Germania, iar de atunci încoace - excepție doar o jumătate de an petrecut în țară -, numai de exil a avut parte. Prigoana antilegionară antonesciană îl împinge în Germania, în fapt în Lagărul Buchenwald. Apoi venind comunismul, el își extinde în 1949 exilul în America.

Aici, își găsește repede și cu entuziasm locul în jurul fostului Șef al Studențimii Române Viorel Trifa, devenit Arhiepiscopul Valerian al Diocezei Românilor din America. La fel ca și mulți alții, el a simțit și văzut în Arhiepiscopul Va-

AȘA CUM AM FOST

Nu spun că nu am greșit niciodată
Nu spun că am fost un sfânt pe pământ
Dar... afirm că mi-am dăruit viața toată
Luptei... pentru crezul meu sfânt.

Am fost unul din cei ce-au tras semnalul de-alarmă
Când roșul pericol ajunse la Iași
Dar ne-am izbit de forța ocultă infamă
Ce'n noi vedea teribili vrăjmași.

Unii bătrâni ne credeau copii răzvrățiți
Alții spuneau că suntem nebuni în dorinți
Dar... tăcuți sub insulte ne-am dus înfrățiți
Și'n străbune virtuți am îndurat umilinți.

Să ne curme elanul s'au pus baricade
Eram scuipați și sugrumați de călai
Dar apărându-ne Onoarea Credințelor calde
Am suferit cruzimea mișeiilor netrebniți și răi.

Acum suntem dovada ce stă mărturie
C'am supraviețuit acestui pogrom
O spunem deschis ca'n lume să se știe
Ce-am vrut ca să facem pentru Țară și Om.

Nici nu mi-am manifestat răzvrătirea
Pentru un scop personal și meschin
Dar am râvnit pentru neam nemurirea
Și-am vrut pentru toți un cer mai senin.

Generația mea de foc ce-avea în primire
O țară'ntregită... trebuia s'o păzim
Și luptând ne-am găsit înalta menire
C'an slujba Dreptății și-a Crucii să fim.

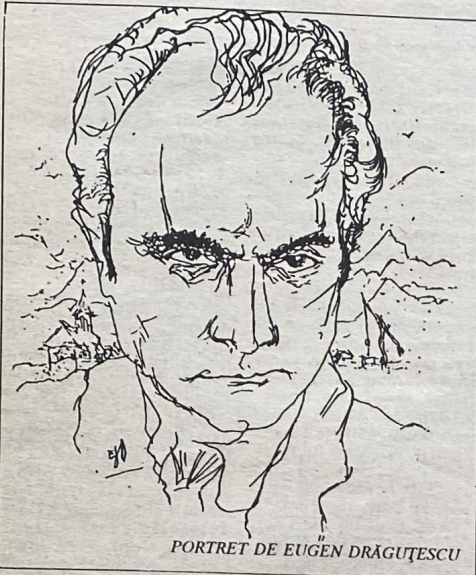
Cinstiți cum am fost în tot ce ne leagă
Noi binele țării l-am făcut cunoscut
Dar n'au vrut nici cum să'nțeleagă
Ce-am vrut și ce înalte visări am avut.

De-atunci am trecut din prigoană'n prigoană
Și'nfruntând Comunismul am rezistat,
Nu ne-a'ndoit durerea din rană
Nici foamea, nici lanțul în care am stat.

Tiberiu HENȚEA

Nicolae Novac sau spovedania omului învins

— Ion CRISTOFOR —

PORTRET DE EUGEN DRĂGULESCU

E uimitor câte surprize ne poate aduce, în ordine culturală, căderea zidurilor comunismului, în spatele cărora de abia întrezăream cât de bogată și de diversă e literatura creată de reprezentanții exilului românesc. Dacă marile personalități din exil - Mircea Eliade sau Eugen Ionescu, de pildă - au reușit, într-o anumită etapă de liberalizare a politicii culturale din perioada dictaturii, să se strecoare pe sub furcile caudiene ale cenzurii, multe nume au rămas proscrise, diversitatea celorlalți rămânând-ne înstrăinată. Un caz șocant rămâne și cel al lui Aron Cotruș, poeziile cărui vor fi reeditate abia în 1978, într-o antologie alcătuită de Ovidiu Cotruș și prefăcută de Ion Dodu Bălan, o culegere care lasă pe dinafară întreaga creație din exil a poetului desțărât. Este doar unul din numeroasele exemple care s'ar putea da, iar cazul acesta e cu atât mai edificator cu cât Aron Cotruș era acuzat de George Călinescu, în celebra sa *Istorie*, că ar fi incitat masele la "colectivizarea bunurilor" iar unul din volumele poetului ("*Oameni în mers*") ar "duce în plin comunism". Acuzu nu i-a servit însă cu nimic autorului lui "*Horia*", acesta fiind îndepărtat din bibliotecile publice ca un reprezentant tipic pentru o "criză a culturii burgheze" și a "putrefacției ideologice"... Căutând volumele din străinătate ale lui Aron Cotruș, am avut surpriza de a descoperi un poet înrudit îndeaproape cu acesta, cu un interesant (și tragic) destin literar și uman. Am aflat numele lui Nicolae Novac și printre cele ale exegeților lui Aron Cotruș, pe care l-a cunoscut îndeaproape și despre care a dat la iveală câteva contribuții critice pline de interes. Iată câteva din mărturisirile lui Nicolae Novac despre autorul lui *Horia*: "*Pe Aron Cotruș l-am cunoscut încă din țară. În exil am reluat legătura cu el prin colaborarea lui la revista Vers și a mea la Carpații lui. Aș vrea să adaug că Aron Cotruș a semnat prefata la volumul scos la Madrid, împreună cu Vasile Postecă și N.S. Gogora: Poeme fără țară. Când a sosit în America,*

în 1956, ca invitat de onoare la Convenția Uniunii și Ligii Societăților Române din America (care-și serbau aniversarea de 50 de ani), m'am deplasat la Detroit și l-am invitat la Gary, unde luase deja ființă programul românesc de radio pe care-l conduceam în calitate de director și de speaker. Cu această ocazie, în afară de interviul luat la radio, i-am aranjat și o șezătoare literară la care Aron Cotruș a citit din recent apărutului lui volum de versuri "Drumuri prin furtună", în fața unei săli pline până la refuz. A fost, cred eu, una din seriile cele mai frumoase din viața poetului. Lumea prezentă il aplauda cu frenezie, îi trimitea buchete de flori, iar când a citit poemul "Horia", lumea s'a ridicat în picioare, aplaudându-l".

Autorul acestei emoționante evocări a unei întâlniri românești pe pământul Americii, este el însuși un desțărât, un poet autentic al "înstrăinării". Cum numele lui Nicolae Novac nu apare în nici unul dintre dicționarele scrise la noi în perioada comunistă, se cuvine a-l prezenta în câteva rânduri succinte. Scriitorul s'a născut la 27 Martie 1919, în localitatea Moldova Nouă, din județul Caraș-Severin. Elev în liceu la "General Dragalina" din Oravița, debutează cu un volum de schițe și nuvele, "*Incrustări în bancă*", în editura gazetei "*Reșița*". Ca student la Facultatea de Litere și Filosofie din București, publică romanul "*Dragostea albă*", având pe banderola cărții o prezentare scrisă de Ionel Teodorescu. Ca și alți tineri din generația sa, este silit să-și interrompă studiile, înrolându-se în armata română angajată în campania războiului din Răsărit. Tragicele evenimente au întrerupt brutal activitatea literară a tânărului sublocotenent de cavalerie, care colaborase deja la reviste ca "*Universul literar*", "*România literară*", "*Societatea de mâine*", "*Dacia rediviva*", "*Fruncea*" și altele, semnând cu adevăratul său nume: Aurel D. Bugariu. Abia mai târziu, în Statele Unite, în perioada în care începe să colaboreze cu articole anticomuniste la ziarul "*America*" își alege pseudonimul Nicolae

Novac, încercând să evite astfel prigoana rudelor sale rămase în țară. Participă și la luptele de pe frontul din Ungaria, unde cade prizonier la Nemți cu întregul escadron, în chiar noaptea Anului Nou, aripa slângă a frontului rămânând descoperită. Aliații noștri, "*trupele rusești*" - notează scriitorul - "*părăsiseră poziția pentru a serba cu Unguroaicele revelionul în sat*". Este decorat în lipsă prin înaltul Decret nr.114 din 8 Ianuarie 1945, cu Ordinul de Cavaler cu panglică de "Virtute Militară" și "Frunză de Stejar". Rămăs în Germania, își continuă studiile la Erlangen (în Bavaria), urmând cursuri de Istoria artei, ziaristică și istoria muzicii. Se căsătorește, emigrând în Statele Unite al căror cetățean devine la 9 Martie 1960. Redactează acolo o revistă intitulată "Vers", la care colaborează poezii Aron Cotruș, Vasile Postecă, Ștefan Baciu, Victor Buescu, N.S. Gogora și alții. Dintre prozatori trebuie amintiți Vintilă Horia, J.N. Mănzărti, D.C. Amzăr, I.G. Dumitriu, E.D. Dumitriu, E.D. Tappe. Din 1954 inițiază o "Oră românească" la Gary, fiind directorul acestui program de radio timp de 35 de ani. Este redactor sau colaborator la câteva ziare românești din exil ("*America*", "*Drum*", "*Carpații*", "*Cuvântul Românesc*"), continuând să scrie volume de poezie și proză în românește. "*Magul care-și caută steaua*" (Paris, 1951), "*Catapeteasma*" (în volumul colectiv "*Poeme fără țară*", Madrid, 1954), "*La capătul drumului*" (în vol. "Povești fără țară", Madrid, 1957), "*Ultimul învins*" (Cleveland, 1965) - iată câteva din titlurile cărților publicate de Nicolae Novac în exil. La acestea se adaugă traduceri: "*Tălmăcirii din lirica amerindiană*" (München, 1977), "*Tălmăcirii din lirica americană*" (München, 1979) - ambele volume fiind prevăzute cu câte o prefată semnată de George Călinescu. După cum observa profesorul Thomas A. Perry, dela Universitatea din Texas, într-un articol din "*Sinteza*", Nicolae Novac a rămas exclusiv un scriitor de limba română, în care a continuat să viseze și să scrie. Traducerile - cum este și cea cuprinzând "*Maximele și cugetările*" intelectului Kahlil Gibran (Madrid, 1980) - constituie pentru poetul desțărât o formă de a se simți acasă, de a-și apropia miresmele și ecurile familiare limbii materne, chiar și în literatura Indienilor americani descoperind o "asemănare cu poezia noastră populară, cea din cântece, din rugăciuni și bocete".

Întreaga poezie a lui Nicolae Novac rămâne o dureroasă spovedanie a omului învins, a omului silit de viclenile istoriei să se strămute în altă țară. De parte de patrie, la Madrid, el editează împreună cu Vasile Postecă și N. S. Gogora o carte de poezii intitulată "*Cântece fără țară*", cu o prefată de Aron Cotruș. Preluând titlul cărții lui Octavian Goga, cei trei poeți exilați indicau astfel sensul tradiției pe care o continuau, anume lirica de pribegie a "desră-

dăcinatului" Șt.O. Iosif, a doinei și a bocetului metafizic al lui Octavian Goga, cu acel suflu de poezie mesianică și tonuri de rugăciune desprinsă din vechile cărți bisericești.

Nicolae Novac este și el un revoltat împotriva sorții și un protestatar, denunțând viguros realitățile politice care au provocat nu numai drama exilului său, ci, mai ales, tragedia unui popor, vândut la meza de atotputernicia planetei. Confesiunea poetului desțărât capătă accente sfâșietoare într-o poezie ca "*La crimă*", prin care Nicolae Novac se apropie de "*Psalmii*" lui Aron Cotruș. Poezia este cu adevărat antologică: "*Aseară Dumnezeu / a plâns cu capul proptit pe umărul meu... / Nu știu cine / l-a îndemnat să treacă și pe la mine... / Singur eram și trist / și lăncezeam ca un Christ / după lumina ce nu mai venea / după izbăvirea ce nu se mai arăta. / Mi se împănase, ca un junghiu, în inimă, dorul de Țară / - nu pentru întâia, și desigur, nici pentru ultima oară - / că pribegia mi se părea un chin, / un burete mustind de oțet și venin / pe care-l sorbeam cu sete mereu, / de pe crucea neagră a exilului meu... / când a intrat, se făcuse lumină n oada / stralele lui strălucneau ca o vâpale. / L-am poftit să ia loc, să șadă la masă... - Doamne - i-am zis - a venit ceasul întoarcerii acasă? // M'a privit tăcut, apoi și-a întors în altă parte fața, / și-am înțeles că prin străini aveam să-mi / sting dorul de țară și viața... / "Nu-mi certa, Doamne, slăbiciunea - l-am rugat - nu mi-o certa, / precum crezi, așa facă-se voia Ta... / Mă sfășia dorul de Țară și frați, / dorul de Cărașul meu drag și de îndurerații / Carpați, / aș fi vrut să-i revăd cât mai degrabă, cât mai curând, / să nu-i port, ca pe-o icoană, numai în suflet și'n gând... // Cu capul proptit pe umărul meu, / a plâns, împreună cu mine, aseară, Dumnezeu".*

Altădată, poetul cântă democrația americană în versuri libere, pline de vigoare și simplitate, pe linia liricii lui Walt Whitman, poet pe care-l invocă în câteva din poemele sale ca pe o prezență tutelară. Dar chiar și în aceste poezii care respiră un anume calm, o atmosferă de împăcare cu soarta, revine, în final obsesia "*Fraților ce gem în robie*" ("*Scrisoare lui Walt Whitman*"). Dacă poemul este conceput, în acest caz, ca o scrisoare, de cele mai multe ori el se constituie sub forma versetelor unei rugăciuni rostite într-un templu imaginar, în care poetul cere Divinității o soartă mai bună pentru neamul său umilit: "*Cad în genunchi, Părinte, și vin să-ți mulțumesc / Că ții în viață, încă, Neamul meu Românesc; / Neamul meu umilit, sculpat, călcat în picioare, / De păgânele stepelor horde barbare / Ce-i iau astăzi pita dela gură, Vitele din ograda și gură, / Graiul ca miera / Fata și miera / Și copilul, / Umilul, / Dela țâța mamei lui e smuls, / Și cu sulița în frageda coastă, împuns... ("Rugăciune de mulțumire"). Iată și un mic "Psalm",*

care-l individualizează în cadrul poeziei religioase dela noi: "*Doamne, / nu pentru mine mă rog, / nu pentru mine plâng, / ci pentru Neamul al cărui ucenic și rob sunt / dă-mi mie durerea, dă-mi mie blestemul- / iar lui bucuria, nădejdea, îndemnul; / sfășie-mi mie inima'n două, / ci neamului meu, ursește-i ursita cea nouă / să treacă ușor prin noaptea aceasta / spre Tine, Lumină, - larg să-și deschidă fereastra, / și inima Lui, să fie a Ta, fără chin; / pe mine mă ucide, ca*

El să trăiască, / Amin!"

În meditațiile amare asupra condiției omului "fără țară", în compunerile atât de apropiate de lirica noastră populară, din rugăciuni și colinzi, Nicolae Novac se dovedește o voce puternică, continuatoare a unei tradiții ilustre de Șt. O. Iosif, O. Goga și Aron Cotruș. Tragem speranță că o editură românească va lua inițiativa de a tipări poeziile poetului desțărât, aducând acasă încă o voce a exilului.

ULTIMUL ÎNVINS

*Eu sunt portul în care-și caută adăpost corăbiile naufragiate ale dorului.
Eu sunt lumina care lăncezește la apusul soarelui, la orizont.
Eu sunt țipătul cocoarelor ce scriu triumfuri pe plecărilor pe cerul toamnelor.
Eu sunt catapeteasma despicată'n ceasul morții Galileanului...
În mine se adună și gem durerile omenirii acesteia fără liniște și pace.
În mine cresc desnădejdele tuturor celor vânduți și uitați în robia acestui secol al urli și demenței.
Eu sunt cel ce strigă în pustiu: dreptate, dreptate, DREPTATE...
Cu mine trăiește și moare ultima picătură de speranță a acestei omeniri.
Eu sunt cel din urmă, cel din urmă învins l...*

LACRIMI

*Aseară, Dumnezeu,
a plâns cu capul proptit pe umărul meu...*

*Nu știu cine l-a îndemnat să treacă și pe la mine
Singur eram și trist
Și lăncezeam ca un Christ
după lumina ce nu mai venea,
după izbăvirea ce nu se mai arăta
Mi se împănase, ca un junghiu, în inimă dorul de Țară.
- nu pentru întâia, și desigur, nici pentru ultima oară -
că pribegia mi se părea un chin,
un burete mustind de oțet și venin
pe care-l sorbeam cu sete mereu,
de pe crucea neagră a exilului meu...*

*Când a intrat, se făcuse lumină n oada,
stralele lui strălucneau ca o vâpale.
L-am poftit să ia loc, să șadă la masă...
- "Doamne - i-am zis - a venit ceasul întoarcerii acasă?"*

*M'a privit tăcut, apoi și-a întors în altă parte fața,
și-am înțeles atunci că prin străini aveam să-mi sting dorul de țară și viața...
- "Nu-mi certa, Doamne, slăbiciunea - l-am rugat - nu mi-o certa,
precum crezi, așa, facă-se voia Ta...
Mă sfășia dorul de Țară și frați,
dorul de Cărașul meu drag și de îndurerații Carpați,
aș fi vrut să-i revăd cât mai degrabă, cât mai curând,
să nu-i port, ca pe-o icoană, numai în suflet și'n gând...
Cu capul proptit pe umărul meu,
a plâns, împreună cu mine, aseară, Dumnezeu*

LĂSAȚI-MĂ

*Lăsați-mă, lăsați-mă să hoinăresc,
lăsați-mă să alerg peste câmpii și dealuri
să simt mirosul crud al frunzelor primăvara,
să privesc cerul înstelat și înfinit de adânc
al unei nopți plăcute de Mai,
să mă înfrățesc cu murmurul izvoarelor
și șoaptele tainice ale pădurilor,
să fiu la capul cerbului când moare
răpus de glonte nemilos al vânătorului,
să-l strâng la piept
și să-l sărut ochii împăienjeniți și botul umed,
cerându-i iertare pentru crima săvârșită de om-fratele meu...
Nu mă închideți în temnița acestei fabrici
unde incheua e mai prețioasă decât viața unui om!*

*Lăsați-mă, lăsați-mă să-l caut pe Dumnezeu
acolo unde El trăiește, viu: în plante și animale,
în răsăritul soarelui sau apusul lunii,
în criptul păsătorilor,
în somnul tulburat ai iepurelui tricos-
căci numai acolo-l pot găsi,
da, numai acolo, - și nu în inima oamenilor*

Nicolae NOVAC

Cartea așteptată

"REZISTENȚA"

de Olimpia COTAN și Tașcu BECA

Orice Român, trecut de 60 de ani, știe că la celebra ședință plenară a CC al PMR (PCR) din 3-5 Martie 1949 s'a hotărât aplicarea și în România a sistemului colhoznic din URSS. Fiind mari meșteri în ticlirea de eufemisme, comuniștii români au denumit "pompos", "transformarea socialistă a agriculturii" ceea ce, în realitate avea să însemne ruinarea acesteia prin spolierea și înrobirea țărănilor cu forme ce depășeau feudalismul și sclavagismul în neomonie. Așa-zisa muncă de lămurire pentru aderarea la colhoz "de bună voie și nesilit de nimeni" s'a concretizat, în permanență, prin barbarul sistem al cotelor obligatorii la produsele cerealiere și animale, prin folosirea bătei și a pistolului, prin nenumerabilele asasinări, deportări și condamnări.

Sovhozului i s'a zis, mai zis întâi, g.a.s. (gospodorie agricolă de stat), apoi i.a.s. (întreprindere agricolă de stat), în vreme ce colhozul a avut, inițial, corespondentul g.a.c. (gospodărie agricolă colectivă), ca mai târziu să se prefere sigla c.a.p. (însușind cooperativă agricolă de producție). Drept, care procesul acesta de comunizare a țărănimii s'a numit, inițial "colectivizare", iar, apoi, "cooperativizare". Ambii acești termeni făceau parte din câte o expresie sintagmatică al cărei unic determinant era atributul "a agriculturii".

Așadar, procesul de colectivizare (de cooperativizare) a agriculturii, sinonim cu transformarea socialistă a agriculturii, a debutat, practic, în vara anului 1949 prin înființarea, în mai toate cele 58 de județe ale României postbelice, a primelor gospodării agricole colective, și s'a încheiat în primăvara lui 1962, când liderii comuniști români au decretat cu emfază "victoria deplină a socialismului la orașe și la sate".

Țărăni, cărora li s'a rezervat rolul de cobai într-o experimentare, la scară unei regiuni întregi, a acestui sistem drăcesc, au fost doborâți. De ce tocmai Dobrogea a fost desemnată a fi prima regiune în întregime colectivizată, iată o întrebare care mă obsedează și astăzi, după 46 de ani. Nu se poate răspunde cu precizie la această întrebare, însă nici nu-i de admis că întâmplarea a decis această opțiune a conducerii partidului comunist. Înclinăm să credem că printre motivele determinate au figurat și acestea două: (1) aproape toți agricultorii dobrogeni dețineau, încă dinaintea marii păcăleli comuniste din 1945, ce s'a numit reforma agrară, întinse loturi de teren arabil (câte 10 hectare pe familie); (2) Canalul Dunăre-Mare Neagră, care urma să traverseze ținutul dobrogean și ale cărui lucrări au demarat cu colectivizarea, reprezenta alt corespondent al teoriei sovietice (Canalul Volga-Don, bunăoară), presupunând forță de muncă recu-

tată din rândurile dușmanilor de clasă (chiaburi, burghezi, reacționari, preoți etc.) din proximitate deci, din localitățile dobrogene, urmând ca pe parcurs, celebrele lagăre de exterminare Năvodari, Midia, Peninsula, Poarta Albă, Medgidia, Cernavodă, Mircea-Vodă și altele să fie populate cu dușmani de clasă din toată țara.

Se știe, pe de altă parte, că opoziția țărănimii dobrogene la "opera" de colectivizare și, în general, de comunizare, a fost de o virulență greu comparabilă. Iar victimele represivei comuniste înregistrate în rândul dobrogenilor, în deosebi printre macedoneni, au atins, de asemenea, procentajul cel mai ridicat din țară. Nicăieri în România și nicăieri în tot lagărul statelor comuniste n'au fost condamnați și executați atâția oameni de prin sate, procentual vorbind, ca în Dobrogea.

Despre fantastică epopee a rezistenței anticomuniste, ani în șir m'am întrebat de ce încă nu e scris. Cu alte vorbe, de ce încă nu apare nici o carte să eternizeze memoria tuturor celor ce s'au ridicat și, mai ales, a celor ce au căzut luptând chiar cu arma în mână - Gogu Puiu, frații Fudulea, Stere Grasu, Andrei Elefterache (Postolache) și alții împotriva celui mai opresor și mai satanic regim politic din istoria universală.

Iată că întreprinderea aceasta sisifică și-a asumat-o, în cele din urmă, inimoșii fii ai Dobrogei martire, Olimpia Cotan și Tașcu Beca, dându-ne, în această vară, cartea "REZISTENȚA", scoasă de editura Fundației "Andrei Șaguna" din Constanța.

Autorii, ținând foarte bine că în județele Tulcea și Constanța au ființat multe organizații anticomuniste, și-au concentrat, pe drept, atenția asupra celei mai întinse mișcări de partizani dobrogeni anticomuniști, denumită "Pădurea Babadagului".

Volumul, însumând 174 de pagini, se deschide cu un "Prolog" și cu un cuvânt "Către cei de azi", continuu cu studiul "Dela tratele secrete la realitate" și cu capitolul de sinteză "Rezistența Anticomunistă Nord Dobrogeană-Pădurea Babadagului (1945-1964)". Apoi, sunt evocate personalitățile legendare Fudulea Nicolae (Cușă), Fudulea Dumitru (Nica), Gogu Puiu, Stere Grasu (Țecu), Ionel Cotan - Caildoreanu (Iani), localitățile martirizate Testemel (Vasile Alecsandri), Beidaud (flacăra rezistenței), Ceamurlia de Sus (vatra rezistenței), Hârșova și Sinoe. Valoarea de document istoric este sporită de publicarea unor hotărâri judecătorești, a câtorva acte de deces pentru unii din eroii executați, a declarației unui magistrat militar colaboraționist (care aidoma tuturor slujitorilor lui Satan - fie că au lucrat în justiție, în Securitate, în miliție, în armată sau organele PCR -, îți stărneste dispreț și mai mare fiindcă nu numai că nu conștie să

se căiască prin a-și face mea culpa, dar ne mai și minte că ar fi făcut mult bine, îndulcind câteva sentințe ale anchetatorilor securiști), a câtorva fotografii de eroi, a schișei grotei haiducilor, dela cota Secar Bair 332 din pădurea Baș Pınar, și a două articole apărute în presa actuală. Cartea se încheie cu un succint epilog care-i, de fapt, un îndemn la pocăință pentru securiștii teroriști.

Harul artistic al Doamnei profesoare Olimpia Cotan a contribuit în largă măsură la ridicarea tensiunii cititorului la maximum. Există destule pagini antologice care pot figura în culegerile cea mai exigentă de proză beletristică pe varii tematici. Ne referim, mai cu seamă, la paginile care redau plânsul până la moarte al mamei eroului Hristu Zuba, uciderea acestui tânăr, care realmente nu știa unde se află Nicolae Fudulea, visele și presimțirile mamei altui erou-mucenic, Ionel Cotan, lungă odisee de după evadare a condamnatului la moarte Nicolae Fudulea, erou între eroi, mărturia Natașei Fudulea, fiica martirului Dumitru Fudulea, copilă de doar 12 ani în 1949, când a început în închisoare a fiicei lui Gogu Puiu, numită Zoia și poezia de tenniciere Pădurea.

Tot pentru buna primire a cărții de către cititorii dornici să cunoască istoria adevărată a României comuniste, autorii au avut inspirația laudabilă de a-și completa opera de documentare cu creații literare ale poezilor Radu Gyr, Ionel Zeana și Nicolae Caratană, toți trei cunoscuți și ca luptători anticomuniști care au petrecut, fiecare, foarte mulți ani în închisoare.

Din marele poet (poate cel mai mare de după Eminescu) Radu Gyr este citată nu prea exact - doar o strofă.

În schimb, Ionel Zeana și Nicolae Caratană au avut șansa de a-l cunoaște pe viteazul între viteji Gogu Puiu, sunt prezenți cu creații mai ample. Ionel Zeana semnează "Balada haiducului din codrii Babadagului". În cele patru părți ale baladei, totalizând 53 de strofe de câte 4, 6, 7 și 8 versuri, în impecabila prozodie clasică este înfățișat ca un neînfricat armat cel mai vestit și mai temerar erou dobrogean, Gogu Puiu, inițiatorul rezistenței, care a preferat să nu cadă viu în mâna dușmanului, ci ucis de ultima sa grenadă. Din creația lui Caratană au fost reproduse poeziile "Predica lui Zamolxis" și "Îmi dezgropam chipul", precum și vreo două pagini de însemnări memorialistice, dedicate, de asemenea, lui Gogu Puiu, pe care-l descrie astfel:

"Privindu-l, era atât de staturat construit încât ai fi crezut că a fost desprins dintr-o statuie de Praxiteles".

Cartea mai cuprinde "Balada luptătorilor din Beidaud" (paginile 98 și 99)

și "Balada" dedicată lui Gioga Arău (pagina 124). Sunt creații populare în aromână, memorate de Dumitru Hașoti din Beidaud, culese de Olimpia Cotan-Caildoreanu, care le-a transpus și în română.

Autorii cărții merită felicitări și pentru includerea în volum a două liste insolite, care nu pot fi, desigur, nici pe departe complete: una cu călăi și alta cu iude (trădători care i-au vândut pe partizani și care au compărat la procese ca martori ai acuzării).

Sigur că nimeni nu poate să pretindă că o temă atât de vastă - activitatea anticomunistă din Dobrogea, desfășurată într-o foarte întinsă rețea de organizații clandestine - să fie tratată exhaustiv, treabă de altminteri imposibilă.

Însă unele omisiuni nu pot fi trecute cu vederea fiindcă se referă la participanți de prim rang la mișcarea de rezistență anticomunistă din Dobrogea. Primul dintre marii absenți din carte este Andrei Elefterache (Postolache) din Agighiol. Acest mare luptător s'a sinucis, în toată lupte cu securiștii, trăgându-și ultimul glonț, în casa lui Drăgulin. Cadavrul lui a fost ținut până la malul ghiolului, ars sub privirile ngrozite ale consătenilor (aduși cu forța) și azvârlit în lac, unde zace și astăzi (ce-a mai răms din trupul carbonizat al acestui mare mucenic). Din același grup cu Elefterache au mai făcut parte Popa Gheorghe (condamnat la moarte și executat împreună cu Ion Marcovici, care-i pomenit în carte), Popa Ilie, Popa Petre și Dumbrăvă Ion. A fost arestată și condamnată întreaga familie a lui Nicolae Măndru din Malcoci, alcătuită din patru persoane: Nicolae (soț), Stoița (soție), Marina (mamă) și Timotei (unicul fiu). Nicolae Măndru este ucis în anchetă, la Tulcea, în 8 Ianuarie 1949, iar Timotei Măndru este arestat la vârsta de 16 ani și-i condamnat la 15 ani de muncă silnică, trecând prin iadul reeducărilor din Gherla.

Nu apar în carte nici frații Dimciu și Gheorghe Garofil din Tulcea. Dimciu a decedat în 12 Decembrie 1950, la Gherla, "la camera 129 de infirmerie, în urma bătilor primite din partea lui Pușcașu Vasile și a lui Popescu C. Gheorghe" ("Memorialul ororii", pagina 163), iar Gheorghe a efectuat 15 ani de închisoare (între 1949 și 1964).

Tot în rândul marilor

omisiuni intră și Armânii Nicolae Geambazu și Nicolae Hârțu din Bașchioi (Nicolae Bălcescu), care au fost uciși cu răngile la Canal, când mai aveau puține zile până la expirarea pedepselor administrative primite pentru că erau chiaburi, altfel spus buni gospodari.

Minusculele cătun Căugăgia din județul Tulcea nu numără mai mult de o sută de familii, dintre care 50 erau macedoromâne. Cinci dintre căugăgieni au fost, de asemenea, arestați și condamnați: Mihai Gana, Stere Sertu, Mihale Ianchi (Prefti), Nicolae Buda și subsemnatul (toți cinci sunt Armâni). În carte însă sunt pomeniți doar primii doi.

La cei 20 de luptători din Sinoe (toți Armâni) trebuie adăugat și Mihale Hagi.

Menționăm că frații Enache și Stere Gima au locuit până la arestare în Sinoe, ci în Ceamurlia de Jos, și că apar cu domiciliu în două localități luptători Gheorghe Cotumba, Petre Dică, Constantin Ghiță și Gheorghe Perifan.

Se arată că "sub aspect etnic, macedonenii au constituit nucleul coordonator și strategic (...), dovădindu-se un miracol social de solidaritate și demnitate".

Acest adevăr trebuie să fie subliniat și prin ponderea numerică impresionantă a partizanilor macedoromâni. Toți liderii, evidențiați prin evocări distincte au fost Armâni. Dintre luptătorii executați (în număr de 52) 27 au fost Armâni. Am numărat numele de luptători, trecute în carte și a rezultat totalul de 652. Dintre acestea 274 de nume sunt macedo-românești.

Ținând cont că populația aromână din Dobrogea reprezintă un procentaj foarte mic în raport cu toată populația dobrogeană, înseamnă, prin urmare, că numărul anticomuniștilor macedoneni, condamnați ca atare, este uluitor și inegalabil.

O mai dreaptă ordine a evocărilor de eroi intrați în legendă ar avea în frunte pe Gogu Puiu deoarece el a fost inițiatorul și liderul firm. După el ar urma frații Fudulea și Stere Grasu, tot lideri și aceștia.

Determinările geografice, preferate de autori, nasc confuzii. Ei folosec noțiunile de "Nord" și "Sud" când au, de fapt, în vedere județele Tulcea și Constanța. Or acestea, luate laolaltă alcătuiesc Dobrogea de Nord. Iar Dobrogea

de Sud sau Cadrilaterul include județele Caliacra și Durostor, ocupate, din nefericire, de Bulgaria.

Însă carența cea mai mai gravă a acestei cărți provine din eludarea deliberată a adevărului știut și de copii din anii '50 și '60 că rezistența anticomunistă din Dobrogea a fost constituită, în proporție de cel puțin 95%, din legionari. În rândul macedonenilor coeficientul de legionari ajungea la 99%. Cât despre cei 27 de Armâni executați se poate afirma fără exagerare că absolut toți au fost legionari. Și atunci pe ce bază Domnul Tașcu Beca dă la pagina 4, această ordine care indignează: "țărăniști, liberali și legionari"? Dacă dumnealui, fost deținut politic, a optat, în 1990, pentru PNT n'are decât să fie țărănist deoarece dispune de acest drept. Dar cine-i dă voie să alcătuiască un clasament întemeiat pe minciună? Cumva propria cenzură spre a face pe plac puterii și al Opoziției (care se înțeleg perfect când e vorba de ignorarea adevărului istoric ce se referă la Mișcarea Legionară) sau cenzura editurii, știindu-se că editorii de azi sunt, în cea mai mare parte tot cei de ieri, care vor păstra cât vor trăi năruvel de a interveni brutal în text?

Referindu-ne la editură, în ceea ce privește realizarea cărții, nu putem spune despre aceasta decât că a făcut o treabă extrem de superficială. Frază neisprăvite, erori de exprimare, ortografice, toponimice, onomastice și biografice sunt atât de numeroase (trec de o mie) încât ar ocupa spațiul unui întreg număr de ziar de-ar fi să le analizăm pe toate. Greșelile ortografice sunt amplificate nu numai de crasa neglijență a corecturii, ci și de absența semnelor diacritice pentru caracterele de tipar "i" și "ș".

Dacă autorii vor intenționa să-i reeditze cartea, ceea ce n'ar fi rău, dar numai după ce o vor revizui și o vor îmbogăți cu noi date importante, luând în considerare și observațiile din acest comentariu, atunci ar fi indicat ca ei să se adreseze unei edituri serioase, care să manifeste respectul cuvenit cuvântului tipărit. Ar fi, de asemenea, un câștig pentru carte dacă ar dispărea declarația mincinoasă a magistratului colaboraționist.

Mihai S. DERDENA

Pentru a vă ține la curent cu ultimele știri din România, echipa noastră redacțională lucrează fără încetare... Nu rămâneți în urma timpului...

Citiți lunar

"Cuvântul Românesc"

și participați la viața exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anticomunistă.

Mihai Mircea
CIOBANU

estetica morții

cu 18 desene aparținând autorului

Prefață de
Alex. Ștefănescu

Editura Mașina de scris
București, 1995

Despre Mihai-Mircea Ciobanu cunoaștem doar operele lui de pictură, sculptură, grafică, proiecte de monumente, fresce și vitralii, proiecte arhitectonice și de scenografie, basoreliefuluri, versuri și originalele sale interviuri. Din cei 41 de ani câți i-au fost sorociti să viețuiască printre noi, ultimii 11 de ani de viață i-a petrecut în Exil, cucerind una după alta gloriile occidentale, începând cu celebra galerie a Katiei Granoff dela Paris, urmată de Muzeul de Artă Modernă din Sao Paulo-Brazilia și incununate cu succes expozițiile dela Rockefeller Collection din New York.

La trei ani după ce a părăsit România, în 1983, Mircea Ciobanu a creat frescele și vitraliile pentru Biserica Catolică din Saint Suplice de lângă Lausanne, opere cu care se mândrește prelații aceluia așezământ, așa cum în România se mândrește cei dela mănăstirile și bisericile pictate de N. Grigorescu.

Operele create de Mircea Ciobanu erau îndejuns pentru a-l face faimos în Occident dar spiritul său, în continuă căutare, asaltat de succese și decepții, nu-și găsea liniște.

Între mlaștina societății de consum, barbaria comunistă și lumea sublimului spre care se îndrepta Mircea Ciobanu, puncta de trecere trebuia săpătat cu unelte dure și suspendată peste cloaca lumii contemporane. Așa a luat naștere cartea "Estetica Morții", apărută postum, în 1995, în Editura "Mașina de scris" din București.

Pendulând între Petre Țuța și Urmez, folosind un vocabular uimitor de bogat, de curată limbă românească, Mircea Ciobanu face o incursiune în întreaga existență a omenirii, eliminând timpul și spațiul, strângând la un loc precum la o pregătire a Judecării din Urme, personaje reale și inchiuite, în lumea dela Mănăstire și cei de dincolo de porțile mănăstirii, creind o operă literară unică, depășind în imagine și idee, Sabaturile lui Goya.

În legătură cu tema acestei cărți, Mircea Ciobanu ne informează într-o notă, că "Estetica Morții" cuprinde: "Rețete culinare, politice, spirituale, sociale, artistice și financiare - totul urmat de o pledoarie în favoarea iubirii de artă și a artei de a

iubi".

Pentru a nu cădea în greșala de a crede că într-adevăr este vorba de rețete de tipul celor întâlnite în majoritatea revistelor, autorul ne avertizează că este vorba de "Documentele lui HAZDRUBAL PRICOP (care) au fost descoperite de o babă oarbă, care căuta mătrăgună în centrul universului și care s'a poticnit de o piatră unde era scris tot ce veți citi. Baba se numea ALCESTA cea fără de picioare". În continuare, autorul ne dă și un celebru MOTTO al înțeleptului Theodosie cel înmărmurit pentru curățenia trușască și înălțarea sufletului, care spune: "Iubesc pe toți cei care nu vor să intre în jocul fatidic al IPOCRIZIEI: borfași, cerșetori, nedormiți, toți cei în care se aruncă cu pietre. Ei sunt starea de veghe asupra Prostiei Universale, care altfel, ar face planeta să se piardă în haos".

Cugetarea face parte din "Tratatul înaltei ipocrizii" elaborat de Theodosie, după cum apare mai târziu în carte. Personajele principale ale cărții sunt Theodosie și Zahek. Theodosie, din grescul Theos=Dumnezeu și Dose=acțiune de a da, este în carte interpretul filosofului român Petre Țuța, care după eliberarea din închisoare îl cunoaște pe Mircea Ciobanu, cu care se împrietenește și în atelierul cărui petrece nenumerate ore în discuții pe teme filosofice, religioase, mistico-creștine, sociale etc.

Dacă ținem seama că Mircea Ciobanu era la curent și cu operele lui Constantin Noica și Emil Cioran, nu este greu să identificăm și originea celui alt înțelept, Zahek, învățătorul neofitului Zaharia.

Mircea Ciobanu consideră că "această carte apare într-un moment de maximă importanță pentru istoria omului și indeosebi a stupidității, imbecilismului arogant, nesupuneri și luării în derădere a experienței tragice a timpurilor... prezența obsesivă a superficialității pretențioase... delirul de rățacire spirituală... malaxarea dezordonată a însuși Sistemului... care duhnește ipocrizie și incultură", iar pentru a justifica titlul cărții, "Estetica Morții", el spune: "În timpurile noastre a vorbi despre moarte, de pildă, e considerat de prost gust, este mai mult decât a-i arăta dracului

Crucea. Cea mai strălucitoare bogăție, cel mai mare mister al creștinismului sunt evitate precum clima".

Șapte sunt stările care au determinat scrierea acestei cărți: "Scârba, Revolta, Amărăciunea, Biciuirea, Pocăința, Zămbetul bății de joc și Cinismul cuiva care s'a plictisit de Prostie."

Nu sunt acestea oare stările în care se află Neamul Românesc după August 1944? Pentru că, după cum spune Mircea Ciobanu: "Libertatea produce Libertate când este fecundată de Libertate - altminteri - e suficient ca unul din parteneri să aibă în mod insidios o altă identitate, să fie locuit de altă entitate, pentru ca nașterea să fie bastardă".

Carte eseu și poem, mistică și lirică, "Estetica Morții" nu poate fi clasificată ca text unitar. Vom spici doar câteva eseuuri și concluzii ale autorului față de problemele expuse în text. La rețetele culinare: "În serarul mesei de tocături, deasupra lăzii de gunoi, să-i adăpostești pe filosofii ateii... deci așa îi vei ține și tu pe Marx, Engeles, Feuerbach și Lenin".

"Ipocrizia este cea mai vinovată dintre fărâdelegi. Ea este o boală conștientă de faptul că puterea ei stă în contagiune... Ipocrizia stă la baza tuturor relațiilor umane din lumea actuală".

"Definiția prostiei: prostul este cel care face obstrucție prezenței lui Dumnezeu, indiferent cum, de ce, în ce scop și prostul devine lighioană atunci când se justifică".

"Crucea este o ființă vie care are particularitatea de a fi Axa umano-cosmică a ființei vii".

Trei sunt elementele de bază ale Omului politic: incultura, scârba și sindromul schizoid al Medicinii... Omul politic este astăzi ceea ce în vremea lui Ramses și a altor faraoni era inițiatul".

"Un avocat, onorabil, cu familie numeroasă, restabile filiere mai mult decât uimitoare pentru funcționarii modești și opinia publică, demonstrând legături subtile și labirintice între droguri și arta modernă, ce ar fi fost dirijată direct din lagărul comunistului; o Lojă masonică cu firmă de colhoz la Moscova și depozitul la Washington, încă de pe vremea lui Lenin, având ca scop destabilizarea curatului duh occidental".

Dacă în pictură Mircea Ciobanu a fost marcat la început de influența lui C. Baba, în filosofie influența lui Petre Țuța este evidentă și de multe ori se relevă și în limbajul folosit. Să luăm de pildă ideea despre Libertate a lui Mircea Ciobanu dela pag.111: "Ca iubirea sau credința, libertatea nu are definiție. Omul nu poate afla, și aceasta datorită neprevăzutului latent, decât ceea ce nu este iubire, credință sau libertate".

Cineva care a căzut într'un butoi cu brânză miroase a brânză. Tot astfel se poate spune că cineva miroase a credință, iubire ori libertate, Libertatea e o boare ce se degajă din cel ce s'a scufundat în ea".

Revoltat împotriva demagogiei, a corupției și dezinformării societății actuale, autorul pune în scrierea personajului Jasp Lambert, condițiile reușitei în viață. (pag.71)

"Ce este Reușita, în viziunea bălăită și chioară a bietului om:

Poziție socială. Bani. Respectabilitate. Intangibilitate. Putere.

Toate acestea cu consecințele lor în mlaștina confuză a noțiunii de morală, cu tumorile ei binecunoscute."

Cum orice reușită presupune competiție, pentru eliminarea concurenților, mijlocul cel mai rapid este crima. Aspirantul la reușită se realizează ca într'un legământ cu Satana, ajungând la autosugestia apartenenței și la sensul binelui. Cel mai elocvent exemplu fiind comunismul. "În expresia "lupta pentru pace" se ascunde o cumplită aberație semantică, existențială și transcendentă. A ucide pentru un ideal, iată un cancer invincibil al spiritului."

De o zguduitoare formă descriptivă sunt cele trei viziuni apocaliptice ale lui Theodosie urmate de "Cele șapte Cuvântări ale lui Theodosie în fața Lumii, Făcătorului, Distractorului și victimei sale". Biruința Cuvântului ceresc asupra Distractorului este anticipată apoteotic de Zahek: "Du-ți misiunea până la capăt, căci oricum vei fi învins, dar nu va fi plăcere mai mare în Ceruri decât constatarea că învinsul revine la Părintele său, spre a-i cere azil și protecție".

Lupta în final se dă între Păcat și Virtute pentru că Omenirea a ajuns să confunde principiile de bază ale Păcatului cu organismul acestuia.

"Singură, Forța rugăciunii, este capabilă a-l scoate pe Om din această neasemuită dilemă care reprezintă, de fapt, întreaga sa existență! Rugăciunea trebuie astfel înfăptuită fără întrerupere, ca muzica ce însoțește parca, neauzită

vocea tenorului", este rețeta recomandată de Mircea Ciobanu.

Cartea sfârșește neterminată la "A treia cuvântare" a lui Theodosie când trebuia să ne dezvolte mai pe larg "spălarea de creier sau telepatia..."

Spusese prea multe și restul cuvântărilor i-au fost oprite pentru lumea de dincolo, unde a plecat la 9 Ianuarie 1991. "Cum anume ai vrea să mori?" l-a întrebat

odată ziaristul Patrick Ferla, la care Mircea Ciobanu i-a răspuns: "Nu mă amestec în afacerile lui Dumnezeu. Tot ce pot să spun este că fiere care are moartea pe care o merită".

Cu aceste gânduri a scris "Estetica Morții". A murit prea tânăr? putea fi salvat? Să nu ne amestecăm în afacerile lui Dumnezeu.

Zahu PANĂ

UN PRILEJ DE MARE BUCURIE

G.N. VIFOREANU

Cu Nicolae Grosu eram prieten din copilărie. Între noi existau, de fapt, și niște legături de rudenie prin alianță.

Într-o zi, întâlnindu-ne întâmplător pe toloaca dintre școala și cimitir, am observat că era însoțit de un puști în vârstă de circa zece ani.

Văzând că mă apropii de frate-său Nicolae, puștiul a rămas în urmă, la o distanță de vreo cinci metri.

Oprindu-se în loc, m'a privit întrebător, având o mină zămbitoare de parca m'ar fi cunoscut mai de mult. Avea niște ochi negri jăcuși, plini de inteligență și multă agerime.

L-am întrebat pe Nicolae:

- Cine-i puștiul?

- E fratele meu Sergiu.

Așa l-am cunoscut pe Sergiu Grosu, scriitor bilingv, trăind actualmente pe pământul generos al Franței.

L-am reîntâlnit, apoi, după mai bine de zece ani, în București. Era colaborator foarte asiduu al câtorva ziare și reviste din Capitală din care trebuie să menționez, înainte de orice, Basarabia, Basarabia literară, Transnistria, Convorbiri literare și altele.

Era foarte activ și se dăruia cu multă generozitate preocupărilor sale literare și gazetărești.

A venit, apoi, marea derută când tânărul meu consătean a intrat într-o umbră deasă, de nepătruns, odată cu instaurarea regimului comunist în România, ca urmare a invaziei armatei roșii după 23 August 1944.

N'am știut nimic despre

Sergiu Grosu, până într-o zi când, aflându-mă în vizită la poetul luptător Pan Halipa, marelui meu consătean, acesta mi-a întins o scrisoare primită recent din Franța.

- Citește-o! Cred că te interesează. E dela Sergiu Grosu. Pe opt pagini, semnatul scrisorii îl relatea mai marelui său înaintaș în ale scrisului, cu lux de amănunte, felul în care a reușit - cerând azil politic în urma unui voiaj în Franța, împreună cu draga lui soție doamna Nicolette-Valérie - să-și asigure un sejur propice continuării preocupărilor sale gazetărești și literare.

Am aflat cu această ocazie, din scrisoarea amintită că într'un singur an, Sergiu Grosu a apărut cu patru volume de versuri, unul în limba română și trei în limba franceză. Era ceva colossal, ținând cont că în 25 de ani, în țară, semnatul scrisorii n'a reușit să publice nimic.

După mai bine de două decenii dela plecarea sa în Franța, printro fericită împrejurare, am reușit să stabilesc o legătură cu tânărul și talentatul meu consătean, pe cale de corespondență, așa încât să fiu la curent cu activitatea sa pe tărâmul scrisului.

Lată de ce, primind un telefon dela Domnul Ioan Grosu, nepotul poetului, că în ziua de 18 Mai, curent, va avea loc lansarea a două volume de versuri, la librăria "Mihail Sadoveanu", am răspuns la apel cu multă bucurie.

A fost cea mai plăcută surpriză pe care mi-o putea face nepotul poetului.

Lansarea volumelor de versuri "Univers simfonic" și "Inscripție pe un vas de lut", a avut loc într-o atmosferă sărbătorească, în fața unei asistențe selecte. A luat cuvântul mai întâi, Domnul Dan Zamfirescu, critic și istoric literar, director al editurii "Roza Vânturilor", care a făcut o amplă și documentată prezentare a scriitorului insistând asupra vitregiei în care autorul volumelor lansate și-a trăit anii de pușcărie în gulagurile din România comunistă.

După Domnul Dan Zamfirescu, a urmat la cuvânt Domnul senator Constantin Ticu Dumitrescu, președintele "Asociației foștilor deținuți politici", fost copărtăș de detenție cu Sergiu Grosu.

A urmat la rând Domnul profesor Pan. Vizirescu, actual director onorific al revistei "Gândirea" dela Sibiu, revistă la care a colaborat și Sergiu Grosu, pe vremea când publicația era editată de Nichifor Crainic.

Ca încheiere, prin grija Domnului Dan Zamfirescu, directorul editurii care a tipărit aceste două volume de versuri, am ascultat vocea poetului recitând, pe caseta casei de discuri "Electrecord", suita de versuri "Lanțul".

Sedinta solemnă de lansare a celor două cărți a luat sfârșit la ora 15.30.

Așa cum s'a exprimat directorul editurii, 18 Mai 1995 se poate considera ziua reînnoirii poetului acasă, deocamdată în sufletul celor care l-au ascultat, ani de-a rândul, pe undele interzise.

CRONICI

Literare-Artistică-Culturală
din exil și din țară

Ion GAVRILĂ-OGOREANU

BRAZII SE FRÂNG DAR NU SE ÎNDOIESC

(VOLUMUL II)

EDITURA MARINEASA-TIMIȘOARA

Pe Domnul Gavrilă l-am întâlnit cu câțiva ani în urmă aici, la Washington, când mi-a acordat un interviu despre modul în care a luptat ca partizan în Munții Făgărașului și a rezistat ca fugăr urmărit de Securitate timp de 29 de ani. L-am reîntâlnit apoi la Sibiu și ulterior am continuat să menținem o anumită legătură. Spun o anumită legătură, pentru că imi este greu să spun prietenie.

Sînt ceva complex față de acest om care a cucerit munții, a dormit sub zăpezi, s'a împrietenit cu codrii și genunele, a luptat, a stat falnic ca brazil, și nu s'a încovoiat niciodată. Semet, senin, credincios, și pe deasupra umil în fața semenilor săi, nutrește în tăcere față de el respect și venerație.

Ion Gavrilă Ogoranu își completează deci memoriile cu un nou volum de 353 de pagini însoțite de documente și fotografiile eroilor pe care i-a cunoscut, cu care s'a înfrățit, și alături de care a trăit și a luptat. Dar s'a revin la carte.

Volumul redă perioada dintre 1953, când încă lupta cu arma în mână în Munții Făgărașului, și revoluția din 1989. Bătrân de acum și pensionar, Ion Gavrilă Ogoranu nu putea lipsi totuși dela marile evenimente din Decembrie 1989, când soarta României era din nou în cumpănă. Întrădevăr, a stat falnic și la revoluție alături de noua generație de tineri cărora le-a predat făclia rezistenței românești.

Pe parcursul celor peste 350 de pagini, Ion Gavrilă ne poartă prin munți, prin păduri neumbrite, prin sate; ne împărtășește singurătatea, speranțele, gândurile și sentimentele care îi frământau pe toți partizanii. Redarea celor două stări nu este ușoară, pentru că la fel ca destinul care l-a purtat pe cărările munților, cartea te rupe din timp

și spațiu și te poartă prin zig-zagul amintirilor.

Câteva eșaloane totuși se impun. Majoritatea camarazilor săi de arme sunt uciși ori prinși în Munții Făgărașului. Sunt condamnați la moarte, executați, ori mor în închisori. Puțini au supraviețuit așa cum a supraviețuit Ion Gavrilă. Izolat și istovit, falnic luptător coboară... anonim într'un sat. Se căsătorește. Trăiește ascuns. Încearcă să-și piardă urma. Supraviețuiește, crezând în dreptate și sperând într'o zi mai bună.

Nostalgiea locurilor natale și focul dragostei de mamă îl mistuie totuși și îl împing spre satul în care s'a născut. "Nu voi uita niciodată scena revenirii acasă și reîntâlnirii cu mama, după aproape 20 de ani de pribegie", după ce familia de mult îi făcuse pomenile după orânduiala creștină.

Se apropie de sat peste munte. Satul este schimbat. Casa părintească este oarecum la fel. "O mai trăi mama? Or mai locui ai mei în aceeași casă?"

Se strecoară seara, pe întuneric, în sură pentru a sta la pândă dimineața să vadă cine iese din casă. Surprins, constată că multe lucruri s'au schimbat. Nu mai recunoaște nici carul copilariei sale. Il cuprinde îndoiala și îi pare rău că a revenit acasă. S'a întunecat de-a binelea. Nu se mai vede, dar uneltele copilariei le-ar recunoaște chiar și prin pipăit. Să lăsam însă autorul să descrie scena.

"...Aici era carul cu proșapul ridicat pe perete. Am pipăit lioile, loitrile, proșapul. Nu era carul nostru. M'am împiedicat în schimb de jug și i-am pipăit plenul și pe acesta l-am recunoscut după fierul ce era pus pentru întărire. Erau spetezele cum le știam, prola subțire, restele... L-am ridicat să-l cântăresc în mână. Da, aces-

ta era jugul nostru, al moșului Ogoranu, al tatii și al meu când am fost copil și tânăr. De câte ori n'am prins eu bivoli la acest jug și pe întuneric. L-aș fi putut recunoaște dintre toate jugurile de pe lume. Din grajd, o vită s'a scuturat și atunci am recunoscut glasul talangii dela gâtul ei. Aceeași pe care o purtase Corbeana, bivolița din copilăria mea. M'am urcat în snopul cu fân și m'am culcat liniștit..."

A doua zi, a reușit să o prindă pe mama singură în ogradă și să-i vorbească. Urmează un duș rece ca ghiata. Mama nu-l recunoaște. Refuză să-l recunoască. De-a lungul anilor, Securitatea i-a trimis mai mulți așa-ziși fii să o atragă în cursă. Mama nu mai credea nimic. Pentru ea, fiul era de mult timp mort. Ion insistă totuși, îi spune de semnele particulare de pe piept, și în sfârșit, mama îl recunoaște... Cei doi se îmbrățișează într'o tăcere mioritică.

Fugar și căutat încă de Securitate, Ion Gavrilă Ogoranu pleacă din nou în lume, regretând că și-a torturat mama cu o vizită himerică ce i-a răpit probabil ultimul dram de liniște sufletească. Urmează alți zece ani trăiți în anonimat...

După 29 de ani, Ion Gavrilă Ogoranu este totuși arestat și dus la omnipotentă Securitate. Știe că a fost condamnat la moarte în lipsă. Va fi oare executat? Va putea fi în închisoare? Ce se va întâmpla cu el? Deși reținut timp de șase luni în anchete, Ion Gavrilă nu dispera. Între timp, faptele sale fuseseră proscrise. Condamnarea la moarte, neexecutată timp de șase ani, nu mai poate fi aplicată. Cazul lui ajunge la cel mai înalt for al statului comunist. Până la urmă, este pus în libertate, o libertate amară pe care o cunosc toți foștii deținuți politici. Își găsește cu greu un loc de muncă în agricultură unde se înconjoară de oameni simpli, sinceri, și muncitori. De aici se și pensionează, dar sufletul veșnic tânăr al bătrânului luptător așteaptă în continuare adevărata eliberare.

Aceasta vine în sfârșit în 1989 când negura, care s'a lăsat asupra țării în 1944 odată cu invazia Sovietică, începe să se destrame. Ion Gavrilă Ogoranu se află în primele rânduri ale revoluției. În sfârșit, este din nou liber. Liber să circule, să vorbească, să depună mărturie, să scrie. Și a scris într'adevăr aceste rânduri înălțătoare și datătoare de încredere și speranțe în destinul Neamului Românesc. Să vadă și să știe toți oamenii vinși cum s'a zbuciumat și cum a trăit un om care nu a acceptat niciodată compromisul și vânzarea; un adevărat erou al Neamului Românesc.

Nicolae DIMA

Editoria "Puncte cardinale" din Sibiu, pe lângă distinsa revistă cu același titlu, editează și "Lumea satelor" (din care ne-a parvenit nr.5) care este o publicație pentru "cei ce muncesc, dar și gîndesc".

Colegiul redacțional e format din: Gabriel Constantinescu, Ion Gavrilă Ogoranu, Răzvan Codrescu, Demostene Andronescu, Constantin Iorgulescu, Ioan Nistor și Marilena Cabaș.

Chiar un singur număr, cel de față, e suficient pentru a ne face o impresie despre orizontul și punctul de vedere al publicației. Talentatul poet și subtilul cugetător creștin Răzvan Codrescu deschide prima pagină cu "Credință și superstiție". Un eseu care nu se pierde prin oclisuri de savantlăc, ci într'un mod simplu, dar nu superficial, analizează "moștenirea" cea bună și cea rea.

Superstiția este un surrogat religios, un fel de bureți care atacă pomul credinței din împărăția interioară a

omului. Superstiția este sindromul omului imatur la orice nivel am discuta. Intellectuali care întorc spatele religiei creștine ca ateii, gnostici, transcendentaliști, bahaști, mormoniști, yoghiști și așa mai departe, se pretează la acceptarea a tot felul de superstiții. Ce este distractivul "ghicit în cafea", ca să dăm un exemplu, decât un surrogat al religiei? Cât de "modernă" este această lume în care aproape toate zările manipulate de disprețuitorii lui Dumnezeu pompează în fiecare număr o rubrică a zodiacului ca superstiție și în+babe+tizare și în+țigănire a civilizației creștine: mersul la babele ce fac vrăji și la țigăncile cu ghiocul, cu cărțile și cu "cititul de zodie".

Corina-Octavia Ciotlăuș prezintă în "Medalionul dela Aiud" anumite "frânturi de amintire" despre Părintele Liviu Brănzea. Cutremurătoare este "Scrisoarea către un preot de

țară" a lui Ion Numeșan: "Părinte, dacă există o cale de întoarcere din rătăcire, spune-o rătăcitului fiu care te roagă".

Ion Gavrilă Ogoranu semnează articolul de statistică "Creșterea taurinelor în România" și o punere la punct despre "Limba oficială din Transilvania".

Nicolae Pop, vorbind de "Pătimirile satului românesc" încheie precut, dar cu tonul optimist: "Dacă lucrarea Satanei nu a reușit să spurce și să surpe totul, mai este un motiv de speranță. Să nu ne lăsam înșelați! Cu credință în Dumnezeu și în destinul neamului nostru, prin neostoita lucrare în adevăr, vom ajunge la lumină".

Gabriel Constantinescu ne oferă un "Indrumar politic" cu subtitlul "Românii și comunismul".

În cele patru pagini, publicația "Lumea satelor" reușește prin excelență să fie un "lumen". Românii din Canada, prin "Cuvântul Românesc", felicită inimosul colegiu redacțional din Sibiu pentru noua publicație urându-i să dăinuiească ca "lumen" atâta timp cât va exista "satul" pe care filosoful Blaga îl considera esențial ființalității neamului românesc: "Eu cred că venicia s'a născut la sat".

ANDREI CIURUNGA LACRIMI PENTRU BASARABIA

1940 - 1995

Editura CUCUTENI

poetul Andrei Ciurunga în lapidarul lui "Argument" introductiv - este rugat să privească paginile de față ca pe-o mărturie de lungă așteptare și neobosită nădejde, consemnată liric vreme de peste o jumătate de secol și adusă celor de față și viitorii de către un martor al apărării, care n'a avut la îndemână altă putință de a supraviețui decât un vârf de creion, iar în închisori nici atât."

În general, poeziile lui Andrei Ciurunga au intrat demult în folclorul românesc, fiind transmise numai pe cale orală și în condiții penitenciare din România. Ca apreciere literară a valorii lor, Zăhu Pană în "Poezii din închisori", pentru a-i proteja numele, ca și pe cel al altor poeți care se aflau în România și ar fi fost dați pe tipisec Secu-

rității, folosește pentru fiecare un nume de stea ca pseudonim, pentru Andrei Ciurunga alegând pe cel de Arcturus, cea mai strălucitoare.

Pe prietenul Ciurunga îl cunosc din vremea studenției. Spirit fără de astampăr. Cu o floare mai iute decât a tânărului. La grandoearea cu care am fi vrut să-i sărbătorim venerabila vârstă ne-ar fi oprit cu: "Vreți să arătați la toți că sunt un babalac?"

Deci, salutăm apariția cărții și septuagenaritatea cvintică o întâmpinăm cu un scurt toast: "Numai cu trei sferturi ai prădat tu veacul? / Vrei să-ți laud cifra aurindu-ți dunga? / Centenarul dă-ni-l! N'o fă pe sâracul: / Adă sticla plină, domnule Ciurunga!"

Dumitru ICHIM

BISERICA CREȘTINĂ

O VIZITĂ ISTORICĂ: P.S.SA, EPISCOPUL VIRGIL BERCEA, VICAR AL EPISCOPIEI BLAJULUI VIZITEAZĂ STATELE UNITE

Prea Sfințitul Virgil Bercea, Episcop Auxiliar și Vicar al Mitropoliei Greco-Catolice de Făgăraș și Alba-Iulia, cu sediul la Blaj, a făcut o vizită în Statele Unite, unde a vizitat Diocesa Romană Catolică de Canton, ca oastepe al Pr. Michael John Botean, Administratorul Apostolic al acestei Dioceze.

Această vizită are un caracter istoric, pentru că este prima vizită a unui reprezentant al Bisericii din Blaj, după un mare răstimp, dat fiind și faptul că în timpul de 40 de ani din 1948 și până în 1989, Biserica Blajului a fost desființată de către dictatura comunistă instalată în România cu ajutorul Armatei Roșii ale Moscovei. Această Biserică a trăit în catacombe, iar după ieșirea ei la suprafață, azi se găsește într-un proces de refacere și de revenire la rosturile ei firești, în viața poporului român și întâmpină o serie întreagă de dificultăți, la care în fond nu se aștepta.

Întrucât este vorba de o vizită deosebită, pentru credincioșii greco-catolici din America, am solicitat Prea Sfinției Sale să ne acorde un interviu, în care să lămurim anumite chestiuni de actualitate, în ceea ce privește situația Bisericii Greco-Catolice, și pe care acum le oferim cititorilor noștri pentru a avea o imagine mai completă asupra stărilor de lucruri despre problemele românești.

Ion HALMAGHI

Întrebare: P.S. Voastră, mă bucur că v'am întâlnit aici. P.S. Voastră faceți parte din generația tânără a țării și inspirați încredere ca porniți la treabă, pe lângă o puritate inițială și pe lângă disponibilitatea pe care o oferiți, porniți cu mari speranțe că veți realiza ceva major în ciuda tuturor pierderilor de azi, prin care trece Biserica Greco-Catolică.

Răspuns: În acest sens, vă urez "Bine ați venit!" pe pământul american, ca să vizitați și pe credincioșii greco-catolici din partea aceastei a lumii.

Vă rog să-mi spuneți, în primul rând, nu atât impresiile pe care le-ați cules până acum. Timpul a fost foarte scurt și n'ați avut timpul necesar pentru a acumula prea multe impresii. Altfelva este mai important. Cum vedeți existența Bisericii Greco-Catolice în America, cu perspectiva pe care o aveți din România?

Răspuns: Da. În primul rând vă mulțumesc pentru urarea de "Bun venit!". "Bine v'am găsit!" vă răspund. Sunt pentru prima dată în Statele Unite. Am trecut pentru prima dată oceanul, cu un pic de tremur în inimă, cu o emoție pe care o consider că este normală și în același timp cred că este și necesară, nu?

Vedeți, Dumneavoastră, ați spus mai înainte că sunt tânăr și că există o speranță. E adevărat. Această speranță se realizează în măsura în care noi vom ști să răspundem chemării lui Dumnezeu. Când am spus acest lucru, mi-a venit în minte momentul când am fost hirotonit preot în 1982. În predica sa, Prea Sfințitul Todea mi-a zis că nu poate să-mi dea nici o biserică, nimica nu poate să-mi dea, ci, eventual dacă vreaodă Dumnezeu imi va cere, să-mi dau viața pentru această Biserică. Aceasta era în predică. Gândurile pe care le-am avut atunci, în momentul hirotonirii, erau efectiv de dăruire totală. Atunci la acea dată, practic, eu pot să spun că pentru Biserica noastră nu era nici o speranță. Faptul că din când în când mai era câte un tânăr care pășea pe acest drum al preoției, poate că celor în vârstă, preoților și episcopilor noștri, le dădea o speranță. Noi, mergeam cu o dăruire, ceva din interior, care nu era al nostru; era acea chemare a lui Dumnezeu, și probabil că răspunsul la acea chemare era, de fapt, acea speranță, pe care cei mai în vârstă, episcopii noștri și preoții și părinții noștri reuseau s'o întrevadă, și noi nu reușeam la ora respectivă, pentru că eram formați în acel context social, care practic, nu-ți deschidea o altă perspectivă, decât cea care era acolo, la data respectivă.

Și ceea ce este interesant, acest lucru, pe care l-a înregistrat Prea Sfinția Sa, Todea, la toți preoții și prietenii noștri care au stat prin închisori, era faptul că nu și-au pierdut speranța. În acel context, unde vă spun că nu există nici o perspectivă; totuși dincolo de acea închidere, era ceva, și acel ceva era acea capacitate, acel dar, acel har, pe care îl câștigau acei care trec prin suferință.

Mă întrebați, care este perspectiva Bisericii Greco-Catolice, din Statele Unite așa cum o întrezăresc eu acum sau cum o vedem noi cei de acasă?

De acasă am gândit altfel. Chiar în puținele zile cât am stat aici, eu reușesc să-mi dau seama că aici în Statele Unite, există o Biserică Greco-Catolică care este vie și care prin puterea Harului Spiritului Sfânt s'a fie potentată. S'a prindă forța. Vedeți D-voastră, de multe ori în viața noastră nu se întâmplă momente de apatie, de cădere sufletească, ca să spunem așa, dar cu ajutorul Spiritului Sfânt, prin conlucrarea noastră, cu un pic de dăruire, se poate face foarte mult. Biserica Greco-Catolică în Statele Unite are preoți, probabil că unii sunt mai în vârstă, dar și tineri. Eu mă bucur foarte mult că părințele Botean, în cel cu incul, reușește să sesizeze anumite lucruri. Este foarte important ca Biserica Greco-Catolică de aici să fie în strânsă comuniune cu Biserica Blajului din țară. Numai atunci reușește să trăiască cu adevărat viața, când reușește să stea strâns lipită de sânul mamei. Vedeți, la ora actuală, Biserica noastră, acasă, dacă a renăscut, dacă Dumnezeu i-a dat posibilitatea să renască, înseamnă că Dumnezeu are un plan cu această Biserică, încă. Probabil că în acest moment nu reușim să sesizăm chiar exact ceea ce Dumnezeu ne cere, dar se fac pași (în această direcție), și acești pași nu sunt niște pași tremurători, ci niște pași siguri, cu încrederea și dăruirea care crează o deschidere. Se vede la ora actuală, deja se sesizează o tendință a Episcopatului, o dorință de a merge pe un anumit drum. Și acest drum este sesizat atât de preoți, cât și de laici. Acest drum este acela al reînvișării, al refacerii Bisericii.

Eu nu știu ce a fost Biserica noastră înainte de 1948, decât din ceea ce mi s'a spus, de către acei care au trăit (acel moment) și din ceea ce s'a scris. Eu nu am trăit în 1948. Cu certitudine Biserica noastră nu poate să se întoarcă înapoi cu 50 de ani, dar se știe că dela 1700, când s'a făcut Unirea cu Roma, au fost nevoie de 70 de ani până la apariția lui Petru Maior și Samuil Micu. Atunci, noi eram cu trei sute de ani în urmă. Acum mijloacele, posibilitățile de a merge înainte sunt cu certitudine altele și sunt convins de faptul că nu va fi nevoie de 100 de ani pentru ca această Biserică a Blajului să fie reînvișată, să prindă forță și să dea ceva pentru poporul nostru, pentru neamul nostru, ci va fi nevoie de un arc de timp mult mai restrâns.

Eu cred foarte mult, cred foarte mult, că dacă Dumnezeu a permis ca să renască Biserica noastră, El, ci numai El are un plan cu ea.

Întrebare: Această renaștere și reapariție a Bisericii Blajului, după vânzoleala comunistă, a însemnat o mare revoluție în istoria țării românești; dar această revoluție nu se revendică din sensul revoluțiilor obișnuite,

care se fac pe dimensiunea politică, economică sau socială. În această revoluție nu este vorba numai de o răsturnare a stărilor de lucruri, ci de ceva mai profund: de înlăturarea a tot ceea ce a alterat sufletul românesc și de restabilirea a legăturilor originare cu izvoarele de existență ale poporului român. Și dacă Biserica Blajului, în decursul veacurilor a putut înlătură lucruri extraordinare pentru istoria națională și a fost plină de roade ale cugetului și simțirii românești, cu atât mai mult ne putem gândi acum, după reapariția ei în interiorul societății românești, la problema raportului dintre tradiția specifică națională și viitorul neamului românesc. Este nevoie ca poporul român să-și refacă legăturile cu propria sa viziune, cu propriul lui suflet, cu propria identitate și cu propriile ei surse de energie creatoare. Aici este punctul unde am întrezărit și eu rostul Bisericii Blajului, și mă bucur enorm că ați sesizat posibi-

litățile de refacere totală ale acesteia, chiar într'un timp mai îndelungat, chiar dacă este vorba de o sută de ani.

Răspuns: Eu vă spun cu certitudine, nu va dura o sută de ani, ci arcul de timp va fi mult mai scurt. Vedeți D-voastră, Dumnezeu, pentru a-și arăta marea Lui, pentru a arăta minunea lucrărilor sale, s'a folosit întotdeauna de cele mai umile lucruri ale lumii acesteia. S'a ne gândim de exemplu, la poporul ales. Cine a fost poporul ales; fără istorie, fără nimic deosebit? Atunci când Dumnezeu l-a ales, nu avea nimic, nici cultură, nu avea nici legi, nici istorie, nu avea nici etică. Și a fost Dumnezeu acela care i le-a dat, și l-a ridicat. După aceea, vedem mai departe, din acest popor, o alege pe Maica Domnului. Cine a fost Maica Domnului?

(Urmare în numărul viitor)

CREZ ORTODOX

Nicolae STEINHARDT

Cred în Sfânta Treime.

Cred într'unul Domn Iisus Hristos, Care neschimbă - din milă și iubire pentru noi - S'a întrupat spre a ne mângăia, a ne veni în ajutor și a ne da simțul demnității și nobleței. Care pentru noi oamenii S'a urcat vitezește pe Cruce deoarece n'a fost numai bun, blând și smerit cu inima ci și, mai presus de orice, curajos. Care a mers către moarte nu numai ca un miel dus la jughiere ci și ca un leu hotărât să înfrunte chinul. Care n'a vrut să pătămescă marea și solemn, ci să fie batjocorit și ocărit și să rabde până la capăt agonia cea mai cumplită și mai înjositoare din câte pot fi. Pentru ca astfel să asume cel mai caracteristic dintre elementele condiției omenești - suferința.

Care pe cei drepti îi iubeste și de cei păcătoși Se îndură, însă celor netemători le poartă o traică și nedezmințită afecțiune, fie ei încărați cu grele trecute poveri. Care nu uită că a fost și El om pe acest pământ, unde Și-a primit stigmatul și a dobândit o silă anume față de turnători, funcționari strașnici și birocrație.

Cred în Duhul Sfânt, Care suflă unde și când vrea, spre scandalul și zăpăceala fașeilor, angeliștilor și habotnicilor. Care, ca și Tatăl și Fiul, vrea altceva decât numai forme, filosofie, dovezi istorice și scripturale. Căruia li este lehamite de tapi și vîetș sau orice chip, pricepându-se a-i desluși și identifica în formele lor cele mai moderne și mai neașteptate. Carele nu grăiește pil-duitor, serafic și prețios, Carele ne călăuzește modest și sigur, după dreptă socotită și nu apreciază în mod deosebit stilul voit onctuos, mările cucernic împreunate și morala ostentativă.

Credința noastră, sunt

convins, nu se confundă cu "înaltă spiritualitate", nu urmărește o cunoaștere ocultă, o igienă mintală ori constituirea unei prime de asigurare la Județul de Apoi și este străină de unele intransigente naive ca de pildă: Orice ar fi, eu nu mint (pe când monahul îmbunătățit din Pateric minte pentru a salva, la nevoie, viața unui om). Și nu se potrivește cu o concepție pur organizatorică a Bisericii - organizare juridică și rece și, până la urmă, inchișitorială: Frunți încrunțate și grumajii tepeni. După cum nici cu hlizeala prostesc serafică ori neorândială și neastâmpărul. Nu se lasă înfrântă și convinsă de toate silnicile, durerile, nedreptățile și cruzimile lumii. Crede în Dumnezeu adversativ: Împotriva, în ciuda, în pofida lor, deși ele, vai, există cu prisosință.

Mărturisesc cu Botez spre iertarea păcatelor și dezrobirea de sub jugul prejudecăților, micimilor și meschinăriei, spre adoptarea unor reacții creștinești în iureșul vieții de toate zilele, faptelor și evenimentelor ei.

Nu aștept ca Dumnezeu să ne rezolve treburile noastre lumești, a căror înțeleaptă chivernisire ne revine nouă ca fiind înzestrate de El cu o minte rațională și o inimă fierbinte. Nu dau treburilor acestora lumești mai multă însemnată decât se cuvine, dar nici nu le disprețuiesc deoarece țin de creația divină. În viața, defăimându-i desertăciunile, o iau în serios, pentru că într'însa și printr'însa ni se joacă soarta de veci.

Cred în Biserica și în

Sfintele Taine, mă aștept ca Biserica să nu se amestece unde nu-i șade bine a interveni și să păstreze cu sfințenie cele duhovnicești spre întărirea noastră. Totodată,

contradictoriu și paradoxal, n'o vreau nici oarbă și nepăsătoare la păsurile credincioșilor și la complicațiile existentei.

Dau puțină importanță filosofiei, argumentelor istorice, moralismului, estetismului și erudiției, care toate nu s' de o ființă cu dreapta credință liberă, nemotivată, pascaliană. Nu-mi fac iluzii. I-am citit pe existențialiști, dar nici nu văd totul numai în negru, știu că lumea e neunitară și surprinzătoare, că totul - în bine ca și în rău - se poate petrece în cuprinsul ei.

Mă rog fierbinte să fiu cucerit de Domnul Hristos și slobozit din mrejele părelnicilor și de frică, să mă port bine cu semenii, să mă învrednicesc de o (ținută) nimerită unuia ce poate fi oricând numit prieten al Domnului și să-mi fie nu numai faptele ci și gândurile curate și onorabile.

Cred în minuni (ca și eroul lui Mircea Eliade în "O fotografie veche de 14 ani") și ca Iisus Hristos, cu instinct de vânător, se va milui de mine deși mă las atât de greu răpus de neșfârșita Lui iubire.

Aștept mort de spaimă și plin de nădejde, Judecata de Apoi, știu că nu știu nimic, n'am nici o dovadă, nici un argument și nici o îndreptățire și singurul lucru pe care-l știu este că Domnul e Calea, Adevărul și Viața. Aflat pe Golgota în vremea răstignirii sunt sigur că e împărat. Ci, odată cu Dostoievski, cred că măcar de-ar fi adevărul; altceva decât Hristos, eu tot voi rămâne, orice s'ar întâmpla, cu Hristos.

Mulțumesc puterilor cerești că m'am învrednicit a crede, că mi s'a făcut această neasemuită onoare și din tot sufletul rostesc strigând cu lacrimi la ea **Marcu 9:24: "Cred Doamne! Ajută necredinței mele!"**

În duh și adevăr

APROPIEREA DE IISUS

Sergiu GROSSU

Umanitatea se găsește astăzi, mai mult ca oricând, într-o stare alarmantă de potrivnicie și de tăgădă a "Dumnezeului celui viu și adevărat", de care ne vorbește Evanghelia; într-o stare de inadmisibilă ignoranță a comandamentelor divine și de superficială respirație creștină.

Păcatul a ridicat - și continuă să ridice - bariere între noi și Dumnezeu, așa cum ne amintește proorocul: "Nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire între voi și Dumnezeu; păcatele voastre vă ascund fața Lui și-L împiedică să v'asculte" (ISAIA, 59,2). De unde, această întrebare într-un totu legitimă: Este, oare, cu putință să ne apropiem de Dumnezeu, când față în față stau două extreme - *sfințenia desăvârșită*, pe de o parte, și omul "*vândut rob păcatului*", pe de altă parte? Există posibilitatea unei împăcări a acestor durezați extreme? Și Sf. Scriptură ne dă răspunsul: există. Fiindcă Dumnezeu este dragoste. Din dragostea Lui pentru lumea decăzută și slujită de păcat, El și-a jertfit "pe singurul Lui Fiu", pe Iisus, "pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică" (IOAN, 3,16).

Legătura dintre om și Dumnezeu, împăcarea noastră cu Tatăl ceres, a realizat-o Mântuitorul pe măsura Golgoetei. De aceea ne asigură Apostolul Pavel: "În El avem, prin credință în El, slobodenia și apropierea de Dumnezeu cu încredere" (EFESENI, 3,12). Ca să se ajungă la o diminuare a poziției antagoniste, creată prin neascultarea proterpărilor noastre, era necesară jertfa de răscumpărare a Domnului Iisus, planul de mântuire prin El. Chiar dacă se ridică un "zid de despărțire" între noi și Dumnezeu, din cauza abaterilor noastre permanente, noi știm că nu suntem pierduți, deoarece există o *ușă de intrare*. Că Iisus este "*ușa*" prin care, dacă intră cineva, "*va fi mântuit*", conform promisiunii (IOAN, 10,9). Chiar dacă ne înspăimântă munții fărădelegilor în care trăim, Iisus este calea care trece "peste munții ce ne despart" de Dumnezeu (CÂNTAREA CÂNTĂRIILOR, 2,17), după cum se recomandă El însuși: "Eu sunt calea..." (IOAN, 14,6). Sau, ca să folosim o imagine paulinică, Iisus este "*calea cea nouă și vie*", pe care ne-a deschis-o prin sângele ce-a curs pe lemnul Crucii, spre a avea "*o intrare slobodă în Locul prea sfânt*" (EVREI, 10,19-20).

Nu putem pretinde că-L cunoaștem pe Hristos dacă nu ne apropiem de El, dacă nu ne-am întâlnit cu El în intimitatea inimii, sau pe drumul Damascului, întocmai lui Saul din Tars. Iisus este *modelul* desăvârșirii spirituale, "chipul Dumnezeului celui nevăzut"

(COLOSENI, 1,15). Și-așijderea sculptorului care, pentru a-și realiza opera de artă, are nevoie să se apropie de modelul creației sale, tot așa și noi *trebuie* să ne apropiem de modelul suprem care este Mântuitorul, în vederea slăbirei pietrei coluroase a sufletului după El. Căci, ne avertizează Domnul, "*despărțiți de Mine, nu puteți face nimic*" (IOAN, 15,5).

Să vedem, acum, *de ce și în ce fel* trebuie să ne apropiem de Iisus Hristos.

a) *Să ne apropiem de Iisus* din mai multe motive și anume:

- Încredințați fiind că ori de câte ori păcătăm, "*avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Iisus Hristos, Cel neprihănit (...), jertfa de ispășire pentru păcatele noastre...*" (1 IOAN, 2,1-2).

- La scaunul harului Său, în calitatea de Mare Preot, căpătăm îndurare și găsim belșug de har, "*pentru ca să fim ajutați la vreme de nevoie*" (EVREI, 4,15-16).

- El este "*piatra vie, lepădată de oameni, dar aleasă și scumpă înaintea Lui Dumnezeu*" (1 PETRU, 2,4), o piatră indispensabilă zidirii noastre lăuntrice: piatră din capul unghiului, datorită căreia "*toată clădirea, bine încheată, crește ca să fie un Templu sfânt în Domnul*" (EFESENI, 2,20-21).

b) *Cum să ne apropiem de Iisus?*

- Nu numai cu gura și cu buzele, ca fățarnicii, a căror inimă este departe de El (MATEI, 15,8).

- Nu ca Iuda, despre care se scrie că "*s'a apropiat de Iisus, ca să-L sărute*" (LUCA, 22,47), pentru a-L trăda mai ușor, dându-L în mâinile preoților mai de seamă, ale căpeteniilor străjerilor Templului și-ale bătrânilor, care veniseră să-L aresteze.

- Nu ca ostașii romani, care "*se apropiară*" de Iisus și-i "*dădeau oțet*", bătându-și joc de El (LUCA, 23,36-37).

- Nu ca diavolul în pustie, cu gânduri de ispită (MATEI, 4,3).

Să așezăm la baza apropierii noastre de Domnul Iisus *credința*. Apropierea prin rațiune eșuează. Sutașul Corneliu "*prin credință*" s'a apropiat de Mântuitorul: "*Ci zi numai un cuvânt și robul meu va fi tămăduit*" (MATEI, 8,5-8). Prin credință s'au apropiat de El femeia cananeancă, femeia cu scurgere de sânge, tatăl copilului îndrăcit, orbi și leproșii Evangheliei... Tot așa se cade să ne apropiem și noi de Iisus: prin credință, cu inimi zdrobite și cu lacrimi de căință, recunoscându-ne păcatele și inutilitatea unei vieți îndepărtate de Dumnezeu, alidoma Fiului pierdut: "*Nu mai sunt vrednic să mă chem fiul tău...*" Sau reeditând experiența lui Zabeu, mai marele vameșilor, respectiv coborind din duhul îngâmării și-al

nenumăratelor delictelor imorale, pentru a-L primi pe Iisus în casa inimii noastre smerite, ca să căpătăm iertarea dragostei Sale veșnice și putere din puterea Lui.

Apropiindu-ne de Domnul, trebuie să-L vorbim. Orice apropiere trebuie să fie urmată de rugăciune, precum citim: "*Aduceți cu voi cuvinte de căință și întoarceți-vă la Domnul*". Spuneți-L: *Iartă toate nelegiuirile, primește-ne cu bunăvoință...*" (OSEA, 14,2). Aceasta ni se cere: *cuvinte de căință*. Cuvinte simple, dar sincere. Nu vorbe meșteșugite. Nu fraze lungi sau frumoase. Pe Iisus îl interesează sinceritatea inimii, melodia nealterată a străfundurilor noastre convertite. Să ne apropiem de Iisus, strigând ca Ezra: "*Dumnezeule, sunt uluit și mi-e rușine să-mi ridic fața spre Tine. Căci fărădelegile noastre s'au înmulțit deasupra capetelor noastre și greșelile noastre au ajuns până la ceruri*" (EZRA, 9,6). Sau cu smerenia mult încercatului Iov: "*Urechea mea auzise vorbindu-se de Tine; dar acum ochiul meu Te-a văzut. De aceea mi-e scârbă de mine și mă pocăiesc în fărâșă și cenușă*" (IOV, 42,5-6).

Câtă vreme suntem departe de Hristos, ne vedem neprihăniți și nu ne recunoaștem abaterile. Aproape de El, intrând sub acțiunea luminii dumnezeiești, ne descoperim ticăloșia, printrucă, ne lămură Apostolul Neamurilor, "*ceea ce scoate totul la iveală este lumina*" (EFESENI, 5,13). Iisus ne cere să ne apropiem de El *cu un suflet*, în toată urăciunea noastră, ca să ne îmbrace, apoi, în straiele luminoase ale Slavei Sale și să ne transforme în fapuri noi.

Strădaniile noastre de desăvârșire prin *propriele puteri* se vădesc zadărnice: "*Chiar dacă te-ai spăla cu silită, chiar dacă ai da cu multă sodă, nelegiuirea ta tot ar rămânea scrisă înaintea Mea, zice Domnul Dumnezeu*" (IEREMIA, 2,22). În schimb, prin Iisus Hristos, *totul* se curăță și devine imaculat, știut fiind că sângele Lui "*ne curățește de orice păcat*" (1 IOAN, 1,7), după exemplul martirilor și sfinților care "*și-au spălat hainele și le-au albit în sângele Mielului*" (APOCALIPSA, 7,14).

Să ne apropiem, dar, "*cu încredere*" de Iisus, ca să ne spălăm în sângele Lui de murdăria păcatului. Să avem îndrăzneala apropierii de El, într-o societate care îi este ostilă, din nefericire, iubindu-L din toată inima și din tot cugețul nostru. Mărturisindu-L de-a lungul și de-a latul exilului românesc prin viața noastră înnoită și luptând, cu armele Luminii, pentru biruința cauzei Lui pe pământ.

CAPELĂ LA MISLEA

La fosta închisoare de femei MISLEA din jud. Prahova, transformată astăzi în Cămin de bătrâni, prin strădania unui grup de foste deținute politice, s'a amenajat o CAPELĂ.

Sfințirea ei a avut loc în ziua de 12 Noiembrie 1994, eveniment la care au participat câteva sute de foști deținuți politici din întreaga țară.

Slujba a fost oficiată de un sobor de preoți conduși

de Înalt Prea Sfinția Sa Episcopul Bucureștiului.

Lucrările de finisaj sunt încă în continuare. Urmează ca pe partea interioară a zidului dela intrare să fie pictați cei 11 sfinți autohtoni. Va fi singurul locaș bisericesc în care vor apare sfinții autohtoni. În continuare se vrea a se construi un pronaos (tindă) pentru ca intrarea în Capelă să nu se facă direct de afară.

Fundația "Buna Vestire"

a sprijinit și a prețuit cu deosebit respect strădania aceasta pentru care s'au depus mari eforturi fizice și financiare, cu deosebire acum când - dela o vreme - se duce, pe multiple planuri, lupta împotriva creștinii ștrămăștii care, Dumnezeu știe, până unde va merge.

Dumnezeu să ne ajute să o terminăm.

Asociația Foștilor Deținuți Politici

ROMÂNII

DIN DIASPORĂ

CARE NU UITĂ ROMÂNIA

DL. Eugen Vasu și soția sa Eufrosina Vasu din Cleveland, Ohio, USA, nu și-au uitat Țara, a cărei limbă o vorbesc - română - și nici credința pe care o practică - greco-catolică.

Ei s'au gândit la eroii căzuți în lupte pentru Patrie și, din puținele economii, de pensionari, au ridicat un monument în amintirea lor - cel care se vede în fotografia alăturată - în comuna Arpașul de Jos, județul Sibiu, comună de unde au plecat cu mulți ani în urmă.

Este un act creștinesc de a cinste memoria celor care și-au sacrificat viațile tinere pe câmpul de luptă, pentru țară și este un act de înaltă ținută patriotică a celor care prin contribuția lor bănească nu lasă să se stingă în beznă timpului, jertfa lor.

Este un exemplu concret de înaltă ținută creștinească de a cultiva iubirea de neam și de țară din care te tragi.

Correspondent

Citiți lunar "Cuvântul Românesc"!

FARA ARMÂNEASCĂ

LUPTA DE EMANCIPARE A AROMÂNILOR ATESTATĂ ÎN ISTORIOGRAFIA ROMÂNĂ ȘI STRĂINĂ

— Prof. dr. Gh. IONESCU —

Datorită împrejurărilor istorice vitrege, o vreme Aromânii au fost nevoiți să părăsească scrierea greacă. Însă ei erau prea mândri și conștienți de originea lor nobilă, latină, și, la începutul secolului al XVIII-lea și în secolul al XIX-lea, au pășit hotărât pe calea redeşptării naționale. În fruntea acestui proces de regenerare națională s'au situat Aromânii din vestitul oraș Moscopole, unde încă din anul 1770, învățatul **Theodor Anastase Cavalioti** a editat o gramatică în limba Aromânilor. Mai târziu, în același oraș, scriitorul **Mihail Hagi Danil** a tipărit un abecedar, o gramatică, o carte de învățătură și o alta de socotit. Prin anii '30 ai secolului nostru, cercetătorii au găsit într-o casă de munte din Moscopole, un abecedar bine întocmit de către un oarecare **Ucuta**, scris în aceeași perioadă.

Descoperirile respective pun în evidență un adevărat curent spiritual pentru emanciparea Aromânilor, care doreau să se instruiască în limba lor strămoșească.

Cercetătorii din anii '30 ai secolului nostru, au mai scos la iveală din colbul timpului și un manuscris în care erau prezentate faptele deosebite ale Sfinților Antonie, scris în limba Aromânilor. Documentul respectiv a fost găsit la **Ohrida**, într-o oădie din casa familiei **Dimonie** - numit pentru aceasta **Codex Dimonie**. Manuscrisul are 127 file, cu 17 linii pe fiecare pagină, conținând fapte ale sfinților scrise într-o limbă aromână veche, dar cu litere grecești. Scopul era evident, traducerea în aromână a conținutului manuscrisului, care a fost datat la 1785.

Asemenea manuscrise se mai găsesc și la Biblioteca Academiei Române, provenite de la Aromânii care locuiau la Budapesta: **Catechism Macedo-Român**, **Gramatica Macedo-Română** cu textul în nemțește, mai multe file dintr'un **Vocabular Macedo-Român**, în românește etc.

Aromânii fiind vestiți negustori care dominau rutele comerciale - Peninsula Balcanică - Budapesta - Viena - München, sau Peninsula Balcanică - Budapesta - Viena - Veneția - Paris ș.a., mulți dintre ei s'au stabilit la Viena sau Budapesta, de unde puteau controla negoul respectiv. Ei au luat din timp contact cu marii învățați ardeleni **Petru Maior**, **Samuil Micu**, **Gheorghe Șincai**, **Ioan Budai-Deleanu** ș.a.

Aromânii de aici și prin ei celor din Balcani, li s'a transmis ideea redeşptării lor naționale, bazată pe origina și limba latină. De aici apare și necesitatea tipăririi mai

multor lucrări în limba aromână.

Rând pe rând, se redactează noi cărți. În 1808 se tipărește la Pesta - **Cercetări despre Românii numiți Vlahi care locuiesc dincolo de Dunăre** - de **Gheorghe Roză**, carte retipărită în 1867 și la Craiova. În 1813, apare la Viena lucrarea **Românii din Macedonia**, retipărită la Paris în 1875.

Un eveniment important din istoria noastră națională a influențat în mod deosebit procesul emancipării naționale a Aromânilor sud-dunăreni - este vorba de revoluția din 1848. Înfrântă de forțele externe retrograde, mulți revoluționari iluștri au fost exilați la Sudul Dunării, iar acolo trăind printre Aromâni, le-au cunoscut suferințele și aspirațiile de libertate. Răsunet în țară, ei au devenit luptători hotărâți pentru cauza libertății Aromânilor, aceștia fiind: **poetul D. Bolintineanu**, el însuși Aromân, **Ioan Ghica**, **Ion Ionescu** de la Brad, **Ion Heliade Rădulescu** ș.a. Două erau obiectivele urmărite de Aromâni: păstrarea individualității etnice și a limbii lor strămoșești, pornindu-se de la o maximă veche a Aromânilor "**Răul începe de la izvor, omul vine din copilărie**".

Un alt moment de răscruce în epopeea regenerării naționale a Aromânilor l-a constituit începutul organizării acestora. Inițiatorul acestei acțiuni a fost marele patriot **Dumitru Casacovici**, venit în România din Mețova, el devenind primul apostol al idealului de libertate pentru Aromâni.

În timpul cămăriei lui **Alexandru Ghica**, a încercat să constituie un comitet macedo-român, dar nu a reușit. Nu a dezarmat și după alegerea lui **Cuza**, reușește să formeze un astfel de comitet, în 1860, care avea ca membri fondatori: **D. Bolintineanu**, **Iordache Goga**, din **Vlaho-Clisura**, **Dumitru Casacovici** din Mețova, **poetul Mihail Niculescu** din Târnova, **Toma Tricopolu** din Crușova ș.a.

Peste 3 ani, comitetul s'a reorganizat în ideea de a atrage în această acțiune și pe Românii din România, pentru a dinamiza și a da o mai mare substanță acțiunii întreprinse. În acest comitet au fost incluși: **Cezar Bolliac**, **Cristian Tell**, **C.A. Rosetti** ș.a.

Acțiunile comitetului au un avantaj mult mai larg. Întreaga presă democratică românească este racordată la cauza libertății Aromânilor: **Românul**, **Dâmbovița**, **Buciumul**, se scriu studii și articole privind originea, istoria, cultura străveche a Aromânilor, se publică note de călătorie în

Balcani, exemplul **Călătorii la Românii din Macedonia și Muntele Athos**, de **D. Bolintineanu**. În Parlamentul României se ridică problema sprijinirii culturale a Aromânilor, iar Comitetul macedo-român lansează un apel către toți Aromânii din Epir, Macedonia, Albania, Thessalia ș.a., ca să treacă la întemeierea de școli și biserici.

Cei mai mari intelectuali ai României s'au pus în slujba măreței cauze a fraților aromâni. În 1862 **Goga** și **Casacovici** publică, pe cheltuiala lor, o gramatică macedo-română, autor **I.C. Massimu**.

Emanciparea spirituală a Aromânilor a fost susținută chiar de guvernul României prin **Mihail Kogălniceanu**, prim ministru și **Dimitrie Bolintineanu**, Ministrul Cultelor, care a hotărât, în 1863, după secularizarea averilor mănăstirești, ca din veniturile mari realizate de țară pe această cale, 14.000 lei să fie prevăzuți pentru întemeierea unor școli ale Aromânilor sud-dunăreni, sumă la care s'au adăugat și alte donații ale scriitorilor, profesorilor, jurnaliștilor, artiștilor, avocaților ș.a. în România. Deci cetățenii României considerau cauza redeşptării naționale a Aromânilor ca o cauză a lor sfântă și o susțineau cu căldură.

Pornindu-se de la acest sprijin material entuziast, s'a deschis prima școală pentru Aromâni în Macedonia, în satul Târnova. Cel care a condus această activitate, a fost **Dimitrie Athanasescu**, un adevărat "argint viu" cum îi spuneau oamenii din sat. De altfel, el va fi numit și învățător la școala respectivă. Cu o pasiune rar întâlnită, cu competență și spirit organizatoric deosebit, el a depășit toate obstacolele întâlnite, școala funcționând în bune condițiuni, fiind felicitat pe rând de prințul Ghica, **Mihail Kogălniceanu**, **I.C. Brătianu**.

Cu sprijin din România, numărul școlilor din satele aromânești sporea continuu, ridicându-se, la un moment dat, problema învățătorilor. Venind în întâmpinarea acestei cerințe imperioase, guvernul român a deschis în Capitală o școală normală macedo-română la Sfinții Apostoli, în 1865. De la început, alături de conducerea școlii a fost preotul **Averhie** din satul aromânesc **Abela**, care a strâns donații și a mers deseori în Sudul Dunării pentru a recruta pe viitorii elevi care să aibă chemare pentru nobila misiune de dascăli.

La Sfinții Apostoli a fost pregătită prima promoție de 10 elevi. **Almanahul Macedo-Român** din 1880 are pe o pagină fotografiile acestor învățați îmbrăcați în minunate costume na-

ționale, iar în mijlocul lor era părintele **Averhie**. În continuare, **Almanahul** ne relatează de unde erau acești primi protagoniști: **Tuliu Tacit**, **Gheorghe Dauti**, **Dumitru Ioachim**, **Bușu Sairili**, **Dumitru Popoiu** - din **Abela**; **Apostol Todorian** și **Domenico Goma** din **Perivele**; **Gușu Papacoste**, **Dumitru Bradalexi** și **Nicolae Popilian** din **Veria**. Având o privire panoramică asupra acestei situații, se degajă firesc concluzia că în satele din Sudul Dunării erau mulți Aromâni, din moment ce numai în satul **Abela** era nevoie de 5 învățători.

Anul următor, cea de-a doua promoție cuprinde 18 elevi. Din prima promoție s'au înapoiat în satele locuite de Aromâni **Tuliu Tacit**, învățător la **Vlaho-Clisura**; **Dimitrie Bradalexi**, învățător la **Veria**; iar **Gheorghe Dauti** la **Abela**, după care a fost transferat profesor la Liceul din **Bitolia**, unde a predat limba latină cu rezultate excelente.

Din cea de-a doua promoție, s'a remarcat **Gușu Papacoste** care cu un talent de foarte bun organizator, a întemeiat la **Moloviste** un centru recunoscut prin rezultatele sale, de instrucție și educație aromânească.

Rezultatele bune obținute în școlile Aromânilor din Peninsula Balcanică, se datorau, în mod normal, și unor profesori de prestigiu cum era **Ioan Maxim**, care a predat latina la cursul superior al Liceului Sfântu Sava, sau **Tănase Tănăsescu**, el însuși Aromân, care preda franceza la același liceu, în care învățau mulți Aromâni, după desființarea școlii normale de la Sfinții Apostoli din Capitală (1871). Însă, cu mijloace materiale mai substanțiale și cu cadre

didactice pregătite în România, înimosul **Cosmescu**, deschide încă din 1866, o școală a Aromânilor la Sudul Dunării, la **Gopești**. Văzând în ea o bază pentru dezvoltarea viitoare a învățământului aromânesc din zonă, patriotul **D. Casacovici** i-a donat întreaga avere, iar ca învățător a fost adus aici **Gheorghe Caracotta**, tatăl unui mare medic ortopedist **Virgiliu Caracotta**. Școala aceasta se va dezvolta, ajungând un gimnaziu, încadrat cu buni profesori și învățători.

Școala din **Gopești** începea lungul șir al unor școli pentru Aromânii din Peninsula Balcanică, școli deschise cu sprijinul direct al Ministerului Instrucțiunii Publice din România și al unor patrioți aromâni. Școli noi au fost deschise la **Abela**, cu ajutorul material dat de bravul Aromân **Somu Tomescu**, la **Ohrida**, de patriotul **G. Tamara**, la **Vlaho-Clisura**, cu sprijinul vestitului revoluționar **Apostol Mărgărit**.

La efortul de emancipare spirituală a Aromânilor se asociază și foștii elevi de la Sfinții Apostoli, ca învățătorul **D. Bradalexi**, care a pus bazele școlii din **Veria**, iar **Chirana** a celei de la **Nevresca**.

Un eveniment însemnat l-a marcat întemeierea Școlii Comerciale Superioare din Salonic pentru Aromâni. Inițiativa fondării acesteia a aparținut lui **Take Ionescu**, supranumit "**Gură de Aur**", care încă din 1892, de când era în fruntea Ministerului Instrucțiunilor Publice, a făcut demersurile necesare, acțiune încheiată cu succes în 1899. Școala a avut ca director pe **Mihail Dimonie** și până în 1925 a fost absolvită de 100 de diplomați.

Cu toate greutățile in-

tâmpinate, numărul școlilor și mai ales calitatea învățământului desăfușat în școlile Aromânilor, au crescut considerabil. Era un ecou direct și al măsurilor întreprinse de Societatea de Cultură Macedo-Română, înființată în 1879, care continua, la un nivel superior, activitatea fostului Comitet aromân. Societatea respectivă a fost recunoscută de guvernul român ca persoană juridică, cu drept de a primi donații în bani sau materiale.

Acțiunea continua. În 1901 s'a deschis gimnaziul **Berat**, din Albania, în 1905 **Internatul Universitar din Constantinopol**, pentru ca în 1915, în Macedonia și în Grecia, să funcționeze peste 30 de școli primare cu învățători calificați, 3 școli secundare cu profesori pregătiți în România. În Serbia funcționau 21 școli primare, cu 53 învățători, un liceu cu 20 profesori, o școală normală și profesională de fete cu 15 profesoare. În Albania erau organizate 10 școli primare cu 21 învățători, iar în Bulgaria o școală primară și una comercială, ambele la Sofia.

După datele statistice oferite de **V. Diamandi**, în anul școlar 1914-1915 funcționau în Sudul Dunării 91 școli primare cu 111 învățători și 56 învățătoare, un liceu, 2 școli comerciale, o școală normală și profesională de fete. Privite în ansamblu, aceste rezultate reprezentau un succes al politicii române în Balcani.

Aromânii pășiseră pe calea emancipării lor. În fața tuturor vicisitudinilor istoriei, și așa cum afirmam ei, noi am învățat dela pădure să stăm drepti ca bradul și dela apele muntilor, că ele trec, dar noi rămânem aici.

ULTIMA FOTOGRAFIE A UNEI FAMILII DIN PIND (FIL, FIICE, NURORI ȘI NEPOTI). - FAMILIA CELNICULUI TELI PAPPĂ DIN AVDELA, MASACRAT DE ANTARȚI ÎN 23 IULIE (st.v.) 1905.

MARILE PUTERI ȘI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

-XI-

Prof. Nicolae CIACHIR

Intrarea în război a României (1916) era o lovitură puternică dată Puterilor Centrale, pe care Lüdendorff o aprecia ca o lovitură mortală dată de către Antantă, frontului de Est, care s'a produs datorită "politicii egoiste a Ungariei și a aprobării sale pasive de către Germania".

Armata română, deși slab înarmată și lipsită de experiență, în comparație cu un adversar aflat de doi ani în luptă, dar dornică să elibereze provinciile subjugate, atacă pe toată lungimea arcului carpatic, infiltrându-se în Transilvania și Bucovina, ocupând ca centre mai importante, Brașovul și Făgărașul.

Puterile Centrale, după primul șoc produs, contratacă pe frontul principal din Transilvania, sub conducerea generalului Falkenhayn, în timp ce August von Mackensen atacă din Sud, în fruntea unor unități germane, bulgare și turce.

Trimiterea pe frontul românesc a doi din cei mai capabili militari germani era dovadă că Puterile Centrale voiau să zdrobească cât mai repede armata română, în vederea preluării inițiativei în Sud-Estul Europei, având în plus petrolul și cerealele românești, în vederea ducerii pe mai departe a operațiunilor militare.

Cu tot eroismul armatei române, dușmanul reușește să ocupe 2/3 din teritoriul țării, inclusiv Bucureștiul. Românii, deși pierduseră 250.000 de oameni și o mare parte din armament și muniții, continuau să lupte în Moldova, dând dovadă de eroism fără seamăn.

Hotărârea Germanilor de-a declara războiul submarin nelimitat, respingerea propunerilor președintelui Wilson (Decembrie 1916), încercarea ca Mexicul în alianță cu Reichul să atace USA, a dus la intrarea în război a acestora de partea Antantei, în Aprilie 1917. Intrarea USA în război, a fost cel mai mare succes al Antantei, mai ales economic, în prima fază. Alianții primiseră circa 2.300 milioane dolari avans, din care Anglia 1.150, Franța 700, Rusia 150, Canada 120. Primul contingent american a debarcat în Franța în Iunie 1917, trimis în grabă, mai mult pentru efectul moral decât pentru scopuri militare. La 4 Iulie 1917, mica armată a defilă de-a lungul Champs Elysée-ului, drapelul roșu, alb și albastru fluturând în bătaia vântului. Forțele Franței erau aproape de epuizare totală. Se cuvine să precizăm că în ziua capitulării Puterilor Centrale, se găseau în Europa peste 2.000.000 de militari americani, incluzându-i aici și pe Canadieni.

România, în ciuda victoriilor dela Mărășești, Mărăști și Oltuz, după izbucnirea revoluției ruse și destabilizarea frontului, era complet izolată.

Vaticanul a inițiat câteva propuneri de pace, dar ele vizau salvarea monarhiei austro-ungare, cel mai im-

portant stat catolic din acel timp, idee susținută și de noul împărat habsburg, Carol I, urcat pe tron în Noembrie 1916. (E. Vercesi, *Il Vaticano, l'Italia e la guerra*, Milano, 1925, p.64-67).

Incontestabil că Puterile Centrale, în prima jumătate a anului 1918, au obținut un important succes diplomatic prin încheierea păcii dela Brest-Litovsk (3 Martie 1918) și a păcii dela București (7 Mai 1918).

Rusia Sovietică și România erau scoase din luptă, impunându-li-se amputări grave de teritorii, iar pe deasupra și aservite economic.

Generalul Alexandru Averescu, cu aureola unui militar deosebit de dotat, a devenit prim ministru, pentru a trata condițiile unei păci mai onorabile cu generalul Mackensen. La 5/18 Februarie 1918, Averescu a avut o discuție cu Mackensen la Buftea, acesta i-a spus că "prima chestiune de regulat este aceea a dinastiei". Averescu i-a răspuns că este o chestiune foarte delicată, deoarece el a primit mandat să fie prim ministru chiar dela rege și cerea ca Mackensen să-i medieze o audiență la Keiser, ca să susțină rămânerea lui Ferdinand pe tronul României. Până la urmă, Germanii au preferat un Ferdinand docil, care să încheie imediat pacea, decât crearea în România a unei situații de nesiguranță. Pentru a facilita negocierile, se constituie un guvern Alexandru Marghiloman, germanofil, care după spusele lui Brătianu "se înhăma la o operă tragică, dar patriotică".

În aceeași sală din Cotroceni, în care s'a decis intrarea României în război în 1916, la 24 Aprilie / 7 Mai 1918, se încheie pacea cu Puterile Centrale (Germania, Austro-Ungaria, Turcia, Bulgaria).

Condițiile de pace erau foarte grele: Dobrogea ocupată, România având dreptul de acces la mare pe un drum comercial spre Constanța (deci un fel de coridor). Zona muntoasă cu 131 comune și sate, cu o populație de 724.957 locuitori, trecea sub jurisdicția Austro-Ungariei. Germania stabilea pe 90 de ani monopolul asupra petrolului și tot pe aceeași durată putea arenda, diferite terenuri rurale. În locul stării de război se instaura un regim de ocupație, România fiind împărțită în două: teritoriul ocupat (Oltenia, Muntenia, Dobrogea), iar Moldova și Basarabia - alipită la 27 Martie 1918 -, erau sub administrația guvernului dela Iași. Deci, ceva similar cu ocupația germană a Franței din 1940 și zona așa zisă liberă subordonată guvernului francez dela Vichy.

Ferdinand, deși slab din fire, s'a încapățânat, spre cinstea lui, să nu ratifice tratatul de pace, iar cei aproape 2 milioane de Americani, au întors pe frontul de Vest balanța în favoarea Antantei, încăl-

Puterile Centrale, în Noembrie 1918, sunt nevoite să capituleze și să-și aștepte umile soarta, hărăzită de noii învingători.

Americanii au avut ca pierderi în oameni 116.000 (53.000 omorâți în lupte, iar 63.000 în urma rănilor ori bolilor contractate), o cifră modestă, față de Franța care a pierdut 1.386.000, Marea Britanie 900.000, Serbia 700.000, Italia 500.000, România 340.000. Nu mai vorbim de fostul aliat al Antantei, Rusia - 2.800.000, ori Germania - 1.600.000, Austro-Ungaria - 900.000, Turcia - 440.000 etc. (H.E. Barnes, *The World War of 1914-1918, in "War in the twentieth century"*, New York, 1940, p.93).

Dar Antanta datora USA, circa 10 miliarde de dolari, argumente serioase pentru a pretinde hegemonia în lume, dar cele 10 puncte, prezentate de Președintele Thomas Woodrow Wilson, în fața Congresului, în Ianuarie 1918, au avut un larg ecou în lume (*Documents of American History*, II, edited by Henry Stocle Commager, New York, 1968, p. 138-140).

În USA, unde trăiau, Polonezi, Români, Cehi, Croați, Sârbi, Ucraineni etc, prin presă, prin conferințe, prin audiențe la Wilson, i-au putut crea președintelui, o imagine corectă, în sensul că într-o viitoare Europă, nu poate să existe pace, fără a fi respectat principiul naționalităților.

Guvernul român, prin oficiile sale diplomatice, cât și prin Românii aflați în străinătate, atât în Europa, cât și în America, au desfășurat o vastă propagandă, care avea ca scop realizarea unității statale depline.

Conferințele lui Vasile Stoica, Vasile Lucaci, Ion Moța la Detroit, Cleveland, Trenton, Youngstown, Chicago, Washington etc. au avut ca scop să impulsioneze coloniile românești formate mai ales din transilvăneni, bucovineni și aromâni, ca să se organizeze în unități de voluntari români și să popularizeze cauza românească în USA și Canada.

În arhiva muzeului Universității din București, se află jurnalul profesorului Paul Negulescu, care prin Rusia și Japonia, a ajuns în USA, a editat din Octombrie 1917, revista "Roumania" și a popularizat cauza românească, jurnal inedit folosit pentru prima dată acum câțiva ani, de autorul acestui serial istoric.

La 3 Octombrie 1918, lua ființă, la Paris "Consiliul național al Unității românești", avându-l ca președinte pe Take Ionescu, în jurul căruia s'au grupat numeroase personalități.

Nici cei din țară nu se lăsau mai prejos, la 4 Noembrie 1918, România denunțând tratatul dela București și declarația reintrării în război de partea Antantei. Iar la 28 Noembrie 1918, este convocat Congresul General al Bucovinei pentru "stabilirea raportului politic al Bucovinei față de regatul ro-

mân". Congresul, deschis la orele 11 în sala de marmură a Mitropoliei din Cernăuți, a intrunit 74 membri ai Consiliului Național Român, 7 delegați germani, 6 delegați polonezi și 13 din comunele ucrainene, unii

din aceștia ultimii cu nume românești (Mardare, Răileanu, Țintă). Basarabia era reprezentată de Pan Halipa, Ion Pelivan etc. Lucrările au fost duse de Iancu Flondor. S'a hotărât în unanimitate Unirea necondiționată a

Bucovinei, în vechile ei hotare, până la Ceremuș Colacim și Nistru, cu regatul României (Arh. St. Buc. fond Casa regală, dos. 56 (1918), f.2).

Continuare în numărul viitor

Studiul antichității

VOX CLAMANDI IN DESERTO (VOCEA CARE STRIGĂ ÎN PUSTIU)

Dana Ioana MUNTEANU

Într-o lume dominată de informatică, de goana infernă după bani, și de efortul de a risipi cât mai mult, e un act quițotes să proclamăm necesitatea de a studia cultura clasică. Să încerci cu argumente "științifice", este absolut inutil.

De fapt, nu mi-au părut niciodată satisfăcătoare pledoariile savanților pentru Antichitate, sau zornătoarele clișee: "Tinerii ar trebui să fie educați în spiritul gândirii și istoriei antice, ca model de înțelepciune și virtute".

Oare? Cine citește istoria Romei va descoperi, fără îndoială, pilde de curaj: figura nobilă a lui Scipio, fascinația lui Caesar, strălucirea lui Augustus, sub perdeaua de ambiguitate din "Annalele" lui Tacitus; însă dincolo de ele, nu vor stârni groaza atâtea orori: dictatura lui Sylla, proscriptiile, numeroasele comploturi, asasinat, lex majestatis din timpul Imperiului, demența lui Caligula, Nero ca jalnic artist și criminal grotesc? - ca să nu mai vorbesc de perioada de decadență.

Cum să pretinzi că înveți democrația dela Greci, când constăți cu stupeoare că atenienii își ostracizau comandanții cei mai destoinici; că Themistocle, învingătorul dela Salamina, a sfârșit în exil la Perși, găsind mai multă înțelegere la foștii săi dușmani de moarte, decât la compatrioți.

Nu incape vorbă de virtute, *stricto sensu*, când Platon insera în dialogul "Parmenide" - altfel un dialog profund - despre existența Unului, cuvintele: "Parmenide și Zenon au fost iubiți" (amorezi).

Așadar nu conștientizăm istorică, sau morală se urmărește, căci exemplele care o contrazic ar putea continua încă. Atunci la ce bun atâtea trudă pentru a

învața limbi care nu se mai vorbesc, ori a înțelege evenimentele petrecute atât de demult, încât nu ne mai afectează? - Pentru a căuta omul, în marea și tragicul lui.

Aș mai defini această patimă a trecutului ca nebulă asumată de a stăpâni timpul, de a încerca eternitatea.

Pare mai ușor de înțeles, dacă amintesc faptul că mulți contemporani consideră o rușine să nu cunoască geografie. Există deci o nevoie de a domina spațiul, măcar mental. De aceea ne străduim să știm unde se află cutare fluviu pe care probabil nu-l vom vedea niciodată. Înțeleg, totodată de ce concretețea spațiului atrage mai mult: o țară, oricât de îndepărtată, poate fi văzută, în mod ipotetic. Memoria, în schimb, e cu mult mai abstractă; timpul subtil și impalpabil, devorator care nu admite posibilitatea trăirii efective. Ca să te întorci în Atena lui Pericle, trebuie să execuți un salt necugetat, să fraternizezi cu oameni pe care ești sigur că nu-i vei întâlni, să crezi totuși în visul regisirii.

Nu îndrăznesc să acuz omul de astăzi că ar fi lipsit de sentimentul temporalității, de strădania de a-i extinde limitele. În schimb, remarc cu nespusă uimire că o face mai mult prospectiv decât retrospectiv. Altfel nu se explică literatura de anticipație, filmele S.F. care se bucură de atâtă succes.

Odinoră omul era reticent la nou, în societatea tradițională trecutul - mos maiorum - reprezenta o garanție. Ineditul era primit cu suspiciune, putând împietri asupra armoniei divine și umane. Să ne gândim, de pildă, doar la subiectele "Racantelor" lui Euripide, la reacția iscată de

moravurile grecești la Romanii din vremea lui Cato și nu numai... Câtă înverșunare stârnea descoperirile științifice, chiar până la începutul acestui veac, cum țărani își făceau cruce dacă vedeau mașina, sau cum proiectul avionului era disprețuit ca himeric!

În zilele noastre, "civilizația" a orientat totul spre viitor. Cu câtă nerăbdare sunt așteptate, apoi cumpărate produsele noi care apar în reclamele T.V., ce disperate de a-ți înlocui obiectele cu care te-ai obișnuit cu altele "moderne", nu pentru că cele dintâi ar fi uzate, ori fiindcă cele din urmă ar aduce mari înlesniri, ci din plăcerea de a schimba pur și simplu. Nu afirm că tendința este întru totul dăunabilă, ci doar că se instaurază lipsa atașamentului și a amintirii.

Ca urmare, copiii se vor interesa prea puțin de legende sau povești și vor încerca să descopere din desenele animate cum arată marțienii, ahtiați după ziua de mâine, nepăsători față de ieri.

Nimic periculos în renunțarea la trecut, vor spune mulți, de vreme ce nu aduce nici un progres.

Nu-i contrazic! - într'adevăr, ce importanță are că acum mii de ani oamenii au iubit, sperat, greșit și pierit, dacă nu aveau pizza, coca-cola, elicoptere etc.

Nu, sigur că nu au nici o însemnătate complicatele verbe grecești, de vreme ce nimeni nu încheie contracte comerciale în greaca veche, nu contează nici Alexandru Macedon care lupta cu falanga și n'avea habar ce-i bomba atomică.

N'aveți decât să uitați de toate cât mai repede, vă absolvi. Numai nu uitați și de voi...

CITIȚI
ȘI RĂSPÂNDIȚI
ACEST ZIAR

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihai Eminescu

PAGINĂ REALIZATĂ DE NICOLAE LUPAN

SPICUIRI

din mesajele și comunicările dela Colocviul "DE CE NU SE FACE REÎNTREGIREA?"
ținut la București în zilele de 10-11 Iunie '95.

Regele Mihai: "...Asociația Pro Basarabia și Bucovina" reprezintă dovada unui nucleu viu al conștiinței noastre naționale. El nu poate fi distrus, întrucât este înzestrat cu o memorie ale cărei rădăcini se află tocmai în aceste pământuri românești. Este ceea ce compensează apatia unora și reaua credință a altora, este ceea ce asigură supraviețuirea elementelor de continuitate ale neamului românesc.

Adevărul nu poate fi înfrânt. El poate fi ascuns de ochii oamenilor, oamenii înșiși pot pieri; adevărul iese la suprafață, victorios, ca însuși Mântuitorul din Mormânt, tocmai în clipa când cei ce vor să-l nimicească se așteaptă mai puțin.

Pimen, Arhiepiscop al Sucevei și Râdăuților: Majestatea Voastră, Distinsii invitați, Mă onorează invitația de a participa la acest prestigios colocviu dar, noi toți credincioșii ortodocși sărbătorim în 11 Iunie Pogorirea Sfântului Duh, când va trebui să fim în mijlocul creștinilor pe care-i păstorem, slujind în Catedrala Arhiepiscopală din Suceava.

Cu regretul de a nu putea participa, binecuvântăm și urăm succes deplin lucrărilor colocviului.

Marva Abras: ...Numele a fost ales la o ceașcă de ceai pe Av. de Tervueren: "Pro Basarabia și Bucovina". Degeaba m'am străduit a explica, că aveam o bunică din Suceava, că Basarabia n'aveam nimic în comun și Prutul nu-l trecusem niciodată. Am fost catapultată președinta unei organizații oarecum utopice. Pe atunci fiecare se ferea de fiecare și eu am acceptat ca să dovedesc că nu mă fereșc de nimic.

Reuniunile ce au urmat, la început numeroase și binevoitoare, erau cu vremea din ce în ce mai reduse. Interesul scăzuse și frica crescuse. Numărul participanților fiind minim, de comun acord am renunțat și în urma decelerelor ministrului Dianu și consulului Nicolau, am pus dosarul "en veilleuse" într-un sertar uitat, până ce Dl. Lupan, cu elan și optimism, l-a readus la viață.

Citind invitația și numele prestigioase ale celor ce patronază, văd cu uimire cum gândurile timide al ministrului Dianu a devenit cor de voci din toate colțurile țării...

Liga Democrată pentru Dreptate-București: ...Toți oamenii cinstiți din România, care respectă neamul românesc, care stimează adevărata istorie a poporului român și pe strămoșii strămoșilor noștri, printre unitate de cuget și simțire pot și trebuie să lupte pentru reîntregirea țării și a neamului românesc, pentru o Românie Mare, în vechile ei frontiere.

Dumitru Paulescu (Brazilia): ...Noi, Români destărați, zid de fier în jurul Tronului Regesc și al Monarhiei, dorim din tot sufletul ca această importantă întâlnire Națională din capitala României să aibă răsunete și să strălucească, prin Cuvântul și hotărârea ei, în lumea largă, întru restabilirea Dreptății, Libertății și Independenței Poporului Român, atât de prigonit și umilit de dușmani în propria noastră Țară.

Vasile Anestiade (Chișinău): ...Suntem conștienți că activitatea "Pro Basarabiei și Bucovinei Mondiale" va fi reflectată în istorie la justa-i valoare, servind ca cel mai scilpitor exemplu de patriotism, onestitate și eroism în luptă cu cele mai retrograde forțe, care au tins și tind nu numai să ne eclipseze conștiința națională, dar să și ne oanhileze.

Grigore Caraza (New York): ...Oceanel Atlantic mă lipeșe de bucuria de a fi împreună la acest deosebit eveniment. De 11 ani fac parte din "Pro Basarabia și Bucovina Mondială", dându-mi seama că această Asociație cu adevărat românească

poartă într-una durerile și necazurile acestor provincii daco-romane dezlipite de Patrie.

La rândul-mi, le port și eu mereu în suflet și de s'ar mai găsi vreodată un comandant de oști care să ne spună: "Români, vă ordon treceți Prutul!" - mă voi încadra ca voluntar, indiferent unde și în ce situație mă voi afla.

Vă rog să considerați că cei 21 de ani de temniță, ca deținut politic, au fost, în primul rând, pentru ținuturile din Răsărit și Miază Noapte furate de Ruși, adică Basarabia și Nordul Bucovinei.

Gheorghe Tatomir (Petroșani): ...Asociația Mondială "Pro Basarabia și Bucovina", clădită în Exil în urmă cu 20 de ani de mari patrioți, în frunte cu Dl. Nicolae Lupan, a luptat și luptă consecvent pentru a realiza în plan intern, dar mai ales în cel extern, perspective de care reunificarea neamului și reîntregirea țării au nevoie. Iar Colocviul nostru urmărește să cristalizeze anume aceste idei și atitudini.

Această acțiune se desfășoară într-un context sumbru. Acesta al preținsei existențe a unui al doilea stat românesc cu capitala la Chișinău! O aberație contrară legimității istorice a unității națiunii române în aria ei daco-romană.

Un popor care nu știe de unde vine, nu știe încotro merge. Iar cel ce nu știe, mai bine zis nu vrea să știe, cine a fost înaintea sa este condamnat să rămână mereu un copil. De aceea, zic și eu, cine nu are bătrâni să-și cumpere. Cât despre tinerii care nu trăiesc în istorie - poate să-i vândă. Fiindcă, tot una, fac umbră pământului de pomană.

George Cristoveanu (Canada): ...Sentimentele mele de-a lungul anilor de Exil nu s'au schimbat și rămân în totul pe aceeași linie națională patriotică a "Pro Basarabiei și Bucovinei". Și, deci, și a Programului colocviului din 10-11 Iunie dela București.

Lucrările Colocviului au un merit excepțional și merită admirația tuturor Românilor, oriunde ar fi ei risipiți. Am făcut fotocopii ale Programului și le-am trimis la câțiva prieteni, printre care și lui Ion Stere, băiatul lui Constantin.

Tie, Nicolae, îți urez din tot sufletul succes, voie bună și sănătate. Regret, dar nu pot veni, am pierdut vederea centrală...

Teodor Ticu (Montreal): ...Nostalgiea, la cei 84 de ani, să mai vadă odată satul natal Zăbriceni, apoi Bălți, Chișinău etc. se apropie de capătul drumului.

Imi plânge inima să aud și să citesc că dușmanilor noștri seculari li se adaugă "ai noștri" cei dela putere!...

Vă doresc succese mari. Urare venită dela un frate desțărât din scumpa noastră Basarabie.

Grigore Scor (Florida): Dragă frate Nicolae, am auzit că faceți în țară o intrunire pentru revenirea Basarabiei la țara mamă. Se spune că la această adunare va fi și "iubitul" Președinte Iliescu. Te rog întreabă-l din partea mea: Țara Românească, a cărei președinte este, de ce nu întinde mâna pentru a lua înapoi Basarabia și Nordul Bucovinei?... Orice faceți - eu sunt cu voi!

Ion Varlam (Paris): ...Restabilirea României în drepturile ei teritoriale firește va fi cu atât mai rapidă și mai puțin costisitoare pentru populațiile înstrăinate, cu cât acțiunea de revendicare va fi mai tenace și mai constantă. Din cauza evidentei carențe a guvernelor dela București și Chișinău, tot efortul în această direcție va trebui să fie dus de opoziția anticomunistă din Țară și din străinătate.

(Va urma)

DECLARAȚIE

a "Pro Basarabiei și Bucovinei" Mondiale

Guvernul român a început tratative cu Ucraina în vederea încheierii unui tratat de bază. Drept care dorim să atragem atenția diriguitorilor dela București că nu le este permis să facă compromisuri teritoriale cu această țară vecină. Ei trebuie să țină seama de faptul că, înainte de proclamarea autonomiei Ucrainei, Moscova declarase caduc pactul Ribbentrop-Molotov.

Prin urmare, Ucraina nu este legată în nici un fel de acest pact, deoarece în momentul semnării lui ea nu dispunea nici de independență și nici de suveranitate proprie. Așadar, înglobarea Basarabiei, a Nordului Bucovinei și a Ținutului Herței la fosta Uniune Sovietică n'are nici un temei.

Ruperea Nordului Bucovinei de România se inte-

meia pe un motiv cu totul aberant: "dobândă de 22 de ani" pentru faptul că Basarabia fusese sub suveranitate românească între anii 1918 și 1940. Cât despre Bucovina, aceasta, ca de altfel și Herța Dorohoiului, n'a aparținut niciodată Imperiului Rus.

Ulterior, după tratatul de pace dela Paris din 1947, Insula Șerpilor și o parte a deltei Chiliei au fost ocupate și ele în mod abuziv de armata sovietică, fără a vreun guvern român de

până la ora actuală să fi cerut evacuarea acestor pământuri românești ce "aparțin" și ele Ucrainei.

Toate teritoriile menționate de noi în această Declarație fac parte de totdeauna din trupul României, drept care vom cere mereu președinției și guvernului României să dea dovadă de conștiință națională și să nu trateze cu Ucrainenii decât pe această bază.

Comitetul de Coordonare

Nicolae LUPAN

[Handwritten signature]

PRO BASARABIA ȘI BUCOVINA

ILIE ILAȘCU

În Decembrie 1994 "Pro Basarabia și Bucovina" Mondială depunea la Strasbourg dosarul lui Ilie Ilașcu pentru Premiul European al Drepturilor Omului. Dosarul număra 536 de pagini și îngloba peste 5.000.000 de compatrioți ce solicitau ca amintitul premiu să-i fie decernat martirului nostru dela Tiraspol.

Și iată că abia acum mi s'a comunicat oficial că distincția de laureat ai Premiului European '95 a fost conferită Suedezului RAOUL WALLENBERG, dispărut fără urmă în 1944, din Ungaria, în gulagurile sovietice, și Rusului SERGHEI COVALIOV, eminent militant pentru drepturile omului din țara sa.

Fără a diminua căsuși de

puțin martiriul lui Ilie Ilașcu, e greu a reproșa ceva acestor două mari victime ale sovietismului. Vreau să cred însă că în 1998 candidatul nostru va avea "concurrenti" mai "slabi". Oricum, "Pro Basarabia și Bucovina" îl va propune din nou pentru același Premiu.

N.L.

MULȚUMIRI FRĂȚEȘTI

membrilor și simpatizanților "Pro Basarabiei și Bucovinei" Mondiale: George Bejăn (Germania), Liviu Butura (SUA), Grigore Caraza (SUA), George Cristoveanu (Canada), V. Dragon (Elveția), Teodor Gherasim (SUA), Rodica Ivanov (Franța), Ladis Kristof (SUA), Dumitru

Lăzăroiu (Franța), Gheorghe Leporda (Germania), Marius Lupan (SUA), Florin Mătescu (Germania), Mircea Munteanu (Germania), John Serghi (SUA), Grigore Scor (SUA), Constantin Tarlea (Germania), Teresia Tătaru (Germania) și Ovidiu Vuia (Germania) care, din

puținul lor de exilați, au găsit de cuviință să contribuie la acoperirea parțială a cheltuielilor de organizare și ținere la București, în zilele de 10-11 Iunie '95, a Colocviului Național "De ce nu se face Reîntregirea?"

Nicolae Lupan

ALEXANDRU USATIUC

Cine a urmărit cât de cât activitatea mea de exilat și militant pentru o Basarabie românească - știe că pe parcursul a ani și ani de zile am ținut la suprafață în ziare, reviste, în coperte de cărți și la radio cazul lui Alexandru Usatiuc, condamnat în 1972 la 7 ani de închisoare și la 5 ani de surghiun siberian "pentru antisovietism".

Spușeam și repet, spre rușinea diriguitorilor comuniști dela București, că în momentul arestării sale kaghebeul dela Chișinău

dispunea de o singură dovadă a "vinovăției" lui: o scrisoare a Ministerului de Interne a României Ion Stănescu trimisă lui Iurie Andropov personal. Scrisoare în care se arăta cu slugărnice căușistă că Bucureștii primise dela Usatiuc o declarație privind constrângerea națională a basarabenilor și rusificarea lor. Singurul document viabil care a și nimerit în dosarul Usatiuc-Ghimpu.

Ei bine, anul acesta prietenul meu de suferință a implinit respectabila vârstă

de 80 de ani! Prilej cu care în fața unei numeroase asistențe din capitala Basarabiei sărbătorit zicea:

"Doresc reunirea Românilor de pretutindeni și reîntregirea tuturor teritoriilor românești într-o singură țară - România Mare."

Ar fi de adăugat doar atât ca la cei 80 de ani impliniți, basarabenii au în continuare în persoana lui Alexandru Usatiuc un luptător neînficat pentru Reîntregirea Neamului.

N.L.

ȘTIRI DIN LUMEA ROMĂNEASCĂ

UNIUNEA FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI

Scrisoare de protest adresată Președintelui Bill Clinton, Președintelui Camerei Reprezentanților Newton Gingrich și Senatorilor Bob Dole și David Funderburk, cu ocazia vizitei lui Ion Iliescu în Statele Unite

Domule Președinte, Organizația noastră cu sediul în Geneva-Elveția cuprinde deținuți politici români anticomuniști din perioada dictaturii marxiste ce a urmat ocupării României de către Armata Roșie a lui Stalin. Ca supraviețuitori ai închisorilor și lagărelor de concentrare și muncă forțată, socotim de datoria noastră să vă semnalăm cele ce urmează, în legătură cu primirea ce o veți face la Casa Albă succesorului la președinția României, al lui Nicolae Ceaușescu.

1. Desigur, doar președintele USA poate hotărî cine să fie sau nu invitat la Washington. Totodată, socotim că avem și dreptul dar și datoria ca în numele libertății de exprimare, să facem cunoscut opinia unora din cei care au suferit în detenția comunistă, unde mulți Români și-au pierdut viața, alții sănătatea și foarte mulți și-au distrus cariera pentru care erau pregătiți sau în curs de pregătire.

2. Nu uităm că în Decembrie 1989, Ion Iliescu, fost secretar regional de partid unde avea în subordine sa organele de Securitate, de miliție și activiști comuniști, a preluat puterea tocmai cu ajutorul Securității și vârfurilor comuniste ale armatei, sprijinite de nomenclatura roșie care a văzut, de altfel pe bună dreptate, în noul președinte un garant al siguranței persoanelor lor și al păstrării privilegiilor de care s'au bucurat. Nu uităm că cei mai mulți dintre cei peste o mie de victime căzute atunci, în mare majoritate tineri, și-au pierdut viața după arestarea celor doi Ceaușești, interval ce a permis celui care s'a instalat la conducere să-și consolideze puterea ce o deține de aproape 6 ani.

3. Faptul că **ulterior** a fost ales și reales, deși nu cu majoritatea oficială comunicată, nu este semnificativ. Și masa alegătorilor se poate înșela, cum a fost, spre exemplu, cazul în 1933 al celor care l-au adus la putere în Germania pe Adolf Hitler și care a adus și celor care l-au ales, sânge și ruină.

4. Prima grijă a lui Iliescu, în timp ce tinerii mureau, a fost lichidarea celui sub care a deținut înalte funcții în partidul și statul comunist. Ceaușescu a fost lichidat pentru a se înlătura atât un concurent cât și un martor prea periculos, care într-un proces normal într-un stat de drept ar fi pus în adevărată lumină pe comuniștii care așteptau să joace ei rolul principal, ceea ce s'a întâmplat.

5. Nenumăratele fapte arată că actualul conducător al României nu este sincer legat de principiile și practicile democrației. Nici unul din cei care au săvârșit crime și abuzuri în trecut nu a fost tras la răspundere. Actualul Serviciu Român de Informații este condus de vechi și mari securiști, iar foștii mari și vechi milițieni conduc ceea ce se cheamă în prezent Poliție. Întregul guvern este compus din foste elemente active ale partidului și statului comunist. Numele lui Ion Iliescu va rămâne în istorie legat de chemarea în Capitală a minerilor în Iunie 1990, când s'au dedat la acte de barbarie, chiar crime, jafuri, răni grave. În loc să fie trași la răspundere, Ion Iliescu le-a mulțumit și dacă au fost areștați, acestea au fost în rândul victimelor, duse la Măgurele unde au fost supuse torturilor, bătailor și

umilintelor.

6. Ion Iliescu își duce campania electorală pe banii săracitului contribuabil român, prin așa zise vizite la lucru, apariții dese la televiziunea care este a statului, și fapt unic, guvernul editează tot pe banii contribuabilului un ziar care își face propaganda și atacă Opoziția.

7. Ion Iliescu și guvernul din subordinea sa nu își pot exercita puterea decât prin sprijinul a trei partide extremiste: PSM, condus de Ilie Verdet, fost prim ministru în timpul lui Ceaușescu, PMR, condus de Vadim Tudor, care în publicația sa se dovedește un incurabil antisemit și irecuperabil antioccidental și PUNR, condus de Funar, un obsedat de ura sa împotriva Maghiarilor din România și de țara vecină. Ion Iliescu nu a manifestat în timpul lui Ceaușescu nici un act de disidență, evenimentele din Decembrie 1989 l-au găsit director al uneia din cele mai mari edituri din țară. El rămâne legat de educația sa marxistă, de studiile ce le-a făcut la Moscova în timpul lui Stalin. De altfel după ce i-a luat locul lui Ceaușescu, a declarat public că vina acestuia a fost că a pătat idealurile "nobile" ale comunismului.

8. Cel pe care îl veți primi la Casa Albă este pătruns de ură față de România din afara granițelor țării. Acestora le-au fost luate proprietățile, nu li se acordă nici un drept la pensie pentru anii lucrați în România, dacă vizitează țara în care s'au născut și trăit cea mai mare parte a vieții, le trebuie o viză ce se achită în valuta străină convertibilă, au tarife mărite la hoteluri, muzee și chiar la cursele interne de avioane.

Dar cea mai înverșunată ură o arată față de ultimul Suveran al României, Regele Mihai, căruia astăzi Ion Iliescu, îi interzice și intrarea în țara Sa.

9. Există așa numită "politică reală" care duce la contacte cu conducători care nu sunt totdeauna agreeți de cei care îi primesc sau vizitează. Din păcate, astfel de întâlniri se dovedesc mai degrabă nefolositoare, uneori chiar dăunătoare. Istoria recentă ne dă exemple convingătoare în acest sens. Conferința dela München nu numai că nu a evitat al Doilea Război Mondial, dar a dus la anihilarea Cehoslovaciei ce posedă în 1938 o armată bine pusă la punct și i-a permis lui Hitler să intre în posesia unei alte puternice industrii de armament. Președintele Franklin D. Roosevelt s'a întâlnit la Teheran și Yalta cu Stalin, și se știe ce a urmat. Președintele J. Carter l-a primit la Casa Albă pe Președintele Nicolae Ceaușescu, după care acesta a adus și mai multă sărăcie poporului român, a întărit și mai mult controlul Securității, a trecut la dărămarea de biserici și distrugerea de vechi așezări sătești.

În concluzie, vă rugăm, Domnule Președinte, să țineți seama de cele de mai sus, ele reprezentând gândurile și experiența unora din cei care au suferit cel mai mult de pe urma dictaturii partidului comunist în care s'a format și ridicat Ion Iliescu.

Președinte,
Dumitru Ionescu

Secretar,
C. Mareș

ION ILIESCU ÎNTÂMPINAT ÎN USA DE PROTESTELE EXILULUI

• Marți 26 Septembrie a.c., Părintele Gheorghe Calciu, a organizat în numele Institutului pentru Credință și Libertate, o manifestație de protest a Românilor exilați în Washington înainte ca Ion Iliescu să fie primit de Președintele Bill Clinton. Deși plouând torențial, peste o sută de Români din Washington l-au silit pe Ion Iliescu să treacă printre pancartele și lozincile anti-Iliescu și anti-comuniste.

• Duminică 1 Octombrie a.c., Uniunea Română pentru Credință și Libertate, Alianța Civică din USA și Canada, Asociația Foștilor Deținuți Politici, Centrul Român American, Convenția Democratică, Fundația Academia Civică și Fundația Democratică din România au organizat în Los Angeles o manifestație de protest în fața hotelului unde a fost găzduit Ion Iliescu, la care au participat circa 150 de persoane, timp de trei ore.

ÎN MEMORIA

marelui luptător naționalist

STELIAN STĂNCIL

și pentru continuarea luptei de eliberare a Neamului

"CVĂNTUL ROMĂNESC"

a primit următoarele donații:

- Fam. Alexandru și Adriana Fonta din Montreal, Canada, împreună cu fam. George și Jean Doney din Redford, Michigan - \$70.00;
- Peter Mureșanu din Vest Bloomfield, Michigan - \$20.00;
- Alexandru și Larissa Nemoianu, Jackson, Michigan - \$20.00.
- Fam. Margareta Gregory Butoi din Cleveland, Ohio - \$30.00;
- Tudor Murgoci, Canada - \$10.00;
- Nicolae Pora, Canada - \$50.00;
- Mihai Tipa, Redford, Mi. - \$20.00

LISTA RĂMÂNE DESCHISĂ

MISS BANATUL

la cel de-al 27-lea Festival Folcloric Bănățean, Kitchener, 2-3 Sept. 1995.

D-ra SILVIA MITER

O MĂREAȚĂ SĂRBĂTOARE LA PARIS

Pe 17 Septembrie 1995, Biserica Greco-Catolică română din Paris a devenit dintr'odată neîncăpătoare.

Peste două sute de Români au răspuns apelului Asociației Foștilor Deținuți Politici din România (AFDPR) care a inițiat dezvelirea unei plăci comemorative, cuprinzând lista provizorie a episcopilor și preoților români martiri, exterminați în temnițele și lagărele de muncă forțată în cei 45 de ani de teroare comunistă.

Un sobor de preoți format din Mgr. Gheorghe SURDU (fost deținut politic), Iacob GOIA și Dumitru GABOR au oficiat pomenirea nominală a celor 185 de prelați depistați de Cicerone IONIȚOIU prin apelurile făcute de-a lungul anilor. Parastasul s'a desfășurat după tradiția și orânduirea românească, avându-se în vedere că nu li s'a făcut slujba înmormântării atunci când au fost aruncați în gropile comune presărate pe tot cuprinsul țării.

Parastasul a fost urmat de dezvelirea plăcii, tricolorul care o acoperea fiind dat la o parte de fiica preotului Demetriu ILIESCU-PALANCA, exterminat prin muncă forțată în lagărul Sălcia (din Bălțile Dunării) și aruncat în groapa din cimitirul improvizat la Agaua.

Omagierea martiriului a fost făcută de Mgr. Gh. Surdu, trecut prin temnițele comuniste timp de aproape un deceniu și coleg cu foarte mulți dintre cei exterminați, care a subliniat personalitatea martirilor care, conștienți de pericolul sistemului ateu instaurat cu forța de către trupele sovietice, au plecat pe drumul Golgoetei românești spre a salva mii de suflete dela moartea spirituală. Și acolo, în temnițele unde numărul areștilor s'a cifrat la circa 3 milioane, preoții au format în jurul lor adevărate biserici invizibile, oficiind Sfintele Taine în condiții precare și periculoase și dând asistență creștină tuturor celor care o solicitau în acele locuri de deznădejde și de infern, reușind astfel să ajute la supraviețuire.

Mgr. Surdu a precizat că nu a făcut nici un fel de discriminare confesională, pomenindu-i pe toți în ordine alfabetică, începând cu Patriarhul, continuând cu Cardinalul și episcopii, până la ultimul preot sau călugăr descoperit până în prezent.

Cicerone Ionițoiu, inițiatorul acestei nobile acțiuni, după ce a subliniat că în același timp s'a făcut omagierea și în țară (prin concursul D-lui Ilie Mihalcea) la bisericile Buna Vestire din Sibiu (preot

paroh Gheorghe BADILA), Biserica din Sângatin-Sibiu (preot paroh Gheorghe HONDREA), a făcut un istoric al rolului jucat de preoți în luminarea poporului prin învățătură, în cultivarea originii noastre române și mai ales în citirea României Mari.

A trebuit să vină comunismul izvorit din minți diabolice, ca să distrugă tot ce ne lega de trecut, ca să exterimine și pe acei "ierarhi" care au înfăptuit Marea Unire. Atunci, preoții "cu Crucea'n frunte" n'au părăsit poporul, ci l-au însoțit în temnițe, au murit în anchete, au fost prezenți în luptele din munți, rămânând pildă permanentă de dăruire pentru salvarea țării.

Domnul Jacques CHEVALIER, prieten al României, care pe linie umanitară și democratică a încercat să sprijine redresarea țării, a prezentat situația dramatică din România.

O bogată pomană românească a încheiat ziua festivă, susținută de deținuții politici Gheorghe BENTZ, Nicole-Valery GROSSU, Cicerone IONIȚOIU, Remus RADINA, Paul SINESCU, Gheorghe STĂNCIU-LESCU și alții.

Radu NEGRESCU-ȘUȚU

IN MEMORIAM!

John Dumitru

Pe data de 12 Mai 1995, Vineri, ne-a părăsit John Dumitru, unul dintre pionierii comunității române din Hamilton. A murit în spitalul Joseph Brant Memorial din Burlington, Ontario, împăcat cu gândul că toată viața lui a fost un bun român, răspundând în jurul său numai dragoste și înțelegere. Mort la vârsta de 96 de ani, el a fost soțul Doamnei Elena Dumitru (născută Popa) și frate și cumnat al lui Aurel și Amelia din România, Irene și Mike Koluk din Simcoe, Ann

Coman, Charles Popa cu soția Jane, John Popa cu soția Betty și Mary Jane Tompkins, toți din U.S.A., văr cu Nicolae și Virginia Pora și familia din Ottawa, și bun prieten cu vecinul său Dumitru și Molly Stan cu familia. El a avut de asemenea mulți nepoți, nepoate și prieteni. John Dumitru a fost membru fondator al Bisericii "Învierea Domnului" din Hamilton, Ontario.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Correspondent

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȚITE

George DONEV

ZII MAMĂ, MAI ÎNTÂI, CĂ EA-I GUȘATĂ

Două femei se luaseră la ceartă în mijlocul drumului, când fetița uneia îi strigă de după gard: "Zii mamă, mai întâi, că ea-i gușată".

La fel și cu acuzele că o țară a comis crime în timpul războiului. Toate țările au comis crime! Deosebirea este că unele s'au executat din ordin de sus (Hitler, Stalin) și altele au fost inițiative particulare, izvorite din haosul momentului. O altă deosebire: crimele invinsului sunt crime "rasiste", iar de crimele învingătorului se pomenește mai rar, pentru că scrie istoria.

Dăm câteva exemple, pentru că nu vrem să scriem o Enciclopedie: STATELE UNITE: My Lai - Vietnam, 1968 - au fost uciși, din ordinul unui ofițer, câteva sute de civili. (Publicat aflat de cele întâmplare după un an, N.R.).

ISRAEL: În timpul celor două războaie (1956 și 1967) dintre Israel și Egipt, doi istorici evrei Arieh Yitzhaki și Michael Bar-Zohar dezvăluie cum seful unei unități a trupelor evreiești numită "Shaked", de sub comanda actualului Ministru al Locuințelor, Dl. Benyamin Ben-Eliezer, au împușcat vreo 300 de soldați egipteni ce se predaseră de bună voie. Generalul Arye Biro a admis că, împreună cu un alt general evreu, a omorât 49 prizonieri.

Actualul ministru spune că n'a știut de ordinul dat de subalterni, iar primul ministru, Dl. Yitzhak Rabin, a respins cererea de a se face o investigație și a da în judecată pe cei vinovați. Respectăm pe istoricii care au avut curajul să spună adevărul și care, prin aerisirea trecutului, dau șanse să respire încrederea.

ANGLIA: Un vapor cu refugiați evrei din Transnistria, pe care Antonescu, fără știrea lui Hitler, a vrut să-l salveze, a fost torpilat, la cererea Angliei, de către un submarin rus. Au murit circa 900 de Evrei. Cine-i Englezul și cine-i Rusul? Moscova și Londra nu-și recunosc nici o vină!

ROMANIA: În învălmășeala haosului primelor zile ale războiului de recucerire a Basarabiei, trebuie să admitem că au căzut victime un număr de Evrei ce simpatizau cu comuniștii și primiseră cu flori trupele rusești care, cu un an înainte, ne sfășiaseră țara (notă: n'am fost în țară, scriu ce-am citit și auzit).

În spirit de dreptate trebuie amintit: Generalul Antonescu a vrut să salveze pe Evreii din Transnistria și România a fost unica țară satelită care "nu și-a trimis copiii" în lagărele de execuție. (Din declarațiile celui care a fost, în timpul războiului, Rabin Șef în România, Eminentă sa Moise Șafran).

Antonescu a fost anticomunist, sentimente imbrățuite de toți cei ce cred în-

tr'un Dumnezeu! Antonescu n'a fost antisemit!

Acuzele imagine, de sutele de mii de Evrei deportați și alte năzbâtii, sunt orchestrate ca să uităm de crimele comuniștilor. Rar se mai reamintește de teroriști, de mineri, de gropile comune din vecinătatea birourilor Securității, banii împușcaților etc.

Iar ca o dovadă de "Democrație Originală" reamintim că libertatea presei e păzită cu "trei ani de pușcărie".

PRIVATIZARE A LA GHIȚĂ PRISTANDA

Vorbind de numărul întreprinderilor privatizate, Dl. Văcăroiu a început să le numere la fel cum Pristanda număra steagurile: "Două pe piața lui 11 Februarie (...) două la primărie" etc. S'a dovedit în statisticile oficiale că multe întreprinderi privatizate au fost numărate de două ori.

A BIRUIT PRIN VOINȚĂ ȘI RUGĂCIUNI

Ne șopteam informațiile: leucemie, șase copii, iar mezinul își sugea sucul vieții dela sânul mamei. Doctorii dăduseră sentința: 6 luni... maximum un an, și la mîntoarea noastră ne-dăncă, căutam răspunsul nedreptății.

De ce, Doamne? Dar mama, despre care vorbim, și-a înlestat voiața și prin rugăciuni ne-a arătat că există... "La porțile disperării, începutul speranței".

Acesta-i titlul noului volum al poetei și scriitoarei Florica Bațu-Ichim, care descrie cum a pălănit pe doctori: azi copilul dela sânul mamei a împlinit cinci ani, dar lupta contra necruțătoarei boli continuă: "Seara, când mă sui în pat - scrie Florica - închid ochii, mă fac că dorm și-mi spun rugăciunea: "Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, fecioară, bucură-te!..."

Măcar atîta am învățat în anii de cancer, să mă rog, lăsându-mă în grija lui Dumnezeu, așa cum s'au lăsat părinții mei, părinții părinților mei și din moși în strămoși...

Tatăl nostru carele ești în ceruri..."

NE ARE ÎN GRIJĂ

După ce ne-a fericit cu inflație și mizerie, acum Dl. Văcăroiu, cu gândul la fericirea exilului, a înființat "Consiliul Românilor din pretutindeni", iar ca călăuzitoare (cacofonie intenționată) au ales-o pe Mișturu Arghezi, ce a moștenit dela genialul ei părinte, Tudor, doar numele.

Ca capital politic (altă cacofonie), este membră în PRM, alături de vechii tovarăși, iar ca calități (ultima cacofonie), este o artistă, puțin cam mult, ratată.

Scopul organizației e să ia contact cu cei de pretutindeni și să-i convingă: nu credeți ce vedeți, credeți ce vă spunem noi.

COLȚUL HAIDUCULUI...

Fără Țară

*Eu sunt un om fără de Țară,
Un strop de foc purtat de vânt,
Un rob răzleț scăpat din țară,
Cel mai sărac de pe pământ.*

*Eu sunt un Mag de Legea nouă,
Un biet nebun orbit de-o stea,
Ce-am rătăcit să Vaduc vouă,
Poveștile din țara mea!*

(O. Goga)

Haiducul Literar pune la dispoziția cititorilor "Poeziile" lui Octavian Goga, chiar... în mod gratuit.

Emil Nelega, C-6, R.R.3, 22554
Ross. Rd., Hope, B.C. VOX 1L0

MICA PUBLICITATE

Anunțurile din această rubrică sunt redactate de solicitanți

LOCAL ONTARIO CONTAINER WORK U.S. HIGHWAY/CONTAINER caută: PROPRIETARI/OPERATORI ȘI ȘOFERI

P/O -1.07 mi. Autostradă
- 50.00 pe transport oraș
Șof. - 0.32-.40 mi. Autostradă
- 20.00 pe transport oraș

Compania oferă beneficii precum și primă de angajare. Cunoașterea limbii engleze - obligatorie

Adresați-vă la
C.T.S.C.
62 Medulla Ave.
Etobicoke
(416) 231-3055

MINUNILE ȘI BUCOVINA

Jean BUKIU

Pe mulți oameni i-am auzit spunând în trecut: "În secolul nostru nu se mai fac minuni!". Dar parcă Dumnezeu a vrut să arate oamenilor în ultimul timp că nu au dreptate și astfel a apărut "Minunea dela Damasc" și după un timp "Minunea din Medjugorje". În aceste locuri a apărut Fecioara Maria și a spus femeii dela Damasc și tinerilor din Medjugorje că să spună oamenilor că, dacă nu vor trăi în pace și cu dragoste unul față de celălalt, vor veni războaie nimicitoare. Și nu a trecut mult timp și în Orientul Mijlociu au izbucnit luptele și ulterior și în fosta Iugoslavie a izbucnit războiul fratricid, care durează și în prezent.

Am auzit că în anul 1988 în biserica albaneză din strada Nagarrasset, orașul Chicago, unei icoane a Maicii Domnului i-au curs lacrimi din ochi. Atunci m'am întrebat de ce dela o biserică albaneză și tot eu mi-am răspuns că este firesc pentru că în Albania au suferit cel mai mult creștinii, acolo a fost declarat primul stat ateu, și tot acolo au fost uciși preoți în timp ce oficiau pe ascuns în case: botezuri și cununii. Aceste lacrimi erau pentru suferințele trecute, dar arătau că în curând ele se vor sfârși și așa a și fost, pentru că în anii ce au urmat, poporul albanez a scăpat de bolșevismul ateu și și-a redeschis bisericile ce mai rămaseseră în picioare și au scos icoanele din ascunzătorii.

Un fapt asemănător s'a întâmplat în satul BOIAN, de lângă Cernăuți, din Bucovina răpită, povestit de părintele Nicolae Zelea, care a fost în cursul lunii Mai din acest an acolo, când și-a revăzut satul natal după 53 de ani.

Sunt întâlniri care îți aduc în față oameni deosebiți și odată cu ei și întâmplări ieșite din comun. Așa s'a făcut de l-am cunoscut pe părintele Nicolae Zelea din Hamilton, care mi-a povestit următoarele: "sunt bucovinean din satul Boian

care acum este la Ucraineni și după cincizeci și trei de ani m'am dus să-l văd și să-mi văd neamurile. Vă spun că am rămas impresionat de rezistența acestor Români care și-au păstrat curată limba română și nealterată, dragostea de țara mamă România, cu toate asupririle și deportările sovietice, iar acum cu naționalismul ucrainean șovin."

Aici dau câteva lucruri interesante din cele văzute și trăite de părintele Nicolae Zelea, cu ocazia întâlnirii dela "Cămpul Românesc" din Hamilton Ontario, Canada.

"În prima Duminică după ce am sosit în sat, m'am dus la Biserica veche, ctitoria cronicarului Ion Neculce, fost proprietar al satului, pe vremuri, unde am luat parte la oficierea Sfintei Liturghii, fiind invitat de părintele paroh local, venerabilul preot Boris Tapu, care servește biserica de 50 de ani, trecând prin atâtea necazuri și suferinți, pricinuite de către autoritățile ateiste sovietice. Biserica a fost plină de lume de toate vârstele. Toată slujba a fost oficiată numai în limba română.

După două zile m'am dus să vizitez și a doua Biserică, deoarece satul fiind foarte mare, are două Biserici ortodoxe și am avut bucuria să-l cunosc și pe parohul dela această Biserică, părintele Mihai Jar, un om tânăr și plin la fel, de credință și evlavie duhovnicească. Atunci am aflat că majoritatea membrilor dela această Biserică fac parte din organizația "Oastea Domnului", care a fost, între cele două războaie, înființată de părintele Iosif Trifa.

Dela o nepoată a mea, dela fratele Gheorghe, care a trecut la cele veșnice cu trei ani în urmă, am aflat că în această Biserică, începând din Decembrie 1994, Maica Domnului, pe icoana de pe icoanasă, din partea dreaptă a ușilor împărătești, plânge. M'am dus să văd și eu această minune și având

norocul să-l văd pe părintele Mihai Jar, acesta mi-a explicat de ce se întâmplă cu icoana și că icoana a fost cercetată de experți și toate au fost găsite în bună regulă. La fel, mi-a spus că a doua zi, Miercuri 24 Mai, s'a planuit ca Mitropolitul ucrainean Vladimir, dela Kiev, să vină în vizită să vadă icoana.

M'a invitat să vin și eu la ceremonia ce va avea loc și a doua zi am venit și am luat și eu parte în soborul de preoți români din comunele românești învecinate, ca să-l întâmpinăm pe mitropolit.

La ora 5 după amiază a sosit mitropolitul și în Biserica arhiplină de lume, (afară ploua cu găleata) cum s'ar spune, a rostit Acatistul Maicii Domnului în fața icoanei și după terminarea rugăciunii, s'a închinat evlavios, a sărutat icoana și cu vata umedă de lacrimi, dela partea de jos a icoanei, și-a șters ochii și după o scurtă predică, în limba ucraineană și după ce s'a adresat la lume, în limba română, cu "Hristos a înviat", înconjurat de suita lui, a plecat.

Au fost momente foarte impresionante.

Înainte, până să vină mitropolitul și după ce a plecat, toată Biserica era parca plină de ceva divin, ascultând cu admirație melodiile cântecelor dela "Oastea Domnului", cântate de majoritatea lumii prezente.

De asemenea și la Biserica dintâi, unde am luat parte la oficierea Sfintei Liturghii, cu părintele Boris, atât strana, condusă de venerabilul bătrân, Nicoriuc, cât și corul, cu melodiile și cântările plăcute, parca îți ridicau sufletul la cer.

După plecarea mitropolitului, aflându-mă încă în mijlocul Bisericii, înconjurat de consăteni, care îmi puneau întrebări, dintr-o dată am auzit vocea fratelui meu și al nepoatei, cât și ale altora care se imbulziseră în fața icoanei exclamând: "Uite, iarăși plânge!" și o lacrimă mare, mi s'a spus, s'a văzut cum s'a lăsat jos

pe obraz, din ochiul Maicii Domnului și lumea se minuna de ce vedea."

...

Ascultând cele povestite de părintele Zelea, mi-am zis: Neamul nostru românesc nu a putut fi distrus nici de năvălirile barbare, nici de Tătari, Turci sau hoardele bolșevice, nici ura șovină ucraineană nu-l va putea face să dispară, ci din contră va renaște din propria-i cenușă ca pasărea Phoenix și va deveni mai puternic, atîta vreme cât va fi conștient că numai ajutând pe Românii din alte țări ca: Bulgaria, Serbia, Croația, Albania și Macedonia unde trăiesc cu suferințe de mii, cu denumirea de "Aromâni sau Macedoneni" și mai ales milioanele de Români din Basarabia, Bucovina, Ținutul Herța și cei dintre Nistru și Bug, numai atunci, uniți vor putea fi un popor de 30 de milioane și atunci vom avea un cuvânt greu de spus în Răsăritul Europei, conștienți de misiunea noastră istorică, cum spune atât de frumos Emil Cioran în cartea: "Schimbarea la față a României": "Nouă nu ne rămâne altă cale pentru a atinge un nivel istoric decât să explodăm cu toată substanța noastră într'un efort de maturitate spirituală. Și marele filosof (recunoscut în Franța ca cel mai mare filosof contemporan) continuă să spună: "Cu tot ceea ce individualizează esența ființei noastre, cu rezervele necunoscute ale unui neam, să ne ridicăm la un rang istoric, din perspectiva căruia să desprindem în orizonturile noastre contururile unei mari națiuni, dacă nu voința de afirmare a unei națiuni."

Mă întreb: Oare ce vrea să ne spună Sfânta Fecioară prin aceste lacrimi? Nu cumva că suferințele neamului românesc se apropie de sfârșit și că dulcea Bucovina, Ținutul Herța și Basarabia se vor întoarce la Patria Mamă România? Dea Bunul Dumnezeu ca acest lucru să se întâmple cât mai curând.

DUPĂ O JUMĂTATE DE SECOL

Dan CHIRULESCU

Secolul XX nu va rămâne în istorie nici ca secol al vitezei, nici al erei atomice, nici al cuceririi cosmosului. Mai presus de toate, istoria va trebui să rețină distrugerile în oameni și materiale, dar mai ales morale, fără precedent. Cred că n'ar fi greșit ca el să poarte numele de "secol al genocidului și al omuciderii."

Popoare nevinovate au fost decimate, maltratate, aduse în stare de robie, infomitate morală, în așa măsură încât unele din ele plutesc în derivă sub privirile unei lumi nepăsătoare, care se pretinde a fi civilizată și mai ales democratică, dar care nu-și recunoaște vinovăția. Din nefericire, poporul nostru face parte din categoria celor năpăstuiți.

Calvarul a început odată cu intrarea în acest secol, când după un război lung și distrugător, s'a încheiat cu o pace strâmbă ca și mințile celor ce au dictat-o, neținând cont de voința, istoria și interesele generale ale națiunilor, învinșilor lăsându-le condiții prielnice de revanșă.

Mulți, și de multă vreme, acuză poporul german ca fiind militarist și revanșard. Părerea aceasta este greșită și tendențioasă. Ar fi un nonsens, și mai ales o prostie, să nu folosești condițiile de revanșă pe care inamicul îi le pune la dispoziție. Cine n'ar profita de slăbiciunile adversarului? Alte popoare, ca de exemplu cel englez, s'au comportat altfel în decursul istoriei? N'au fost Englezii militariști? N'au atacat și chiar au subjugat alte popoare? Cum s'ar fi format marele imperiu dacă n'ar fi navalit cu armata pe tot globul? Ce să mai vorbim de Ruși!

Popoarele nu pot fi calificate după asemenea criterii. Alte elemente sunt cele care caracterizează o națiune. Ceea ce le agită și le pune în mișcare sunt nedreptățile care li se fac atât de către propriii lor conducători, dar mai ales din partea altora dornici de putere și de dominare a altor popoare. Ele îi urmează și pe cei drepte, ca și pe cei nedreptnici, jertfindu-se de cele mai multe ori inutil. Exemplele din zilele noastre sunt elocvente.

Pentru noi, Români, pe lângă greșelile, incompetența, slăbiciunea, demagogia, reaua credință și chiar lășitatea politicienilor occidentali ai vremii, se adăugau propriile noastre greșeli continuând a crede în cei ce nu mai prezentau nici o încredere. Toată această atmosferă a creat condițiile unei noi conflagrații la numai douăzeci de ani dela prima.

Începând din 1933, când în Europa situația politică începuse să se agraveze, politicienii noștri n'au fost capabili să descifreze mersul rapid către noua catastrofă, imitându-i pe Occidentali, care se culcaseră pe laurii victoriei cu greu câștigată, numai cu puțină ani mai înainte. Penetrația comunistă se extindea fără ca cineva să sesizeze, ba mai mult, iscase un război civil tocmai în Vestul Europei, având ca scop acapararea Spaniei, apoi a Franței și așa mai departe. Marile democrații, așa cum le știm, au sărit ca arse când gen. Franco a început campania de curățire a țării sale, acuzându-l de fascism și alte epitepe pe care le mai folosește și astăzi. Franța complet debusolată și condusă de niște guverne bine influențate de comunism, s'a repezit să-i ajute pe comunistii spanioli provocând împingerea Italiei către Germania lui Hitler. Rolul nefast al Franței în acest moment a agravat și mai mult situația. Ea era obsedată de faptul că va fi înconjurată de trei state fasciste.

Urmărind propaganda zglobie a Partidului Comunist Francez în campania electorală pentru alegerea noului președinte, rămânem înmărmuriți de ignoranța celor care mai cred în comunism. Experiența sovietică și a foștilor ei sateliți, se pare că nu-i înfricoșează.

Românii fripti de atâtea ori de "onestitatea" Rușilor, credeau că vor obține din partea lor vreo garanție, o altă mare iluzie alimentată din plin de N. Titulescu. A fost nevoie de Dictatul dela Viena și de pactul Ribbentrop-Molotov ca politicienii noștri să se trezească, în parte numai. Am credință că acest șantaj al lui Hitler n'ar fi avut loc dacă oamenii noștri politici ar fi fost mai luminați și mai puțin tradiționaliști. Interesele țării totdeauna trebuie să stea deasupra tuturor altor probleme.

În 1940, când cu greu, regele Carol al II-lea a înțeles că situația s'a schimbat în

favoarea Germaniei, era deja prea târziu. Predarea puterii în mâinile gen. Ion Antonescu a fost, totuși, ultimul act chibzuit pe care l-a făcut. La această concluzie a ajunsese atunci, în fine, și I. Maniu și D. Brătianu și alții, numai că ei mai balansau între noua putere și vechile alianțe, lucru care nu i-a ajutat nici pe ei și nici țara. Acest lucru a fost sesizat de Maresalul Ion Antonescu și într-o scrisoare de răspuns adresată lui D. Brătianu îi spune acestuia, fără nici o reținere, părerea sa.

Ar fi putut rezolva mai bine problemele vremii o democrație condusă de cele două mari partide istorice? Neputința democrației lumii la acea vreme nu se poate face să credem așa ceva. Ele, toate, au capitulat lamentabil în fața Germaniei, tot ele ne-au lăsat la voia întâmplării, ca în final să ne dea cadou Rușilor.

Deci, în 1940 aproape toată lumea din România era mulțumită de noua politică a țării. Era, totuși, destul de târziu și foarte greu să pui o țară pe picior de război, când cu ani în urmă armata era echipată și dotată numai pentru parazi. Apusul făcea același lucru. În 1942 guvernul englez declara că abia peste doi ani va atinge nivelul înarmării cerut de război. Declarația era adevărată, dar și cinică în același timp.

România, traumatizată după cedările teritoriale, trebuia să facă ceva pentru a apăra ce mai rămăsese și apoi pentru a-și recupera pierderile materiale și morale. Ca întotdeauna, existau două posibilități. Una era să meargă în sensul în care curgeau evenimentele, și alta împotriva lor. O eschivare, o neutralitate deci, nu putea fi posibilă. România era mult prea importantă pentru Axă pentru a fi ignorată de aceasta. Ea dispunea de hrană și combustibil în cantități apreciabile, mai ales pentru susținerea unui război de asemenea proporții. În plus, ea putea mobiliza două milioane de soldați, care bine echipați și înarmați reprezentau o forță considerabilă. Vechii noștri aliați au ignorat acest amănunt, nu însă și Hitler. Aliații nu s'au pregătit pentru a se apăra ei înșiși, dar să mai echipeze și pe alții. Incompetența politicienilor apusenii a fost de necrezut.

Imi aduc aminte cu cea mai mare precizie, când într-o declarație făcută de regele Carol II spunea: "În actualele condiții din Europa, aliații noștri sunt prea departe pentru a ne putea ajuta" (citât din memorie). De fapt, ei nu erau capabili să se aplece pe ei, iar despre asigurările date după Primul Război Mondial, s'au ferit să mai spună ceva. Era declarația regelui premergătoare aducerii în țară a consilierilor militari germani.

A evita, deci, o invazie germană și poate și rusă în același timp, ca cea din Polonia, altă soluție nu mai era. Generalul I. Antonescu n'a făcut decât să continue o acțiune deja începută. Mai exista o altă soluție sau perspectivă după 6 Septembrie 1940? Pe plan extern, nu. În politica internă, da. Această încercare a făcut-o chiar gen. I. Antonescu când a propus lui I. Maniu și D. Brătianu să preia conducerea, dacă ei au puterea de a face mai mult pentru țară. Refuzul a fost categoric. De fapt amândoi erau trecuți de 70 de ani.

Despre evenimentele care au urmat până la 23 August 1944 se fac aprecieri și afirmații confuze, iar unele chiar rău intenționate, lansate în special de comunisti. (Apariția filmului cu execuția Maresalului I. Antonescu și al celui regizat de marele cineast otreapă, S. Nicolaescu, nu reușesc decât să ne convingă de marea lor teamă față de rege și de apariția unui nou Maresal).

Se mai afirmă că acțiunile de ieșire din alianță cu Axă n'ar aparține guvernului de atunci, ci politicienilor, în principal lui I. Maniu care era bine cunoscut la Londra. Iată însă o acțiune a Maresalului I. Antonescu care ar fi avut cu totul alte rezultate. Giordano Bruno Guerri, în lucrarea sa "Galeazzo Ciano una vita 1903-1944" la pag. 534-535, spune: "În Ianuarie 1943 industriași ca Pirelli, militari, oameni politici ca Grandi, Bottai, Thaon de Revel, îl sfătuiesc (pe Ciano) să acționeze pentru o pace separată. Renato Bova Scoppa dela București (ambasadorul Italiei) arată că știrile sunt rele și vin din toate sectoarele. El mai spune că a fost convocat de I. Antonescu care i-a explicat situația din propria-i țară și că o pace separată este neapărat necesară."

Bova Scoppa, în raportul său către Ciano din 10 Ianuarie 1943, arată opinia Maresalului Antonescu care spune: "Cred că a sosit momentul să se facă ceva în perfectă înțelegere între noi. Spune-i Contelui Ciano că este în interesele comun să ne apărăm, informându-l că la această oră este esențial și de o importanță decisivă pentru destinul nostru, să luăm contacte directe. Germania este obsedată de propriile ei probleme și nu vrea să le vadă pe cele ale Europei. (...) Dacă contele Ciano crede că o asemenea acțiune nu este oportună eu voi acționa pe cont propriu pentru a rămâne fidel îndatoririlor mele. (...) Dacă lucrurile se complică, Italia este unicul nostru punct de sprijin și trebuie să ne ajutăm reciproc. Contele Ciano să-mi facă cunoscut punctul de vedere italian chiar prin Dumneavoastră, dacă îi este imposibil să mă vadă." Guerri arată apoi că: "Pe 20 Ianuarie 1943, după o consfătuire cu gen. Ambrosio și Vucellino, (Ciano) se duce la Mussolini cu oferta lui Antonescu. Pe 21 Ianuarie 1943 Mussolini decide să meargă alături de Hitler până la sfârșit. În Iulie 1943 îl va primi pe Maresalul Antonescu, care susține din plin ideile omonimului său, Conducătorul." (pag. 536).

Că Maresalul Antonescu era primul și cel mai avizat să aprecieze situația, nu încape nici o îndoială. Ceea ce este de neînțeles este felul în care ne este prezentat refuzul de a încheia armistițiul cu Rușii în ziua de 23 August 1944. Este foarte explicabil să fi refuzat o capitulare necondiționată, lucru pe care el l-a afirmat mai demult. Mai este posibil ca neîncrederea lui în Ruși să-l fi făcut, de asemenea, să evite a se face părtaş la evenimentele pe care el le prevedea și care într-adevăr s'au și petrecut. Această variantă pare plauzibilă și nu cea care mai circulă încă și care afirmă că Maresalul vrea să ceară consimțământul lui Hitler pentru a ieși din conflict. Ideea aceasta pare prea copilărească. Atitudinea Maresalului Antonescu în timpul procesului ca și în fața plutonului de execuție a fost aceeași ca a lui Horia sau a lui Cloșca. Când s'a angajat în marea vâltoare a războiului, nu se poate să nu fi prevăzut și această alternativă. Despre această problemă nu se poate vorbi prea mult astăzi. Există și o logică conform căreia nu putem accepta orice afirmație.

Părerea că România nu trebuia să se alăture Axei rămâne fără valoare, căci atât la Polonia, Cehoslovacia, care aveau tratat de asistență cu Rușii și Iugoslavia, nu s'au alăturat Axei și totuși n'au avut parte de o situație mai bună. Toate aceste țări au fost date pe mâna lui Stalin tocmai de aliații lor. Ce minte întreaga poate înțelege așa ceva? Mai putem spune ceva despre oprirea armatei române la Nistru? Și asta este o glumă și mai proastă ca celelalte. Marile catastrofe politice ale vremii hotărâseră de mult soarta lumii.

Iată ce declara Churchill: "Să nu mi se vorbească de România! Această țară, fără nici un motiv, a atacat U.R.S.S.-ul cu 22 de Divizii." Citatul este luat din vol I., pag. 165 al cărții "În serviciul maresalului" scrisă de Larry Watts, fost bursier Fullbright în România. Mai departe, interlocutorul Domnului Larry Watts adaugă: "decî, după lordul Churchill, Ungaria este îndreptățită să trimită 10 divizii în U.R.S.S., Italia să trimită o armată, Spania un corp expediționar, Franța idem, toate acestea neavând nimic de revendicat, iar România, care pierduse o provincie întreagă și o jumătate din Nordul alteia, luate sub amănintare cu forța și umiliri grave la adresa armatei noastre, nu era înțeleasă când incendiul izbucnea pe teritoriul ei, să intervină pentru a-l stinge." (pag. 166) Vedem clar că oprirea ostilităților la Nistru este o părere copilărească, pentru a nu-i spune altfel. Singurul care îi cunoștea pe Ruși mai bine, încă din Primul Păzboi Mondial, nu era altul decât maresalul I. Antonescu, care știa precis că o victorie a Rușilor înseamnă pierderea totală a independenței și nu numai a provinciilor în litigiu. Rusia nu putea ceda din pretențiile ei decât învinsă. Argumentul acesta a fost și va fi singurul acceptabil. Ce-a urmat, s'a văzut.

Perfidia lui Churchill a fost un alt element care i-a dus în eroare atât pe I. Maniu, cât și pe ceilalți oameni angajați în treburile statului, refuzând permanent să discute

sau să răspundă la apelurile disperate ale lui I. Maniu. Ivor Porter afirmă foarte clar în cartea sa "Operațiunea Autonomus" această atitudine a primului ministru englez. De fapt, întreaga această acțiune n'a fost decât o diversivă. Cei trei parașuți în România trebuiau să cadă în mâinile Românilor, pentru a da impresia că aliații vor să facă ceva pentru ei și pentru a trage de timp.

Toată acțiunea de pregătire a loviturii dela 23 August 1944 era perfect de bine cunoscută de Ruși, fără ca executanții să bănuiască ceva. Ei erau informați direct de Englezi, dar mai ales de agenții lor care conduceau cele două secții ale spionajului și contraspionajului englez, nescăpându-le nici cel american. Toate încercările Românilor de a obține un armistițiu n'au fost decât un joc murdar dirijat de aliați. Capitularia necondiționată, ca și cea condiționată ar fi fost tratate de Ruși în aceeași mod. Pentru ei n'a existat niciodată noțiunea de respect și onoare. Ca dovadă că imediat după faimoasa întâlnire pe Elba, Rușii au trecut la o politică furibundă împotriva aliaților lor, dând naștere războiului rece, care încă nu s'a terminat, căci urmirile lui persistă.

Rușii s'au prefăcut că vor să trateze un armistițiu cu Maresalul Antonescu. Ei doreau să-l lichideze, dar nu cu mâna lor, ci cu a Românilor. Și au reușit. Trădătorii abia așteptau să se distingă. Predarea conducătorului armatei în mâna inamicului este un act fără precedent în istorie. Antipatriotismul comunist nu se poate situa pe o culme mai înaltă.

Față de cele petrecute, ne putem pune o întrebare firească: Ce rău a făcut acest om Românilor? Este vinovat pentru că i-a dus în luptă pentru a-și apăra țara și onoarea? A pedepsit pe cineva fără a fi fost vinovat? A infometat poporul pentru dezmățul sau sau pentru a strânge averi? Pentru ce a fost tratat drept criminal de război? Criminal de război a fost Stalin care și-a ucis propriii lui oameni, care i-a ucis pe toți foștii prizonieri ruși căzuți la inamic, care a ucis miile de Polonezi la Katyn, care a exterminat întreaga intelectualitate din țările ocupate, ca și milioane de țărani, cu mâna partidelor comuniste pe care le dirija. Și când ne gândim că la Nürenberg Rușii erau acuzații. Mare macaradă!

M'am gândit adesea, ce s'ar fi întâmplat dacă Germanii ar fi câștigat războiul? Propaganda furibundă, care nici astăzi nu a încetat împotriva nazismului, fascismului etc. te face să îți se încrețească pielea de frică. Poate unii au oarecare dreptate, dar noi, Români, ce-am fi avut de pierdut? Dacă aliații occidentali au învins, cu ce s'a ales țara mea? Cred că întrebarea este firească, pentru că așa cum fac și alte națiuni sau state cum ar fi, spre exemplu, Americanii, Englezii, Francezii etc. când este vorba de alte țări, de ce n'am face și noi la fel? Adică, ce ne pasă nouă de alții? Lor le-a păsat vreodată de noi? Treaba lor dacă n'au avut noroc. N'ar fi mai corect așa? Interesul poartă fesul, spune un proverb. Așa deci, ce rău mai mare decât cel pe care l-am trecut, și-l mai trecem încă, cu sprijinul celor amintiți mai sus, s'ar fi petrecut cu țara mea în cealaltă variantă. Ne-ar fi maltratată Nemții lui Hitler mai rău decât Rușii lui Stalin? Ne-ar fi omorât Nemții toată intelectualitatea, am fi ajuns în săpă de lemn mai rău ca acum? Mai pribegeam prin țări străine? Dacă citim despre relațiile noastre cu Nemții, nu putem trage asemenea concluzii.

Adevărații vinovați de soarta lumii continuă să mintă și fac tot ce pot pentru a-l face pe dracu mai negru decât a fost. Pe noi însă nu ne-a afectat acest drac. Cei ce ne-au întors spatele cu cincizeci de ani în urmă, au rămas în aceeași poziție.

Cred că n'ar fi rău să mai meditam asupra celor întâmplate, pentru a ne cunoaște mai bine interesele, așa cum toată lumea o face, ca să nu mai fim victimele nimănui. Din nefericire, prezentul afirmă acest deziderat. Spălarea creierelor timp de cincizeci de ani își face efectul. Mafia comunisto-țigănească condusă de KGB lucrează intens la distrugerea unui popor. Oamenii demni și curajoși care s'a aplecată naște din dispariție de mult. Toată lumea doarme, deși "Deșteaptă-te Române" se cântă de mai multe ori pe zi.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile

SĂ STĂM STRÂMB ȘI SĂ DESPĂGUBIM DREPTI

A fost semnat de premierul Văcăroiu și Ambasadorul american Dl. Alfred Moses, "Memorandumul de înțelegere" dintre guvernul României și Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Internă (USAID).

Se prevede - dintr-o listă nepublicată de 3.931 de societăți - privatizate până la 31 Decembrie a.c. cca. 2.500. USAID va acorda sprijin în următoarele domenii: a) privatizare în masă; b) crearea unui registru independent al acționarilor; c) dezvoltarea pieței secundare; d) sprijin pentru Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (CNVM); e) asistență pentru crearea fondurilor de investiții ș.a.

Ne oprim la punctul "d" referitor la averile mobiliare. Cine vor fi primii despăgubiți? Foștii cetățeni azi în afara hotarelor, în timp ce cetățeanul român trebuie să aștepte? Suntem de părere că toți trebuie să fie tratați egal în fața legii. A favoriza numai pe unii, va naște nemulțumiri în sânul celor nedreptățiți. Toți au suferit la fel, toți să aibă la fel, aceleași drepturi, indiferent cine sunt și unde sunt.

Acesta este singura cale prin care vom îngropa "ismele" de ieri și vom rupe rădăcinile "ismelor" de mâine.

Trebuie notat că în "baza legii nr.52/1994", CNVM este o instituție independentă, de funcționare sub girul Parlamentului și nu este subordonată guvernului. Faptul că acordul a fost semnat de Dl. Văcăroiu, omul executivului, ne îngrijorează.

Legea, care-i sub supravegherea Parlamentului, va trece sub "ocrotirea" Executivului? Noi știm căt respect au neocomuniștii față de lege și mai știm căt de "cinstiți" sunt lovarășii din țărutul Cotrocenilor.

Avem toată încrederea în Dl. Alfred Moses care, pentru a trăinici relațiile economice și de prietenie dintre cele două țări, va influența și insista rezolvarea averilor confiscate în spiritul dreptății, spre a nu fi acuzat că este influențat de unele presiuni și simpatii politice din Statele Unite.

CU RECOLTA'N BRATE

Producția de semințe de floarea soarelui atinge un milion de tone, dar țărutul a rămas cu semințele nevândute, deoarece fabricile de ulei au scosotit ca preț de achiziționare, transport, mecanizare, depozitare etc. vor scumpi uleiul brut cu 20% față de prețul stabilit de Bursa din Rotterdam!

CHINEZII CA LA EI ACASĂ

Ne-am îmbogățit cu vreo 20.000 de Chinezi care se distrează omorându-ne. Autoritățile remarcau cruzimea cu care sunt executați. Corpurile tăiate, fierțe, aruncate la toaletă etc.

CASTRAREA CÂTELELOR

Capitala a fost invadată de 200.000 de câini. Hingherii le dădeau otrăvă și mureau pe unde apucau. O societate de protecția animalelor din Germania s'a oferit ca în loc să-i omoare, să castraze cățelele.

SPRIJIN RECIPROC

Se pare că toți președinte fost ateist, fost liber cugetător și fost de toate, acum s'a ortodoxit lăna'n lăna și e supărat că credinșii din Paris nu se întorc la turma I.P.F. Teocist.

Vin alegerile și tocul K.G. Biliescu dorește să obțină suportul moral din Dealul Patriarhiei.

CU HOMOSEXUALII NE-AM DEMOCRATIZAT

Împlinind dorința Apusului, Parlamentul a aprobat articolul, 200 prin care homosexualitatea nu mai reprezintă o crimă, decât în cazul când actul se petrece în public, sau produce un scandal public. A fost o discuție, unde cei pro și contra au fost din toate partidele, accentul fiind pus pe morală veche și morală nouă.

SONDAJ PUBLIC

"The Center Research on the Quality of Life" a întrebat 1.000 de persoane despre performanța premierului Văcăroiu:

79% sunt nemulțumiți sau foarte nemulțumiți; 85% au aceeași părere și despre întreaga conducere. 74% sunt nemulțumiți de leafă și 61,9% de ajutorul social. 45,8% sunt nemulțumiți de eforturile poliției de a combate furtul și corupția.

LA ALEGERE

Cetățeanul de origine română născut în URSS are dreptul să-și aleagă cetățenia: să fie Ucrainean sau Moldovan.

BURSE BINE VENITE

Guvernul a acordat tinerilor din Republica Moldova 550 burse pentru învățământul preuniversitar; 1.100 burse pentru învățământul superior, 160 pentru doctoranzi și 100 burse pentru studii aprofundate. Bursele variază dela 57.200 la 79.900 lei lunar.

ANCORE DE STABILITATE

Ambasadorul Statelor Unite, adresându-se studenților, a precizat că România și Polonia trebuie să devină ancore de stabilitate în Centrul Europei și viitorul lor este integrarea cu Vestul. Reamintim noului ambasador că România, țară latină, aparține Vestului, dar reînțărarea la matca civilizației nu se poate face sub egida actualului președinte, care-și sucește gătul privind către Moscova.

ÎNȚRE DRAGOSTE ȘI CĂLCATUL PE IARBĂ

Doi tineri au fost prinși făcând dragoste într-un parc din București. Poliștula a hotărât să le aplice pedeapsa cea mai gravă: tinerii, în loc să plătească amendă pentru fapte indecente, au plătit o amendă dublă, pentru că au turtit iarba.

ATENȚIE LA PRIVATIZARE

Un sfert din societățile puse la licitație sunt falimentare. Se afișează că întreprinderea are un venit de 3 miliarde lei anual, dar nu se spune că are o datorie de 30 de miliarde de lei.

EL LE FACE, EL SE VAITĂ

Dl. Iliescu se plânge că volumul investițiilor străine este foarte redus, datorită imaginii nefavorabile a țării în Occident. Dacă dl. președinte nu știe cine crează o imagine nefavorabilă țării, îl rugăm să se uite în oglindă.

MARTIRILOR DIN PĂDUREA TÂNCĂBEȘTI

O cruce mare de lemn, cu numele legionarilor, în frunte cu Corneliu Zelea Codreanu, a fost ridicată în Pădurea Tâncăbești, pe locul unde ei au fost strângulați, împușcați și... "evadați".

CORUPȚIE LA "PETROMIN"

După cinci ani, fostul director și fostul contabil șef al Companiei de Navigație "Petromin" sunt, în sfârșit, anchețați pentru acțiune frauduloasă, fals și uz de fals.

FACEM RECLAME!

TV a încasat \$8 milioane pentru reclamele transmise în 1994. Pentru 1995 se așteaptă un venit dublu.

PISICILE HOATE

La fosta întreprindere de autoturisme Olcit din Craiova se fură segmentii de motor. Anchetă, percheziția muncitorilor când părăsesc lucrul n'au dus la nici un rezultat. Segmentii continuă să dispară până când un paznic a văzut o pisică cu segmentii legați de gât care sărea gardul. S'a dovedit că muncitorii veneau cu pisicile în geantă, le împodobeau cu segmentii și le lăsa să fugă. Ele, speriate, săreau gardul și se duceau cu prada acasă.

CU "DACIA" NOU, NOUȚĂ

80.000 de automobile Dacia vor fi construite în 1995. Un viitor proprietar s'a dus la Pitești și a stat o săptămână în fabrică urmărind, pas cu pas, cum i se montează mașina pe bandă rulantă. Sigur că are un automobil fără cusur, s'a suit la volan și a pornit-o către București. Pe drum i-a căzut o ușă.

...CONSTATAND UN HIVEL PNEA RIDICAT AL NETRIUITII PE PLAN NAȚIONAL, DOMNIUL PREȘEDINTE A CONȘMIT SĂ-SI REDUCA BENEVOL NETRIUITAȚA... ÎNCEPÂND DIN ANUL 2000.

Desen de L. M. Drăghici

Franța a renunțat la angajamentul luat la Schengen de a-și ține frontierele deschise. 51 de "musafiri nepoștiți", citește țigani, au fost expediați cu Tarom-ul la București.

La "Olimpiada Internațională de Informatică" ce s'a desfășurat la Eindhoven, Olanda, echipa României s'a clasat pe locul patru.

O delegație a Parlamentarilor din Basarabia a vizitat Bulgaria, fericită că nu există, între ei, nici un motiv de certă.

Moscova nu recunoaște responsabilitatea pactului Ribbentrop-Molotov, pe motivul c'a fost încheiat de altă țară... Uniunea Sovietică.

Până în anul 2000, numărul militarilor va fi redus dela 230.000 la 195.000.

Moldovenii au câștigat războiul contra inflației: în luna Mai, 1994, inflația a fost de 44,0%, iar în luna Aprilie 1995 inflația a fost redusă la 0,6%. În Noiembrie 1993, un Leu moldovenesc egala cu 3,85 lei.

S'au colectat mii de \$\$\$ pentru ajutorarea refugiaților sârbi. I.P.F. Teocist a transmis I.P.F. Pavel din Belgrad "ajutor frățesc" și regrete pentru suferințele fraților întru credință "care sângerează din cauza războiului..."

Un alt avion MIG s'a prăbușit! În ultimii cinci ani au picat 16 MIG-uri (avioane construite în Rusia, n.r.).

Dolarul a sărit pragul de 2.100 lei!

Noul preț al autoturismelor (Rodar Automobile din Craiova, N.R.): cel mai ieftin - 17.632.000 lei, cel mai scump - 32 milioane lei.

În cadrul ajutorului economic primit se cere ca, în timp de doi ani, guvernul să privatizeze Bursa de Valori sau să permită crearea unui sistem independent de tranzacționare a acțiunilor.

Neaoșii ne părăsesc, dar Turcii și Arabii devin cetățeni și ne acaparează comerțul.

Când un cetățean vede parcat un "Mercedes" se întreabă: Cine-i proprietarul? Un comunist, un Țigan sau un Arab.

În 1989 erau 112 pastori luterani acum, din cauza emigrării Germanilor, au mai rămas 38.

Compania AMOCA plănuiește să construiască 60 de stațiuni de benzină.

Grăul și orezul indigen sau importat e scutit de taxa TVA.

Ultima statistică: 3.000 de cazuri de SIDA, (Aids) dintre care 90% sunt copii sub 12 ani. Cazurile de holeră - peste 150.

Statele Unite au investit până acum \$134 milioane. Foarte puțin!

"Radio Siculus" din Târgul Secuiesc emite 75% știri în limba maghiară.

Dela un învățător până la un profesor universitar salariul brut crește dela 182.000 până la 325.000 lei lunar.

Banca Comercială Română va introduce automate de distribuție a banilor în baza cărților de credit (Plastic money!).

Pentru încasarea taxelor la vânzările de tutun și whisky, se vor introduce timbre.

Vizitatorii ne ocolesc. Gunoiul, serviciul prost la hotele, cerșetorii, țiganii care se țin după tine, degustă. În loc de o lună, mulți stau doar o săptămână.

Semne de incurajare: țărani din jurul orașelor și din vecinătatea marilor șosele o duc mai bine, au cui să-și vândă produsele. Găsești de toate.

Nu se face coadă la benzină.

Datoria României a atins \$4.814 miliarde. (Cam anul și miliardul).

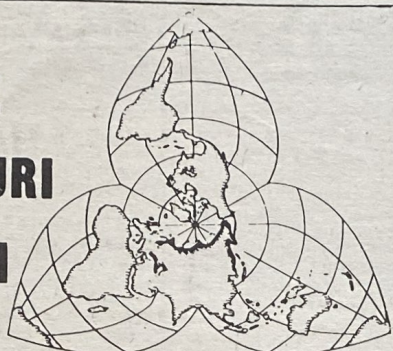
Revista "Academia Cațavencu" și "Magazin" sunt cele mai citite. Pe locul trei: "Revista fenomenelor paranormale".

Congresul Statelor Unite a aprobat \$700.000 pentru Universitatea din Cluj-Napoca.

Funcția de prim adjunct al directorului SRI va fi încredințată generalului Mihai Lupu.

Pentru viitoarele alegeri locale, Liga Apărării Drepturilor Omului (LADO) va trimite 14.000 de observatori.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

DRUMUL GREU ȘI NESIGUR AL AUTOGUVERNĂRII PALESTINIENE

Regele Hussein, Yitzhak Rabin, Președintele Clinton, Yasser Arafat, Președintele Mubarak.

În urma unei ceremonii deosebite care a avut loc pe data de 28 Septembrie la Casa Albă din Washington, Primul ministru al Israelului Yitzhak Rabin și Președintele OEP Yasser Arafat au semnat un acord, prin care se transferă cea mai mare parte a Malului de Vest sub controlul Palestinianilor. Sutele de invitați, din care au făcut parte diplomați, membri ai Congresului și oficiali, au aplaudat caluros în momentul când cei doi foști dușmani și-au depus semnătura pe documente la aceeași masă, la care au semnat la 13 Septembrie 1993 "Declarația de Principii", primul acord în care se schița drumul pentru autoguvernarea palestiniană.

Ca martori, și-au depus semnătura Regele Hussein al Iordaniei și Președintele Egiptului, Hosni Mubarak, care au avut o mare contribuție în reconcilierea israelo-palestiniană. Din partea sponsorilor Conferinței de Pace Arabo-Israeliană, USA și Rusia, au semnat miniștrii de externe ai celor două țări, Warren Christopher și Andrei Kozirev. Au mai asistat diplomați din Japonia și Norvegia. După cum se știe, Norvegia a jucat un rol important în întâlnirile secrete de la Oslo între Israel și OEP, au fost premergătoare acordului din Septembrie 1993, contacte care au surprins și pe Americani. A fost prezent și Primul ministru al Spaniei, unde s'a jucat prima conferință de pace pentru rezolvarea disputelor arabo-israeliene, în 1991.

Yasser Arafat și Shimon Peres după semnarea documentului la Taba.

Atât Rabin cât și Arafat au denunțat violența în cuvântările lor. Rabin a făcut un apel personal la Arafat, declarând că acum terorismul este dușmanul ambelor părți și împreună ei trebuie să împiedice ca pământul, pe care a curs lapte și miere, să devină un pământ udat de lacrimi și sânge. Președintele OEP a spus la rândul

său, că acordul stabilit după negocieri furtunoase și maratonice demonstrează ireversibilitatea procesului de pace care este "pacea celor curajoși".

Adevărata muncă de negocieri și redactare a acestui acord au dus-o Yasser Arafat și Ministrul de Externe al Israelului, Shimon Peres, în localitatea Taba din Egipt. După o activitate intensă de zece zile, ei s'au pus de acord în redactarea unui document de 400 de pagini, unde sunt trasate pas cu pas și de la localitate, etapele retragerii forțelor militare israeliene din teritoriile ocupate după războiul din 1967. Ceremonia semnării acordului s'a făcut la Taba pe data de 14 Septembrie.

În linii mari, acordul arată că trupele israeliene se vor retrage în decurs de șase luni (până la 30 Martie 1996) din localitățile: Jenin, Tulkarm, Nablus, Qalqilya, Ramalah și Bethlehem. Pentru localitatea Hebron, unde locuiesc 400 de coloniști evrei în mijlocul a

linieni, alții vor fi eliberați în ajutorul alegerilor, iar pentru restul se vor duce discuții ulterioare. Se va garanta accesul liber la locurile sfinte pentru ambele părți.

Atât Israelienii cât și Palestinenii au fost presați nu numai diplomatic, dar și de timp. Primii temându-se că prelungirea discuțiilor îi va incurca în campania electorală pentru alegerile din 1996, iar Palestinenii că vor pierde ajutorul de 100 milioane dolari promis de USA, dacă se depășește 1 Octombrie, când începe un nou an fiscal pentru Congres.

Acordul pentru autoguvernarea palestiniană pare destul de triabil, atât timp cât

forțele extremiste din ambele părți nu vor să-l recunoască. Împotriva lui nu sunt numai coloniștii evrei și grupurile religioase ortodoxe, dar chiar fostul partid de guvernământ Likud, ei considerând că aceste pământuri biblice trebuie să le aparțină. La rândul lor grupările palestinene extremiste ca Hamas și Jihad, care au continuat acte teroriste, îl consideră pe Arafat un trădător.

Stagiul final al acordului va începe în Mai 1996 după alegerile palestinene. Se vor face negocieri foarte dificile privind soarta Ierusalimului. De reamintit că până în 1967, Israelul ocupa numai partea de Vest a orașului, iar capitala era la Tel Aviv. Palestinenii solicită retrocedarea părții de Est, care ar urma să fie capitala viitorului stat palestinian. Importantă va fi și negocierea sorții a 3,5 milioane de refugiați palestinieni nevoiți să plece.

O mare însemnătate și pondere va avea alocarea ajutorului de 2,4 miliarde de dolari, promis de țările occidentale. El este absolut necesar pentru formarea unor instituții solide și a unui comerț sănătos, care să ridice nivelul de trai scăzut ce contribuie atât de mult la revoltele populare. Palestinenii vor să vadă în mod concret, că acordul de pace le aduce o schimbare în bine în traiul de zi cu zi.

ATACURI AERIENE ȘI DIPLOMAȚIE ÎN FOSTA IUGOSLAVIE

Pentru a aduce pe Sârbi la masa tratativelor și a-i determina să-și retragă la distanța de 20 km, cele peste 300 de piese de artilerie, care bombardau Saraievo, încălcând rezoluțiile ONU, atacurile aeriene au continuat împotriva pozițiilor sârbe. S'au executat timp de două săptămâni aproape 2.000 de ieșiri de către avioanele NATO, dela baza aeriană din Aviano (Italia), ca și de pe portavionul american T. Roosevelt din M. Adriatică. Au fost lovite depozite de muniții, centre de comunicație, poduri, barăci și sisteme de apărare antiaeriană radar. În fața intransigenței generalului Mladici de a-și retrage artileria, administrația americană și conducerea NATO au declarat, că aceste atacuri vor continua până la îndeplinirea rezoluțiilor ONU.

În acest timp, au continuat eforturile diplomatice sub impulsul activului Secretar de Stat adjunct american, Richard Holbrooke, care a reușit să reunească la Geneva pe data de 8 Septembrie pe Miniștrii de Externe ai Iugoslaviei (care a preluat reprezentarea Sârbilor bosniaci), Croației și Bosniei. Cele trei părți au semnat un document, prin care pentru prima oară se recunoaște de Belgrad, că Bosnia-Herțegovina este un stat legal în frontierele prezente, iar pe de altă parte că ea va fi formată din două entități: Federația Bosniei-

Richard HOLBROOKE

Herțegovinei (conform acordului semnat la Washington între Bosnia și Croația în 1994), care va deține 51% din suprafața teritorială, și Republica Srpska (republica Sârbilor bosniaci) carea îi va reveni 49% din teritoriu. Deși nu a rezolvat majoritatea detaliilor importante, acest acord a fost considerat un pas important pentru un viitor tratat de pace.

Cu toate acestea, atacurile aeriene au continuat, în urma refuzului lui Mladici de retragere a artileriei, iar pe data de 10 Septembrie au fost utilizate pentru prima oară noile tipuri de rachete Tomahawk (bătăie: 1.100 km, viteză: 880 km/h, explozivitate: 300 kg.). Au fost lansate 13 rachete de pe crucișătorul american Normandy din M. Adriatică împotriva instalațiilor de radar antiaerian din Bania Luka. Fără de tipul Tomahawk utilizat în Golf, noul tip este ghidat prin satelit, iar racheta compară terenul cu harta pe care o are în computerul ei. Ea poate acționa pe orice vreme cu mare precizie, zboară jos ocolind obstacolele, ceea ce o face aproape imposibil de doborât.

Pe data de 14 Septembrie Holbrooke, după 11 ore de discuție la Belgrad cu Președintele Milošević, la care a asistat generalul Mladici și Karadžići, a obținut sub semnătura celor trei, retragerea artileriei grele sârbe în răstimp de șase zile. S'a făcut compromisul ca Sârbii să păstreze artileria ușoară, ceea ce a dus la protestul guvernului bosniac. Pe data de 20 Septembrie ONU și NATO au anunțat că artileria grea a fost retrasă iar atacurile nu mai sunt necesare. De subliniat ca cele peste 300 de piese de artilerie sârbă nu au fost atacate niciodată în raidurile aeriene (!?)

Trupele croate și guvernamentale și-au continuat ofensiva în Nord-Vestul Bosniei, recucerind noi teritorii. Era amenințat acum cel mai important oraș din această zonă, Bania Luka, ocupat de Sârbi

din 1992. Occidentalii au protestat împotriva continuării luptelor considerând că acestea pun în pericol tratativele de pace. Croații și-au retras trupele rămânând pe teren numai forțele Musulmanilor bosniaci și ale Croaților bosniaci.

Richard Holbrooke și-a continuat activitatea diplomatică, astfel că pe data de 24 Septembrie el a mediat o nouă întâlnire la sediul ONU din New York. După trei zile de negocieri intense, miniștrii de externe ai Bosniei, Croației și Iugoslaviei au aprobat o declarație pentru o președinție colectivă, un parlament și o curte constituțională, în care guvernul bosniac și aliații croați vor împărți puterea cu noua republică sârbă, Srpska. Se stipulează înțerea de alegeri libere sub supraveghere internațională.

Acordul nu a rezolvat cum va fi împărțit teritoriul între Musulmani și Croați pe de o parte și Sârbi. Nu se specifica puterea guvernului central, deși președinția colectivă va fi formată din două treimi din reprezentanții Federației Musulmano-Croate și o treime din ai celor din Srpska. Nu este rezolvat nici viitorul Saraievului, pe care actualul guvern îl vrea nedivizat, iar Sârbii doresc ca o parte din el să fie capitala lor. Neliniștit este și faptul că a reapărut o stare de tensiune între aliații croați și musulmani în privința împărțirii teritoriale dintre ei. Se consideră că după ofensiva lor împotriva Sârbilor ei au reușit să recucerească 50,8% din teritoriul Bosniei (deci cât prevede planul), din acesta 29% este deținut de Musulmani și 21,8% de Croați. Guvernul din Saraievo consideră că repartizația justă este de 34% pentru Musulmani și 17% pentru Croați, conform proporției populației celor două părți.

Holbrooke însuși a declarat că actualul acord este vag și nu va aduce pacea. Diplomatul american va face în acest sens noi contacte cu liderii celor trei părți, mai ales că nu se semnalează nici o înțelegere de încetare a focului.

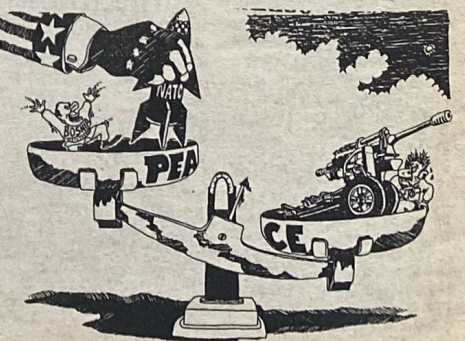
Ultimele evenimente din Bosnia au arătat din nou că un succes diplomatic poate fi obținut numai dacă diplomația are în spatele ei sprijinul unei forțe militare. De acest adevăr elementar verificat de istorie, puterile occidentale nu au ținut cont și s'au contraccarat nehotărâte și speriate, permițând ca situația din fosta Iugoslavie să ajungă în faza de război crâncen, în care au pierit zeci de mii

de nevinovați, iar alți peste un milion au trebuit să ia drumul pribegiei după "purificări etnice" și teroare. Apusenii s'au lăsat să fie dominați de Sârbi, care și-au impus timp de trei ani punctele lor de vedere prin forță militară, culminând prin luarea de ostateci din trupele ONU. Fostul prim-ministru al M. Britanii, Margaret Thatcher, a acuzat încă cu trei ani în urmă puterile occidentale, de lașitate. Dar după "Doamna de fier", care nu a ezitat să-și trimită flota la 15.000 km ca să recucerească dela Argentinieni aridele insule Falkland, a urmat la conducerea M. Britanii mlaieful John Major. Britanicii au fost o permanentă frână în luarea unor măsuri mai energice în situația din Bosnia. Pe de altă parte, la Washington, nehotărâritul și oscilantul Bill Clinton nu a reușit să se impună aliaților din NATO ca lider. Poziția mai activă, luată de administrația americană, se datorează dorinței de a schimba aspectul de slăbiciune și de pierdere a credibilității, cu care s'a complicat până în prezent, în vederea viitoarelor alegeri din 1996.

Generalul MLADICI

Încetarea atacurilor aeriene cu compromisul de a accepta în zona interzisă a artileriei ușoare, se datorează și protestelor din ce în ce mai agresive ale Rusiei. Eltin a acuzat NATO de genocid (!?) iar Ministrul Apărării, Gracov, a amenințat cu retragerea din parteneriat dacă nu încetează atacurile aeriene. La Moscova au fost manifestări anti-americane, iar o grenadă a fost aruncată asupra ambasadei americane. Rușii se simt frustrați că țara lor nu mai este considerată o suprabalșoi putere și vor să aibă din nou un amestec substanțial în treburile europene. Ei s'au opus oricărei extinderi NATO în zona fostelor țări comuniste, iar acum această organizație acționează în Balcani...

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

ILIESCU ÎN AMERICA

George AUGUSTIN

Primirea lui Ion Iliescu la Casa Albă, va fi speculată la maximum de propagandă de regimul neo-comunist dela București și ea va fi un puternic atu, cu care se va pune campania electorală și prezidențială pentru alegerile din anul viitor.

Pentru alegătorii simpli dela sate sau pentru muncitorii din marile întreprinderi de stat, contează prea puțin dacă această vizită a fost "de lucru" și nu "oficială" sau de stat. Nimeni nu le va cere socoteala, lui Iliescu și întregului cortegiu care îl urmează, căți bani s'au cheltuit din contribuția cetățeanului necăjit, cu această vizită, pentru că de 50 de ani Românii n'au știut niciodată nici cât s'a plătit URSS-ului pentru despăgubirile de război, nici prețul la care se vindeau materiile prime și produsele românești în cadrul CAER-ului, nici vizitele în străinătate ale parvenitului la putere, fie că era: Petru Groza, Gheorghiu-Dej, Maurer, Corneliu Mănescu, Ceaușescu și savanta, Petre Roman sau actualul Ion Iliescu, fără a mai pune la socoteală toate agențiile și reprezentanțele reseriste de pe cele cinci continente și ONU.

Pe Ion Iliescu l-a interesat să fie primit la Casa Albă, indiferent cu ce preț, sfidând întreaga demagogie fesenisă și pedeserisă a sloganului "Nu ne vindem țara". Din contră, se pare că chiar împotriva acestui slogan care l-a catapultat la Cotroceni, merge "re-alesul" pentru că linia pe care a demarat, este tocmai a vânzării de țară.

Dacă pentru Iliescu patriotismul este o vorbă goală, negată de ideologia internaționalismului proletar al cărui adept fidel a fost și a rămas, nedumerirea în cadrul acestei primiri la Washington, este poziția părții americane.

Nu putem pretinde unui stat, în special de mărimea și importanța Statelor Unite să gândească și să acționeze după vreaa Românilor dubitori de țară, dar o etică oarecare tot se poate pretinde, în special dela acei a căror politică vrei s'o urmezi.

În relațiile externe este normal ca fiecare țară să-și urmărească interesele ei, dar ce interese poate urmări America în relațiile cu un regim quasi-comunist? Experiența cu Ceaușescu nu a fost suficientă diplomației americane, pentru a nu marșa în continuare și cu Iliescu?

Am văzut de-a lungul anilor, că în conflictele de pe întreg globul, poziția Statelor Unite, a Rusiei (comunistă și elfinistă) și a celorlalte mari puteri, era în funcție de interes. Dacă America sau Rusia, de exemplu, nu aveau un interes într-o zonă puternic afectată de conflictele interne, interne, de frontieră etc., puteau să se căsăpească respectivii la înfinit că nimeni nu intervenea și erau lăsați la oblojeala și descăntecele ONU.

De altfel, nimic nou sub soare. În 1939, când Ribbentrop și Molotov au semnat Pactul de neagresiune între Germania și URSS, împăr-

țirea Europei de atunci s'a făcut tot în funcție de interese. Nu a fost Germania, aceea care la pretenția Rușilor de a ne răpi Basarabia a spus că "Reichul nu este interesat în acea zonă".

Nu tot din interes Anglia, reprezentată de Winston Churchill a stat cu arma la picior când Rușii au ocupat - și ocupă încă - jumătate din Polonia? Și doar pentru invadarea Poloniei a început cel de-al Doilea Război Mondial. (Numai împotriva Germaniei). Sau de răscunoscutele acorduri dela Teheran, Yalta și Potsdam, unde cele mai barbare interese au distrus popoare și civilizații?

Exemple se pot da din toate perioadele și dela toate popoarele aflate în putere la un anumit moment istoric, dar Statele Unite, a fost considerată totdeauna o excepție dela regulă. Atât în Primul Război Mondial cât și în al Doilea, America era considerată campioana ideilor de libertate și toate țările oropșite așteptau salvarea dela Americani. După cel de-al Doilea Război Mondial, America nu numai că a salvat Europa de foamă și mizerie prin faimosul Plan Marshall, dar a luat sub protecția ei Europa, salvând-o de pericolul comunist. Este drept însă, că "Umbrela Americană" acoperea doar Europa de Vest, puternic comunistă în interior și ignora Europa de Răsărit, cu popoare puternic anti-comuniste, dar acesta este un paradox al istoriei ca multe altele...

Aparent, se pare că perseverența lui Iliescu de a fi primit la Casa Albă a avut succes. Se știe ce imense fonduri au fost alocate din bugetul statului pentru "îmbunătățirea imaginii României în lume" și de rolul tuturor agențiilor acoperiți și neacoperiți de dezinformare, corupție și acțiune în afara țării. Însăși moartea ambasadorului României la Washington, Mihai Botez, în momentele fierbinți ale demersurilor pentru primirea lui Iliescu la Casa Albă, a venit foarte "întâmplătoare".

Care este însă activul de realizări al lui Ion Iliescu, pentru a fi primit de Președintele Clinton și de a avea o serie de alte întâlniri cu persoane oficiale, politice, religioase și investitori? S'au uitat în America atât de repede barbariile mineriadelor și aplaudarea lor de către Iliescu, pentru că Președintele American să-i strângă mâna?

S'au uitat sloganele îndreptate tocmai împotriva Americii de tipul "Nu ne vindem țara" care au dus la alegerea și re-alegerea comunistului Iliescu, tocmai pentru că era cunoscut că o garanție împotriva democrației occidentale? S'a uitat că Ion Iliescu a fost primul șef de stat, care după evenimentele din 1989, a semnat un tratat de alianță cu URSS, când regimul dela Kremlin era vizibil pe patul morții? Și nu de dragul Americii a semnat Iliescu tratatul cu Gorbaciov.

De aproape șase ani de zile, Ion Iliescu a frânat orice acțiune de eliberare a

României de sub comunism, a sabotat integrarea țării în structuri democratice, a promovat o politică stalinistă de întărire a aparatului represiv - Securitate-SRI - și a readus în toate posturile cheie ale aparatului de stat, vechile cadre comuniste.

Ion Iliescu a oprit acțiunea de dizolvare a partidului comunist din România, astfel că, un proces al comunismului, cu dezvaluirile genocidului, ale actelor inumane de barbarie comise de comunism și distrugerea totală a economiei țării și ucidera întregii intelectualități, fizice și morale, nu a avut loc până acum, așa cum nu se cunosc nici până astăzi acțiunile "teroriștilor" din Decembrie 1989, în urma cărora au fost uciși peste o mie de oameni după fuga lui Ceaușescu din 22 Decembrie.

Deconspirat ca agent KGB-ului, spionul sovietic Ion Iliescu, este încă președinte al României. Desigur că America n'are nici o vină pentru faptul că Români nu știu să-și facă ordine acasă, acceptând un agent KGB ca șef al Statului. Poate oare cineva din lumea aceasta să-și inchipuie că spionul sovietic - fost agent al CIA - Aldrich Ames, va putea deveni președinte al Statelor Unite?

Nu putem pretinde Președintelui Clinton să nu-l primească pe Iliescu la Casa Albă pentru că a fost agent al KGB, atât timp cât regina Angliei s'a plimbat în caleașca imperială cu Ceaușescu, dărâmatorul de biserică. Acest fapt cade în sarcina ambasadorului american din România, care are obligația să-și informeze președintele și guvernul țării despre realitățile din țara unde este acreditat. Ori, se pare că de aici încep să se incurce firele.

Ambasadorul Statelor Unite la București Dl. Alfred Moses își cunoaște foarte bine rolul. Cu un deosebit tact diplomatic, a ignorat scrisoarea parlamentarilor români care îi recuza misiunea și a intrat în miezul problemelor fără agitație. Pentru aceasta au fost folosiți senatorii Alphonse D'Amato și Chris Smith, care au trimis o scrisoare Președintelui României, din care se vede că numiți nu dau doi bani pe mult trâmbițatul paragraf al "neamestecului în treburile interne ale altui stat" înscris atât în Charta Națiunilor Unite, cât și într-o mulțime de alte tratate internaționale.

Omul "care nu-și vinde țara" a cam băgat-o pe mână la amenințările senatorilor americani și vine să stea de vorbă cu ei, în întâlnirea pe care a avut-o la 26 Septembrie crt. În timp ce senatorii americani îl presau pe Iliescu în problema evreiască, Ungurii au sărit și ei "ca niște cetățeni loiali ce sunt" (fereste-ne Doamne de așa loialitate) cerând dreptul de a crea o Ungarie mai maghiară decât Ungaria, în România. În același timp, tovarășii din "patralaterul roșu" al coaliției guvernamentale din parlamentul României, au votat a doua naționalizare a caselor proprietate particulară, iar

guvernul și președintele țării vorbesc de accelerarea privatizării.

Care va fi poziția lui Ion Iliescu la Washington față de atâtea probleme nerezolvate și în special cum va trece peste neplăcuta și presanta dilemă a caselor naționalizate?

Dacă sancționează legea caselor naționalizate, cei doi senatori americani și rețeaua internațională a Evreilor, care își cer înapoi bunurile naționalizate de comuniști, va porni toate presiunile politice, economice și financiare împotriva României, ajunși și așa la sapă de lemn. În plus, amenințarea cu retragerea Clauzei, va atârna ca o sabie deasupra capului locatarului dela Cotroceni.

Dacă va restitui sau despăgubi în compensație pe Evrei, pentru bunurile naționalizate, va intra în conflict cu toată masa de alegători - comuniști beneficiari de ieri și de astăzi - riscând să piardă nu doar re-alegerea, ci și o condamnare de drept comunist pentru ilegalitățile patronate și ordonate de el. Restituind bunurile naționalizate doar Evreilor, va intra în conflict nu numai cu extremiștii ceaușisti ai lui "Nu ne vindem țara", ci cu toți cetățenii țării și ai celor plecați din țară, cărora le-au fost naționalizate casele.

Precedentul odată creat, România va trebui să plătească despăgubiri și Germanilor, Armenilor, Grecilor și altor grupuri etnice sau persoane particulare care au fost obligați să părăsească țara datorită regimului comunist precum și Românilor din Exil forțați de împrejurări să părăsească țara în urma presiunilor și amenințărilor comuniste.

Pe lângă toate acestea, să mai punem și problema privatizării, a integrării în Europa și în parteneriatul NATO?

La 27 Septembrie, Comitetul Americano-Evreiesc și B'nai B'rith au oferit un mic dejun Președintelui Iliescu. În aceste zile de mare sărbătoare evreiască a lui Rosh Hashanah, s'au deranjat somitățile evreiești doar pentru a servi micul dejun cu Zămbărețul Dămbovitean?

Stupiditatea argumentelor de independență a României, învechite de pe timpul lui Ceaușescu, cu care Ion Iliescu a căutat să-i prostească pe cei care au participat la înălbirea dela National Press Club, nu mai poate înșela pe nimeni.

A pretinde astăzi "independența" României față de URSS, prin faptul că pe timpul lui Ceaușescu n'a rupt relațiile cu Statul Israel, este o dovadă de totală anchilozare a gândirii. Pe cine vrea să păcălească Iliescu, când aceste argumente n'au putut să-l salveze nici pe Ceaușescu din fața plutonului de execuție?

Iliescu a rămas ceea ce a fost. A vorbi despre socialism cu față umană, cum a încercat el să demonstreze la National Press Club, este cea mai elocventă probă că în România nu s'a schimbat nimic. A sesizat semnalul și Președintele Clinton?

EFEMERIDE

SĂRACA ȚARĂ BOGATĂ

Dela începutul acestui secol până acum, în România, peste 50 de ani, pâinea a fost raționalizată. În "țara vinului și-a pâinii", a apărut o nouă formă de valoare, necunoscută în trecut: cartela de pâine.

Marele grânar al Europei nu sleise în producție, dar rodul său nu mai era nici al celor ce-l munciau, nici al celor care îl stăpâneau. Coloșii flămânzi din Răsărit sau Apus, vegheau cu ochi de căpcaun asupra holdelor aurii, unduite pe ogoarele României.

Este drept că nici în anii prosperi nu toți cetățenii țării mâncau pâine pe săturate, dar abureau micile movile aurii ale mămăligii care creșteau pe mesele țaranilor și dacă nu totdeauna erau scăldate în lapte sau smântână, topite în unt proaspăt și brânză, erau infulecate și făcute cocoloș cu câte o ceapă zdrobită cu pumul, dar totdeauna se mânca pe săturate.

Au fost destui oameni săraci și pe vremuri, dar țara era bogată. Se desfăcea sub soarele unei libertăți de primăvară, după secole de îngheț sub Otomani și viroful fanariot.

Se ridicaseră dela pământ robii ingenucheați sub sfichiurile de bici și mângăiau cu uimire, atingând cu palma pământul dăruit lor de Maria Sa Domnul Cuza, iar mai târziu, când după asalturile dela Plevna și după lapidarul "Pe aici nu se trece" au fâșnit în izmene și cămași, uriașă furtună albă dela Mărășești, Mărăști și Oituz, știau că o fac pentru pâine și dreptate. Se rotunjise și țara ca o pâine proaspătă scoasă din cuptor, și cei din furtuna albă, întorși acasă, și-au mai lătit hatul între ogoare, după noua împărțire de pământ promisă de Ferdinand cel Loial.

Trecuseră de douăzeci de ori zodiile peste pământul dintre Nistru și Tisa, Ceremuș și Dunăre, scâldându-se în Marea cea Mare, după ce și-au pus amprenta pe cei născuți în România Mare. A început să scârțâie balanșorul stabilității mondiale și colții nesmulți ai fiarelor au crescut la loc.

Nefecit pentru România, Anul 1940.

Sfășiată ca niște catarge după furtună, țara zăcea invinsă fără luptă. Artere deschise, drumurile de bejenie storceau hemoragia țării, până la ultima vlagă și ochii coloanelor de refugiați adăstau flămânzi: pâine, pâine, pâine...

Atunci a apărut în România după anii de belșug, pentru prima dată în brutării, pâine cu mălai pentru a drămui puținul stoc de grâu din hambarele încă nerăvășite. A avut și aceasta însă o limită, dumaicăii au fost mai mici și în final s'a ajuns la un calcul minim, măsurat în grame și calorii pe zi. S'a introdus cartela de pâine, cu condițiile de privilegiat pentru cei care aveau dreptul să o poată obține. Recolta țaranilor era luată în cote obligatorii, la preț derizoriu, nelăsându-le nici strictul necesar pentru hrana familiei și pentru însă-mănțare.

În mânăoașă și molcoma Moldovă, au căzut secetele anilor '45 și '46, cu urmare a imense deplasări de oameni din Răsăritul țării spre centru și Apus în căutare de pâine.

Chiar în acele condiții țara putea hrăni întreaga populație, dacă grăul recoltat din regiunile nebanțuite de secetă n'ar fi luat drumul spre gălețile uriașului flămând întins dela Prut până la Vladivostok.

Nici mălaiul nu i-a fost lăsat bietului Român.

Pe pagina întâia a cotidianelor vremii, cam la trei zile pe săptămână, pe locul unde apărea numărul de cartelă valabil pe ziua respectivă, scria cu litere mai mari ca de obicei, "Azi nici pâine, nici mălai".

Oamenii totuși au rezistau cu speranța de mai bine, pentru ziua de mâine, dar în locul lui MAIBINE a venit vărul său MAIRAU, cu biciul în mână și balalaica de gât, aruncându-i în țarcul colhozului cu denumire neaoșe, "gospodărie colectivă". Cine n'a fost martor în România, când țaranul producător de cereale, stătea umil la ușa câte unei brutării, căutând să cumpere la oraș, o pâine, pentru copiii lui infomețați?

S'a întâmplat totuși o minune, adusă de tinerii care au murit în Decembrie, uimind lumea cu al lor "vom muri dar vom fi liberi". S'au spart zăgazurile și țaranii au primit din nou (mult, puțin) pământul lor. L-au muncit cu sete și speranță și în acest an s'a îndurat și Dumnezeu de ei, umplându-le hambarele, și cu prisos deasupra. O șansă de a vinde, economiști și a merge mai departe.

Ei bine! Regimul comunist care conduce România, tocmai acum vrea să-i distrugă pe țărani, refuzând să le cumpere grăul, pentru a-l cumpăra din străinătate cu preț dublu sau triplu. Este recunoștința lui Iliescu față de cei care l-au votat, mințindu-i cu "Nu ne vindem țara". Este atât de mare corupția în România, încât cineva a spus că dacă România ar fi o țară în deșertul Saharei, conducătorii ei ar cumpăra nisip, pentru comisionane oneroase.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

AGRICULTURA ROMÂNESCĂ ȘI NOMENCLATURA COMUNISTĂ

— Ion BOIERU —

Dictatura comunistă a distrus toate instituțiile naționale moștenite din trecutul creator și astăzi, țara nu a reușit încă să se reîntoarcă la formele instituționale specifice. Conducerea de azi nu pricepe nimic din problemele fundamentale ale vieții naționale, pentru că este de formație marxistă și acei care au fost pregătiți pe la școlile din străinătate sunt hibridizați intelectual și profesional. Ei s'au dus la școlile străine, au alcătuit niște combinații de suprapunere a principiilor din specialitatea lor, fără nici o legătură și creștere organică. Din această cauză nu a ieșit nimic viabil și potrivit pentru ceea ce se găsea în țară, la întoarcerea lor de la studii. Totul era în capul și pregătirea lor haotică și nu puteau opera nici cu marxismul teoretic, nici cu spoliile de acumulare recepționate din alte teorii, care nu se asemănau deloc cu învățătura lor marxistă. Toți acești "mari învățați" veniți din străinătate sunt incompetenți pentru uriașa sarcină de a refăce țara, după demonstrațiile pe care le-a făcut dictatura roșie. Aceasta este mare crimă a nomenclaturii lui Ilici Iliescu. Că amăgește țara cu specialiștii lui, care de fapt au fost pregătiți de Ceaușescu și lăsați moștenire nomenclaturii de azi.

Un exemplu graitor îl reprezintă agricultura țării, care este parte a infrastructurii naționale. România a fost o țară "eminamente agricolă", după toate datele cunoscute din istorie. Și țărănimea, prin caracterul ei sedentar, a asigurat integritatea societății românești, continuitatea ei istorică și supraviețuirea ei. În halucinațiile marxiste de a crea un paradis al proletariatului, comuniștii au distrus toate categoriile sociale și au distrus toată infrastructura socială a societății. După ce s'a eliberat de dictatura comunistă, în Decembrie 1989, societatea românească avea șansele cele mai bune să se refacă și să revină la normal, dar prin fraudă, a intrat în stăpânirea nomenclaturii lui Iliescu, care nu dispunea de elemente pregătite și nici animate de un crez național. Mai mult chiar, nomenclatura s'a dovedit în toate manifestările ei, în toate acțiunile guvernamentale a face tot ceea ce contrazicea interesele naționale, fie prin rea credință fie prin incapacitatea de a sesiza probleme fundamentale, fie prin ambiția de a se menține la putere, pentru a satisface interesele rămășițelor comuniste, care au fost asociate la actul de guvernare. Toate acestea echivalează cu o trădare a intereselor naționale și cu o perpetuare a crimelor făcute de dictatura comunistă.

O dovadă evidentă o constituie felul cum a înțeles această nomenclatură să rezolve problema infrastructurii pe care o reprezenta în cadrul societății românești agricultura. Dela început, nomenclatura nu a voit să rezolve problema agriculturii. În prima Proclamație revoluționară pentru țară, redactată de grupul lui Mazilu, a intervenit geniul răului național, Silviu Brucan, acest vagabond comunist, care era străin complet de idealurile românești și care a fost autorul multor acțiuni ale partidului comunist care urmăreau genocidul național. Astfel, în Proclamația amintită, Silviu Brucan a adăugat la capitolul unde se recomanda restituirea pământurilor confiscate ale țăranilor, un codicil, prin care se specifica "restituirea unui părți" din pământurile confiscate. Și în conducerea lui Ilici Iliescu, acest codicil a devenit literă de evanghelie, căci nomenclatura nu a mai făcut nici o schimbare, și pământurile nu au fost restituite, decât parțial, după legea pe care au aplicat-o colectivelor agricole, rămase aproape complet în mâna foștilor șefi comuniști. Țărănimea nu avea vitalitatea necesară să intervină pentru obținerea drepturilor sale și s'a mulțumit cu puținul care i s'a acordat din mila lui Brucan, Ilici Iliescu și a nomenclaturii, care a promis mult de tot, dar totul a fost un promisiune, ci minciună și fraudă. Așa se explică starea deplorabilă a agriculturii românești de azi și crizele care au apărut între timp, cu diferite aspecte, care arătau din plin incapacitatea celor care se îngrijeau de soarta agriculturii. Nu era grija de această agricultură, ci

haos și ruină, căci nu se urmărea repunerea agriculturii naționale în starea ei potențială, ci distrugerea ei. Căci acesta era planul nomenclaturii, care mai de grabă aștepta salvarea dela patronii lor de altădată, din Moscova, pe care o doreau reinviată în puterile ei mondiale din vremea Sovietelor.

O agricultură reasează pe temeliiile ei naturale, cu o grijă cuvenită, ar fi consolidat atât societatea cât și statul român și i-ar fi îngăduit să treacă la rezolvarea altor probleme urgente. Inițial, după Decembrie 1989, cel mai important lucru era refacerea agriculturii, căci făcea parte din infrastructura societății naționale. Firește, pentru aceasta era nevoie de o viziune globală a acestei societăți și a problemelor de bază ale ei. Era nevoie de o dorință fierbinte de a refăce țara, de competența celor angajați în răspunderea acestor refaceri. Adică de o conducere românească, cu caracter de elită, nu șterfodocții și hibridizații comuniste, care nu aveau nici o priză, nici o percepție a realităților naționale. Era nevoie de oameni pregătiți ca lumea, care să aibă simțul organizării, al răspunderii și care să lucreze cu dragoste de țară, nu să trăiască cu nostalgia revenirii la putere a Sovietelor.

După Primul Război Mondial, când au fost improprietăți țării, din latifundiile moșierilor, s'au creat bănci populare, care ajutau pe țărani să cumpere unelte agricole și să aibă ajutorul necesar în procesul de dezvoltare maximă a terenurilor agricole, care au intrat în posesiunea lor. Țăranii au primit certificate de proprietate în Cărțile Fundule; iar dacă s'au făcut speculații în defavoarea țăranilor prin unele bănci existente, mai târziu s'a votat Legea Conversiunii care i-a scos pe acești țărani din necaz. Regimul comunist al lui Ilici Iliescu, nu cum se spune neo-comunist, căci în realitate este comunist mai înverdat decât al lui Ceaușescu, nu a adus nimic sănătos pentru societatea românească, după 1989. Nu putem să nu subliniem fără întrerupere acest lucru, căci este vorba de una din crimele cele mai mari pe care le face nomenclatura comunistă împotriva vieții românești și se cramponează la conducerea țării numai prin înșelăciune, necinste și hibriditate, de care nu are nevoie țara românească. Toți oamenii din nomenclatura de azi sunt Ciocoi veritabili.

Astăzi, agricultura țării se găsește într-o ruină adevărată, căci a rămas la discreția incompetenților și a celor care nu au nici un fel de concepție de organizare și continuă să trateze pe țărani sub demnitatea lor umană și creștină. Prioritate au doar "bignifarii" care mănuiesc banii furați din viestieria națională, pentru a se îmbogăți ei și a susține nomenclatura care-i protejează. Numai cu o echipă serioasă pregătită se va putea refăce agricultura românească, care să asigure viitorul poporului român și al societății naționale. Cu căpăcelile lui Ilici Iliescu nu este posibil să se facă nici un fel de progres în această direcție, Ilici Iliescu și nomenclatura lui trebuie să plece, să lase țara să se descurce după propria ei chiverniseală, nu după amalgamurile de cunoștințe suprapuse ale ciocoiilor, care au fost trimiși de Ceaușescu la universitățile din Occident.

Opoziția politică trebuie să fie atentă la problemele fundamentale ale societății românești, să elimine fricțiunile ei interne și să se concentreze asupra țării. Să treacă la o unificare a forțelor naționale și să fie viguroasă în campania ei de răsturnare a guvernării lui Ilici Iliescu și a nomenclaturii sale.

Este nevoie de un atac masiv împotriva ineptiilor și anti-românismului lui Iliescu. Numai o opoziție politică, fermă, sănătoasă și plină de curajul de a promova adevărul va fi în stare să înlăture guvernarea lui Ilici Iliescu.

Țărănimea română este nevoie să fie adusă la realitate, să fie lămurită asupra dezastrului, pe care-l perpetuează nomenclatura comunistă de azi, și pericolul este enorm dacă această țărănime nu va putea fi trezită.

NOTE ȘI COMENTARIU

ADEVĂRAȚII APĂRĂTORII AI EUROPEI

Ungurii nu au pierdut și nu pierd nici o ocazie pentru a aminti Apusului că ei, și numai ei, au apărut Europa, lăsând să se înțeleagă că, dacă n'ar fi fost ei în Transilvania, cultura și civilizația europeană nu s'ar fi putut dezvolta în liniște și nu ar fi ajuns culmile pe care s'a ridicat. Afirmatia aceasta, pornită din pur șovinism maghiar, este, pe cât de neadevărată, pe atât de caraghioasă. Iar contribuția poporului român și sânelge pe care el l-a vărsat secole de-a rândul întru apărarea proprie și implicit aceea a Europei, cu toate că este trecut cu vederea de către propagandistii maghiari, rămâne totuși un fapt istoric de necontestat, pe care însă, avem datoria să-l reamintim, din când în când lumii.

În introducerea la "Istoria Românilor din Dacia Traiană" de A.D. Xenopol, tradusă din limba franceză în limba română de către D.L. N.S. Gova și publicată în "Colecția Carpați" din Madrid în anul 1953, diplomatul spaniol, D.L. Luis Beneyto Marti, scrie: "Suferințele și sânelgele cu care zi de zi este plămădit spațiul carpato-dunărean, este o jertfă în plus, pe care, cu abnegație și anonim, nobilul neam românesc, o aduce în apărarea Europei Occidentale... Santinela neclintită la poarta Europei vestice, a înfruntat cu bărbăție toate puhoaiile revărsate din străfundurile Asiei, păstrându-și ființa ca neam, în ciuda tuturor loviturilor primite..."

Pentru acest motiv, în aceste zile când exilul maghiar reînvie ranchiuniuri seculare și împânzește lumea cu fel și fel de minciuni și falsuri istorice, ne permitem a le reaminti ceea ce au uitat sau vor să uite, atât ei, cât și alții care le dau ascultare și se transformă în cozi de topor ale rușinoasei lor propagande.

În vremea aceea, când popoarele Europei erau încă în faza lor de formare și când granițele țărilor nu arătau așa cum arată astăzi, pericolul cel mare care amenința întreaga lume creștină din Apus, era puterea otomana sau turcească, pagana și salbatică.

În drumul lor spre Apus, Turcii trebuiau să treacă peste regiunile locuite de Români din Sudul Carpaților. Și aici, ei s'au izbit, sute de ani la rând de zidul de rezistență al pașnicului popor român.

Primul, și cel mai mare Domn Român, care s'a opus invaziilor turcești, a fost Mircea cel Bătrân.

În vremea sa, Turcii îi subjugaseră deja pe Sârbi, pe Bulgari și pe Bosniaci și ajunseseră până la Dunăre. Sârbi și Bulgarii încearcă să-și scuture jugul turcesc și cheamă în ajutor pe Români și pe Unguri. Lupta se dă la Cosovo în 1389, dar armatele creștine sunt învinse. Mircea era sigur de-acum că Turcii vor căuta să se răzbuie pentru ajutorul dat Sârbilor și Bulgarilor, de aceea, se pregătește de război. În 1394, Baiazid trece în Muntenia. Lupta se dă la Rovine, lângă Craiova. Români sunt învingători. Slăbiți și cu rândurile rărîte, se retrag spre munți unde se întăresc, ca apoi să se repeadă din nou în Turci și să-i alunge peste Dunăre. Mircea este deci, primul Domn creștin care-l bate pe Turci și-i alungă peste Dunăre.

Auzind Sigismund, regele Ungurilor, de biruința lui Mircea și văzând că Turcii pot fi bătuți, face apel la cavalerii creștini din toată Europa, de a lăcași o armată puternică pentru a-i bate pe Turci. Se adună astfel la o sută de mii de soldați: Francezi, Germani, Italieni, Englezi, Poloni, Unguri și Români, care, împreună, cuceresc Vidinul și înaintează spre Nicopol, unde Turcii se întăriseră. Aci, Sigismund, regele Ungurilor, cere cavalerii europeni ca lupta s'o înceapă Mircea și Românii lui, ca unii care cunoșteau apucăturile turcești. Mândrii cavalerii apuseni, firește că nici nu voiau să audă de una ca asta. Cum ar fi putut ei oare ceda laurii unei biruinți, Valahilor?... Pornesc, deci, ei lupta și armata creștinilor este înfrântă cu mari și sângeroase pierderi.

Astfel s'a terminat încercarea maghiară de distrugere a Turcilor și de apărare a Europei.

După Mircea cel Bătrân, un al doilea Domn al Țării Românești, Vlad Tepeș, nepot al lui Mircea și înrudit prin căsătorie cu regele Ungariei Matei Corvin, el însuși de origine română, reușește să oprească înaintarea Turcilor spre inima Europei, în luptele ce le-a dus cu ei la 1462. Dar, tot singur, căci Ungurii, pe ajutorul cărora sperase în luptele contra lui Mahomed II, nu numai că nu-i vin în ajutor, dar atunci când Vlad se refugiază în Ardeal, căci în locul său Turcii puseseră domn pe Radu cel Frumos, ruda sa, domnul creștin și din os românesc, Matei Corvin, în loc să-i dea ajutor, îl bagă la închisoare, unde-l ține timp de 12 ani.

Mircea și-a apărât desigur "sărăcia și nevoile și neamul", cum spune Eminescu în "Scrisoarea a III-a". La fel și Vlad Tepeș și toți domnii români. Dar, în același timp, ei au apărut și Europa, prin jertfe și cu sânge românesc.

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC

The Romanian Voice / La Voix Roumaine

ISSN 0705-9365

Redacția și Administrația:

P.O. BOX 78010

WESTCLIFFE POSTAL OUTLET

HAMILTON, ONTARIO

CANADA

L9C 7N5

TELEFON: (905) 387-1832

FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR

☐

NOU

☐

REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr.....

ORAȘUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POȘTAL.....ȚARA.....

PREȚUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE \$50 ABONAMENT DE SUSTINERE

\$35 ABONAMENT INSTITUȚIONAL

\$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ȚĂRILE)